

Československá obchodní banka, a. s.

Konsolidovaná účetní závěrka

za rok končící 31. prosincem 2023 a 31. prosincem 2022

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2023 A 31. PROSINCEM 2022

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Poznámka	2023 po opravě	2022 po opravě
Úrokové výnosy vypočtené podle efektivní úrokové míry	5	113 479	94 465
Ostatní podobné výnosy	5	14 987	12 823
Úrokové náklady vypočtené podle efektivní úrokové míry	6	-80 963	-54 505
Ostatní podobné náklady	6	-18 458	-21 721
Čistý úrokový výnos		29 045	31 062
Výnosy z poplatků a provizí	7	16 112	14 903
Náklady na poplatky a provize	7	-7 187	-6 862
Čistý výnos z poplatků a provizí		8 925	8 041
Výnosy z dividend		7	18
Čistý zisk / ztráta (-) z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a kurzové rozdíly	8	2 190	3 607
Výnosy z operativního leasingu	9	1 282	1 253
Náklady z operativního leasingu	9	-1 135	-1 081
Čisté zvýšení rezerv na ztráty ze soudních sporů a ostatní ztráty	10	-58	-3 652
Čisté ostatní výnosy	10	1 038	1 227
Provozní výnosy		41 294	40 475
Náklady na zaměstnance	11	-10 626	-10 109
Všeobecné správní náklady	12	-9 197	-9 217
Odpisy a amortizace	23, 24	-2 766	-2 661
Provozní náklady před ztrátami ze znehodnocení		-22 589	-21 987
Ztráty ze znehodnocení	13	-1 376	-1 497
finančních aktiv v naběhlé hodnotě a v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku (OCI) a finančního leasingu		1 683	-1 142
Goodwillu		-2 616	-116
ostatních finančních a nefinančních aktiv		-443	-239
Podíl na ztrátě přidružených společností a společných podniků	21	-21	-30
Zisk před zdaněním		17 308	16 961
Daň z příjmu	14	-2 219	-2 696
Zisk za účetní období		15 089	14 265

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ O OSTATNÍM ÚPLNÉM VÝSLEDKU ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2023 A 31. PROSINCEM 2022

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Poznámka	2023 po opravě	2022 po opravě
Zisk za účetní období		15 089	14 265
<i>Ostatní úplný výsledek, který se reklasifikuje do výkazu zisku a ztráty</i>			
Kurzové rozdíly z přepočtu závěrek zahraničních jednotek		13	-3
Čistý zisk / ztráta (-) ze zajištění peněžních toků		3 622	-540
Čistý zisk / ztráta (-) z finančních dluhových nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku		448	-726
Podíl na ostatním úplném výsledku přidružených společností a společných podniků		0	0
Daň z příjmu vyplývající z ostatního úplného výsledku		-827	238
Ostatní úplný výsledek za účetní období, po zdanění, který bude v následujících obdobích reklasifikován do výkazu zisku a ztráty	32	3 256	-1 031
<i>Ostatní úplný výsledek, který se nereklasifikuje do výkazu zisku a ztráty</i>			
Čistý zisk / ztráta (-) z finančních kapitálových nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku		75	-63
Daň z příjmu vyplývající z ostatního úplného výsledku		-18	12
Ostatní úplný výsledek za účetní období, po zdanění, který nebude v následujících obdobích reklasifikován do výkazu zisku a ztráty	32	57	-51
Ostatní úplný výsledek za účetní období, po zdanění		3 313	-1 082
Úplný výsledek za účetní období, po zdanění		18 402	13 183

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ O FINANČNÍ SITUACI K 31. PROSINCI 2023 A 31. PROSINCI 2022

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Poznámka	2023 po opravě	2022 po opravě
AKTIVA			
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	16	24 243	62 121
Finanční aktiva k obchodování	17	38 935	71 746
Finanční aktiva jiná než k obchodování povinně vykázaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	17	1 330	1 322
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	18	10 896	15 585
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku zastavená za účelem zajištění	18	4 326	72
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	19	1 493 773	1 564 279
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě zastavená za účelem zajištění	19	237 654	24 721
Pohledávky z finančního leasingu	20	10 426	10 482
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	22	-10 437	-25 639
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	22	29 215	48 425
Pohledávky ze splatné daně		150	70
Pohledávky z odložené daně	14	1 403	2 514
Investice v přidružených společnostech a společných podnicích	21	68	66
Pozemky, budovy a zařízení	23	12 510	12 917
Goodwill a jiná nehmotná aktiva	24	8 938	11 659
Dlouhodobá aktiva určená k prodeji	25	65	41
Pohledávky z Transformovaného fondu	36	1 451	2 474
Ostatní aktiva	26	3 346	2 762
Aktiva celkem		1 868 292	1 805 617
ZÁVAZKY A VLASTNÍ KAPITÁL			
Finanční závazky k obchodování	27	40 875	73 506
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	27	25 257	23 839
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	28	1 667 441	1 581 015
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	22	-15 396	-32 441
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	22	24 454	42 039
Závazky z leasingu		2 037	2 041
Závazky ze splatné daně		563	1 332
Závazky z odložené daně	14	1 521	1 035
Ostatní závazky	29	7 370	8 404
Rezervy	30	709	4 542
Závazky celkem		1 754 831	1 705 312
Základní kapitál	31	5 855	5 855
Emisní ážio		20 929	20 929
Rezervní fond		18 687	18 687
Nerozdělený zisk		66 943	57 100
Oceňovací rozdíly z finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	31	-265	-663
Oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků	31	1 324	-1 578
Oceňovací rozdíly z přepočtu zahraničních měn		-12	-25
Vlastní kapitál celkem		113 461	100 305
Závazky a vlastní kapitál celkem		1 868 292	1 805 617

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZMĚN VLASTNÍHO KAPITÁLU ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2023 A 31. PROSINCEM 2022

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Náležící akcionářům mateřské společnosti (po opravě)					Vlastní kapitál celkem
	Základní kapitál (Poznámka: 31)	Emisní ážio	Rezervní fond ⁽¹⁾	Nerozdělený zisk	Oceňovací rozdíly (Poznámka: 31)	
1. leden 2022 – před opravou	5 855	20 929	18 687	73 091	-1 184	117 378
Dopad opravy (Poznámka: 2.5)	0	0	0	-367	0	-367
1. leden 2022 – po opravě	5 855	20 929	18 687	72 724	-1 184	117 011
Zisk za účetní období (po opravě)	0	0	0	14 265	0	14 265
Ostatní úplný výsledek za účetní období (Poznámka: 32)	0	0	0	0	-1 082	-1 082
Úplný výsledek za účetní období	0	0	0	14 265	-1 082	13 183
Vyřazení kapitálové investice (Poznámka: 33)	0	0	0	83	0	83
Vyplacené dividendy (Poznámka: 15)	0	0	0	-29 982	0	-29 982
Změna v konsolidačním celku (Poznámka: 3)	0	0	0	10	0	10
31. prosinec 2022	5 855	20 929	18 687	57 100	-2 266	100 305
1. leden 2023 – před opravou	5 855	20 929	18 687	57 773	-2 266	100 978
Dopad opravy (Poznámka: 2.5)	0	0	0	-673	0	-673
1. leden 2023 – po opravě	5 855	20 929	18 687	57 100	-2 266	100 305
Zisk za účetní období (po opravě)	0	0	0	15 089	0	15 089
Ostatní úplný výsledek za účetní období (Poznámka: 32)	0	0	0	0	3 313	3 313
Úplný výsledek za účetní období	0	0	0	15 089	3 313	18 402
Vyřazení kapitálové investice (Poznámka: 33)	0	0	0	3	0	3
Vyplacené dividendy (Poznámka: 15)	0	0	0	-5 249	0	-5 249
31. prosinec 2023	5 855	20 929	18 687	66 943	1 047	113 461

⁽¹⁾ Rezervní fond je tvořen kumulovanými převody z nerozděleného zisku v souladu se Stanovami Banky. Tento rezervní fond lze použít na základě rozhodnutí Představenstva Banky.

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Konsolidovaná účetní závěrka byla schválena Představenstvem banky a z jeho pověření podepsána 8. srpna 2024:

Aleš Blažek
předseda Představenstva

Jiří Vévoda
člen Představenstva

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ O PENĚŽNÍCH TOCÍCH ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2023 A 31. PROSINCEM 2022

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Poznámka	2023	2022
PROVOZNÍ ČINNOST			
Zisk před zdaněním		17 308	16 961
Úpravy o:			
Úrokové výnosy	5	-128 466	-107 288
Úrokové náklady	6	99 421	76 226
Výnosy z dividend (od jiných než přidružených společností a společných podniků)		-7	-18
Nepeněžní položky zahrnuté do zisku před zdaněním	34	2 524	6 327
Čisté ztráty / zisky (-) z investiční činnosti		177	-30
Peněžní toky z provozní činnosti před změnou v provozních aktivech, závazcích, placenou daní z příjmů, placenými a přijatými úroky a přijatými dividendami			
		-9 043	-7 822
Změna v provozních aktivech	34	-12 427	-129 053
Změna v provozních závazcích	34	11 671	119 871
Změna v aktivech v operativním leasingu		-112	-78
Čistá placená daň z příjmů		-2 311	-1 727
Úroky placené		-99 356	-76 145
Úroky přijaté		128 545	107 741
Dividendy přijaté (od jiných než přidružených společností a společných podniků)		7	18
Čisté peněžní toky z provozní činnosti			
		16 974	12 805
INVESTIČNÍ ČINNOST			
Nákup pozemků, budov, zařízení a nehmotných aktiv		-2 736	-2 581
Příjmy z prodeje pozemků, budov, zařízení, nehmotných aktiv a aktiv určených k prodeji		390	221
Peněžní toky vyplývající z akvizice dceřiných společností	3	0	-130
Navýšení (-) / snížení kapitálu v přidružených společnostech a společných podnicích		-23	1
Čisté peněžní toky z investiční činnosti			
		-2 369	-2 489
FINANČNÍ ČINNOST			
Emise dluhových cenných papírů	28	3 972	2 767
Splacení dluhopisů	34	-961	-359
Emise podřízeného dluhu	28	5 251	21 153
Splátky jistin závazků z leasingu	34	-418	-421
Vyplacené dividendy	15	-5 249	-29 982
Čisté peněžní toky z finanční činnosti			
		2 595	-6 842
Čisté zvýšení hotovosti a hotovostních ekvivalentů			
		17 200	3 474
Hotovost a hotovostní ekvivalenty na počátku roku	34	233 052	229 578
Čisté zvýšení hotovosti a hotovostních ekvivalentů		17 200	3 474
Hotovost a hotovostní ekvivalenty na konci roku			
	34	250 252	233 052

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

PŘÍLOHA KONSOLIDOVANÉ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2023 A 31. PROSINCEM 2022

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií.

1. ÚVOD

Československá obchodní banka, a. s. (dále Banka nebo ČSOB) sídlem Radlická 333/150, Praha 5, IČ 00001350, je česká akciová společnost. ČSOB je univerzální bankou působící v České republice a poskytuje širokou škálu bankovních služeb a produktů jak v českých korunách, tak i v cizích měnách pro domácí i zahraniční klientelu. Mateřskou společností Banky je KBC Bank NV (KBC Bank), která je ovládána KBC Group NV (KBC Group).

Mezi hlavní činnosti a služby ČSOB patří přijímání vkladů od veřejnosti, poskytování úvěrů, investování do cenných papírů na vlastní účet, finanční pronájem (finanční leasing), platební styk a zúčtování, vydávání a správa platebních prostředků, poskytování záruk, otevírání akreditivů, obstarávání inkasa, poskytování všech investičních služeb ve smyslu zvláštního zákona, vydávání hypotečních zástavních listů, finanční makléřství, výkon funkce depozitáře, směnářská činnost (nákup devizových prostředků), poskytování bankovních informací, obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta s devizovými hodnotami a se zlatem, pronájem bezpečnostních schránek a identifikační služby ve smyslu Zákona o bankách. Dále Banka vykonává činnosti, které přímo souvisí s výše uvedenými činnostmi a činnosti vykonávané pro jiné společnosti, pokud souvisejí se zajištěním provozu společnosti a provozu jiných bank, finančních institucí a podniků pomocných bankovních služeb, nad nimiž společnost vykonává kontrolu.

Dále skupina ČSOB (Skupina) (Poznámka: 3) poskytuje svým klientům finanční služby v následujících oblastech: stavební spoření a hypotéky, správa aktiv, kolektivní investování, penzijní připojištění, leasing, faktoring a distribuce životního a neživotního pojištění.

2. INFORMACE O DŮLEŽITÝCH ÚČETNÍCH POSTUPECH

2.1 Základní zásady vedení účetnictví

Skupina připravila tuto konsolidovanou účetní závěrku za účelem začlenění do základních prospektů investičních certifikátů a dluhopisového programu.

Mezi touto konsolidovanou účetní závěrkou a auditovanou konsolidovanou účetní závěrkou za rok končící 31. prosince 2023 schválenou ke zveřejnění dne 10. dubna 2024 jsou následující rozdíly vyplývající z opravy chyby ve výpočtu daně z příjmu zjištěné po tomto datu:

- Oprava daně z příjmů v KONSOLIDOVANÉM VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2023 A 31. PROSINCEM 2022 včetně srovnatelného období,
- Oprava pohledávek ze splatné daně, závazků ze splatné daně a nerozděleného zisku v KONSOLIDOVANÉM VÝKAZU O FINANČNÍ SITUACI K 31. PROSINCI 2023 A K 31. PROSINCI 2022 včetně srovnatelného období,
- Oprava nerozděleného zisku v KONSOLIDOVANÉM VÝKAZU ZMĚN VLASTNÍHO KAPITÁLU ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2023 A 31. PROSINCEM 2022, včetně srovnatelného období,
- Oprava INFORMACÍ O SEGMENTECH (Poznámka: 4),
- Oprava DANĚ Z PŘÍJMU (Poznámka: 14),
- Oprava KAPITÁLU (Poznámka: 42).

Další podrobnosti v Poznámce: 2.5.

Významné následné události, které nastaly v období mezi 10. dubnem 2024 a 8. srpnem 2024, byly zohledněny v této konsolidované účetní závěrce v příslušných poznámkách.

Účetní závěrka byla připravena a schválena Představenstvem Banky.

Konsolidovaná účetní závěrka byla sestavena na základě ocenění v pořizovacích cenách kromě finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku, finančních aktiv a závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a derivátů, které jsou oceněny reálnou hodnotou. Účetní hodnoty aktiv a závazků, které jsou zajištěnými položkami v konstrukcích zajištění reálné hodnoty, a které jsou jinak vedeny v naběhlé hodnotě, jsou upraveny s ohledem na změny reálné hodnoty přiřaditelné zajištěným rizikům. Aktiva určená k prodeji jsou oceněna reálnou hodnotou poníženou o náklady k prodeji, pokud je tato hodnota nižší než jejich účetní hodnota (např. pořizovací cena ponížená o odpisy a ztráty ze znehodnocení).

Konsolidovaná účetní závěrka je vyjádřena v milionech korun českých (mil. Kč), které jsou pro Skupinu měnou vykazování.

Prohlášení o shodě

Konsolidovaná účetní závěrka Skupiny byla sestavena v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví (IFRS účetní standardy) ve znění přijatém Evropskou unií.

Konsolidace

Konsolidovaná účetní závěrka zahrnuje Banku, všechny společnosti, které jsou kontrolovány Bankou (dceřiné společnosti), všechny Bankou společně kontrolované společnosti (společné podniky) a všechny společnosti, ve kterých Banka uplatňuje významný vliv (přidružené společnosti). Účetní politiky dceřiných společností a společných podniků byly dle potřeb změněny k zajištění nezbytné konzistence s politikami Skupiny.

Vnitropodnikové transakce, zůstatky a nerealizované zisky z operací mezi společnostmi ve Skupině jsou eliminovány.

Dceřiné společnosti jsou plně konsolidovány od data, kdy je kontrola plně převedena na Skupinu. Kontrola je dosaženo, pokud je Skupina vystavena variabilním výnosům nebo na ně má právo na základě své angažovanosti v této jednotce a může tyto výnosy prostřednictvím své moci nad ní ovlivňovat. Skupina ovládá jednotku, do níž investovala, pouze tehdy, pokud platí, že:

- má moc nad jednotkou, do níž investovala (tj. na základě hlasovacích práv má schopnost řídit aktivity jednotky, do níž investovala),
- na základě své angažovanosti v jednotce, do níž investovala, je vystavena variabilním výnosům nebo má na takové výnosy právo,
- je schopna využívat moci nad jednotkou, do níž investovala, k ovlivnění výše svých výnosů.

Výsledky dceřiných společností pořízených nebo vyřazených v průběhu účetního období jsou příslušně zahrnuty do konsolidovaného výkazu zisku a ztráty od data pořízení nebo do data vyřazení.

Menšinové podíly reprezentují část zisku nebo ztráty a čistých aktiv, které nejsou vlastněny, přímo nebo nepřímo, Skupinou a jsou samostatně prezentovány v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty, konsolidovaném výkazu o ostatním úplném výsledku a ve vlastním kapitálu v konsolidovaném výkazu o finanční situaci odděleně od vlastního kapitálu náležejícího akcionářům mateřské společnosti.

Společné podniky a přidružené společnosti zahrnuté do konsolidace Skupiny jsou konsolidovány ekvivalenční metodou.

2.2 Významné účetní předpoklady a odhady

Při určení částek zachycených v účetní závěrce v procesu aplikace účetních pravidel vedení Skupiny posoudilo a provedlo odhady v následujících nejvýznamnějších oblastech:

Reálná hodnota finančních nástrojů (Poznámka: 33)

Pokud nelze určit reálné hodnoty finančních aktiv a finančních závazků vykázaných ve výkazu o finanční situaci z aktivních trhů, jsou jejich reálné hodnoty určeny využitím různých oceňovacích technik, které zahrnují použití matematických modelů. V případech, kdy je to možné, jsou vstupy do těchto modelů brány z pozorování trhů. Pokud to však není možné, je třeba při stanovení reálných hodnot použít určitý stupeň odborného odhadu. Při tomto posouzení je třeba brát v úvahu likviditu, kredit a modelové vstupy, jako jsou korelace a volatilita finančních nástrojů uzavřených na delší období.

Snížení hodnoty finančních nástrojů (Poznámka: 41.2)

Výpočet očekávaných úvěrových ztrát (ECL) vyžaduje významné úsudky v různých aspektech, například, ale nikoliv výhradně, ve finanční situaci dlužníků a jejich možnosti splácení, v hodnotě a návratnosti zajištění, v budoucích makroekonomických informacích. Skupina uplatňuje neutrální a nezátížený přístup při hodnocení nejistot a při rozhodování o významných úsudcích. Hodnota očekávaných úvěrových ztrát se vypočte způsobem, který odráží:

- nezaujatou, pravděpodobnostně váženou částku;
- časovou hodnotu peněz; a
- informace o minulých událostech, aktuálních a předpokládaných ekonomických podmínkách.

Úsudek vedení je také vyžadován pro stanovení reálné hodnoty zajištění, což má významný dopad na snížení hodnoty.

Geopolitická a nově vznikající rizika z titulu zhoršení kvality finančních nástrojů

Obecně

ČSOB Skupina aktualizovala posouzení veškerých dopadů na rizika, která by mohla nepříznivě ovlivnit její úvěrové portfolio. V průběhu roku 2023 Skupina průběžně aktualizovala proces identifikace expozic zařazených ve Stage 1 vykazujících významné zhoršení kreditního rizika, které však nebyly identifikovány v rámci standardního procesu (tzv. „Tier5 klasifikace“). Nad rámec tradičních modelů Skupina zavedla nový model analyzující jednotlivé hospodářské sektory, tzv. ASSA model / Automated Sector Stress Analyzer, celková výše opravné položky je upravena na základě tohoto modelu a zaúčtována prostřednictvím „management overlay“ pro geopolitická a vznikající rizika. Ke konci roku 2023 došlo díky pozitivnímu výhledu mikro a makroekonomické situace k poklesu ECL pro geopolitická a vznikající rizika na 1 650 mil. Kč (2022: 3 197 mil. Kč), z toho 326 mil. Kč na individuálně hodnocené expozice (2022: 406 mil. Kč), 614 mil. Kč způsobené efektem změny Stage (2022: 891 mil. Kč), 681 mil. Kč připadající na management overlay (2022: 1 663 mil. Kč) a 29 mil. Kč z titulu dopadu makroekonomických scénářů na ECL spočtené pomocí modelů (2022: 237 mil. Kč). Metodika posouzení dopadů a uvažované makroekonomické předpoklady jsou podrobněji popsány níže.

Rizikové ocenění geopolitických a nově vznikajících rizik

Ve světle posledního vývoje jsme posoudili dopad hlavních makroekonomických a geopolitických rizik na naše úvěrové portfolio. ECL pro geopolitická a vznikající rizika činí 1 650 mil. Kč (2022: 3 197 mil. Kč) a zahrnuje:

Přímá expozice vůči Rusku, Ukrajině a Bělorusku	ECL pro riziko přímé expozice vůči Rusku, Ukrajině a Bělorusku činí v roce 2023 326 mil. Kč (2022: 406 mil. Kč), soustředěno především na komerční expozice vůči ruským bankám.
Geopolitická a nově vznikající rizika	<p>Skupina identifikovala ve svém portfoliu následující rizikové subsegmenty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korporátní a SME klienti s významnou aktivitou nebo materiální závislostí na trzích Ruska, Ukrajiny a Běloruska, nebo je jejich provoz zvláště citlivý na přerušení dodávek ropy a/nebo plynu • Korporátní a SME klienti aktivní v ekonomických sektorech, které byly zasaženy problémy dodavatelského řetězce a rostoucími cenami komodit a energií, a které již mají vyšší úvěrové riziko (např. automobilový průmysl, chemikálie a kovy), • Retailové klienty s omezenou rezervní schopností nést vyšší životní náklady a/nebo vyšší splátky v důsledku zvyšujících se úrokových sazeb. <p>U expozice ve Stage 1 v hodnotě 79 529 mil. Kč (2022: 93 275 mil. Kč) došlo na základě analýzy k významnému zvýšení úvěrového rizika, které nebylo zachyceno standardním procesem hodnocení, a byly přesunuty do Stage 2 prostřednictvím Tier5 klasifikace. Celková očekávaná ztráta na nově vznikající rizika v roce 2023 činí 1 295 mil. Kč (2022: 2 554 mil. Kč), z toho 614 mil. Kč způsobené efektem změny Stage (2022: 891 mil. Kč) a 681 mil. Kč připadající na management overlay (2022: 1 663 mil. Kč).</p>
Makroekonomické scénáře	Modelem řízené ECL, zaúčtované pro geopolitická a nově vznikající rizika, dosáhly v roce 2023 objemu 29 mil. Kč, tj. dopady zaúčtované kumulativně od začátku roku 2022 (oproti 237 mil. Kč v roce 2022). Vliv tohoto rizika téměř vymizel v důsledku aktuálních makroekonomických prognóz zohledněných v rámci výpočtu ECL a mírně zlepšených pravděpodobností použitých pro základní, optimistický a pesimistický makroekonomický scénář (60%, 10% a 30% v roce 2023 oproti 65%, 5% a 35% v roce 2002).

Posouzení obchodního modelu

Klasifikace finančních aktiv je řízena obchodním modelem. Vedení uplatňuje úsudek při rozhodování o výši agregace a o portfoliích finančních nástrojů, když posuzuje obchodní modely. Při posuzování prodejů Skupina bere v úvahu jejich historickou četnost, načasování a hodnotu, důvody prodejů a očekávání budoucích prodejních aktivit.

Posouzení, zda peněžní toky jsou pouze platbami jistin a úroků („SPPI“)

K určení, zda peněžní toky finančního aktiva představují pouze platby jistiny a úroků, je třeba provést úsudek, neboť pouze prvky představující základní úvěrovou smlouvu jsou v souladu s testem SPPI. K určení, zda rizika a volatilita smluvních peněžních toků souvisejí se základní úvěrovou smlouvou, je také nutné provést posouzení. Mezi prvky, které vyžadují úsudek, patří například změna časové hodnoty peněz, změna načasování nebo částky, jako je předčasné vypořádání nebo předčasné splacení.

Snížení hodnoty aktiv v operativním leasingu (Poznámka: 13)

Skupina hodnotí interní a externí ukazatele znehodnocení, a pokud existují náznaky, že účetní hodnota aktiv je vyšší než jejich zpětně získatelná hodnota, ztráta ze znehodnocení je zaúčtována. Zpětně získatelná částka se zhruba rovná reálné hodnotě aktiv snížené o náklady na prodej.

Operativní leasingy jsou kontrakty s krátkou zbývajícím dobou splatnosti, přičemž změny prodejní ceny jsou zásadním parametrem určujícím výslednou ztrátu ze znehodnocení. Skupina používá úsudek při použití oceňovacích technik k dosažení reálné hodnoty aktiv. Úsudky zahrnují použití různých koeficientů specifických pro každou třídu aktiv.

Snížení hodnoty goodwillu (Poznámka: 24)

Goodwill je testován na snížení hodnoty na roční bázi. Pro tyto účely je goodwill přiřazen k tzv. penězotvorné jednotce, u níž se očekává, že bude mít přínos ze synergií získaných z podnikové kombinace. Penězotvorná jednotka tvoří nejmenší možnou úroveň v rámci Skupiny, na které je goodwill pro účely vnitřního řízení sledován. Její identifikace a rovněž výpočet částky přínosu zahrnuje úsudek.

Posouzení povahy účasti ve společnostech konsolidačního celku

Při posuzování toho, zda má nad společností, do které investovala, kontrolu, společnou kontrolu (a její typ) nebo v ní má významný vliv, zvažuje Skupina veškerá relevantní fakta a okolnosti. Posouzení je založeno na závěrech, k nimž Skupina došla při hodnocení hlasovacích práv, potenciálních hlasovacích práv, smluvních ujednání s ostatními držiteli hlasovacích práv a práv vyplývajících z ostatních ujednání.

Určení doby leasingu

Významné úsudky jsou vyžadovány k posouzení doby leasingu. Skupina posuzuje, jak je pravděpodobné, že uplatní opce na prodloužení nebo ukončení leasingu. Při rozhodování, zda uplatnit opce v nájemních smlouvách, bere Skupina v úvahu všechny relevantní skutečnosti a okolnosti, jako jsou například smluvní podmínky opčních období ve srovnání s tržními sazbami významná vylepšení majetku v leasingu, náklady spojené s ukončením leasingu, význam aktiva pro činnosti nájemce atd.

Klasifikace smluv o zárukách za splnění smlouvy

Skupina analyzovala vydané záruky za splnění smlouvy, aby posoudila, zda splňují definici pojistných smluv v rozsahu IFRS 17. Skupina dospěla k závěru, že její smlouvy o zárukách za splnění smlouvy vystavují Skupinu úvěrovému riziku žadatele, protože (i) všechny smlouvy vyžadují, aby žadatelé plně zajistili své závazky k odškodnění Skupiny jako vystavitele a (ii) neexistují scénáře s obchodní podstatou, kdy by Skupina musela platit významné dodatečné částky držitelům těchto záruk. Skupina proto o těchto smlouvách účtuje jako o úvěrových příslibech v souladu s IFRS 9. Hrubá hodnota vydaných záruk za splnění smlouvy, o kterých se účtuje jako o úvěrových příslibech, je 37 092 mil. Kč k 31. prosinci 2023 (2022: 33 696 mil. Kč) (Poznámka: 36) a účetní hodnota souvisejícího závazku vykázaného ve výkazu o finanční situaci je 201 mil. Kč k 31. prosinci 2023 (2022: 200 mil. Kč). Výnosy z poplatků vykázané z těchto záruk za plnění byly 160 mil. Kč za rok končící 31. prosince 2023 (2022: 215 mil. Kč).

2.3 Změny účetních postupů

Účinné od 1. ledna 2023

Přijaté účetní politiky jsou v souladu s politikami použitými ve Skupinové výroční zprávě v roce končícím 31. prosince 2022, s výjimkou přijetí následujících standardů, dodatků a interpretací. Aplikace ostatních standardů, dodatků a interpretací neměla významný vliv, pokud není výslovně uvedeno.

IFRS 17 Pojistné smlouvy (včetně **Novely IFRS 17**) je platný pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byl schválen pro použití v EU. Standard zakotvuje principy pro zaúčtování, ocenění, prezentaci a zveřejňování vydaných pojistných, držených zajistných smluv, životních i neživotních. Podobné principy platí také pro zajistné smlouvy a investiční smlouvy s prvky dobrovolné účasti.

První aplikace IFRS 17 a IFRS 9 – Srovnávací informace (Novela IFRS 17 a IFRS 9) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byla schválena pro použití v EU. Novela se týká přechodných ustanovení IFRS 17 Pojistné smlouvy a má vliv na entity, které prvotně aplikují IFRS 17 a IFRS 9 Finanční nástroje současně. Novela zamezuje dočasným účetním nesouladům mezi finančními aktivy a závazky z pojistné smlouvy.

Prodloužení dočasné výjimky z aplikace IFRS 9 (Novela IFRS 4) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byla schválena pro použití v EU.

Odložená daň související s aktivy a pasivy vznikajícími z jedné transakce (Novela IAS 12) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byla schválena pro použití v EU. Novela omezuje výjimky z účtování odložené daňové pohledávky nebo závazku. Pokud při počátečním zaúčtování jedné transakce vzniká stejný zdanitelný nebo odečitatelný přechodný rozdíl, výjimka neplatí.

Definice účetních odhadů (Novela IAS 8) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byla schválena pro použití v EU. Novela zavádí novou definici účetního odhadu. Účetní odhady jsou peněžní položky ve finančních výkazech, které podléhají nejistotě ocenění.

Zveřejnění účetních pravidel (Novela IAS 1) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byla schválena pro použití v EU. Novela uvádí, že účetní jednotka je povinna zveřejnit významná účetní pravidla a také vysvětluje, jak taková pravidla identifikovat. Účetní pravidlo je významné, pokud může ovlivnit rozhodování uživatelů finančních výkazů, které uživatel udělá na základě těchto finančních výkazů.

Mezinárodní daňová reforma – modelová pravidla druhého pilíře (Novela IAS 12) je platná okamžitě a byla schválena pro použití v EU. Novela zavádí výjimku z požadavků IAS 12, kdy účetní jednotka nevykazuje ani nezveřejňuje informace o odložených daňových pohledávkách a závazcích týkajících se daní z příjmů v rámci druhého pilíře.

Účinné po 1. lednu 2023

Následující standardy, dodatky a interpretace byly vydány a jsou účinné po 1. lednu 2023. Skupina nepřijala předčasně tyto standardy. Pokud není výslovně uvedeno, nové standardy, dodatky a interpretace nebudou mít významný vliv na finanční výkazy Skupiny.

Klasifikace závazků jako krátkodobých a dlouhodobých (Novela IAS 1) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2024 a byla schválena pro použití v EU. Novela ovlivňuje prezentaci závazků ve výkazu o finanční pozici, ne jejich částku a časování. Klasifikace je založena na právech, která existují k datu závěrky, a není ovlivněna očekáváním, zda bude právo uplatněno.

Dlouhodobé závazky s kovenanty (Novela IAS 1) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2024 a byla schválena pro použití v EU. Novela vysvětluje, že závazek je klasifikován jako dlouhodobý, pokud má účetní jednotka právo odložit vypořádání alespoň o 12 měsíců po datu vykazání. Toto právo může být podmíněno tím, že účetní jednotka splní podmínky úvěrové smlouvy.

Závazky z leasingu při prodeji a zpětném leasingu (Novela IFRS 16) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2024 a byla schválena pro použití v EU. Novela upřesňuje požadavky na prodávajícího-nájemce při oceňování leasingového závazku při prodeji a zpětném leasingu.

Finanční ujednání s dodavateli (Novela IAS 7 a IFRS 7) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2024 a dosud nebyla schválena pro použití v EU. Novela zavádí nové požadavky na zveřejňování informací o dodavatelských finančních ujednáních, v jejichž rámci poskytovatelé financování hradí částky, které účetní jednotka dluží svým dodavatelům.

Nedostatečná směnitelnost (Novela IAS 21) je platná pro období začínající po 1. lednu 2025 a dosud nebyla schválena EU. Novela upřesňuje, jak posoudit, zda je měna směnitelná, a jak stanovit spotový směnný kurz.

2.4 Důležité účetní postupy

Účetní postupy použité při přípravě těchto konsolidovaných finančních výkazů jsou uvedeny níže:

(1) Cizí měny

Položky, které jsou součástí účetní závěrky Skupiny, jsou prvotně oceňovány za použití měny primárního ekonomického prostředí, ve kterém podniky ve Skupině působí („funkční měna“).

Transakce v cizích měnách jsou prvotně zachyceny ve funkční měně směnným kurzem platným k datu jejich uskutečnění.

Peněžní aktiva a závazky denominované v cizích měnách jsou přepočteny do funkční měny směnnými kurzy platnými k rozvahovému dni. Všechny rozdíly jsou vykázány v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a kurzových rozdílech (dále uváděno jako Čisté zisky / ztráty z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty) ve výkazu zisku a ztráty s výjimkou rozdílů plynoucích z derivátů poskytujících efektivní zajištění v zajištění peněžních toků cizoměnového rizika, která jsou účtována do kapitálu do té doby, než zajišťované peněžní toky začnou ovlivňovat výkaz zisku a ztráty. V tomto okamžiku jsou také účtovány do výkazu zisku a ztráty.

Nepeněžní položky oceňované historickými náklady v cizí měně jsou přepočteny při použití směnného kurzu k datu jejich uskutečnění. Nepeněžní položky oceňované reálnou hodnotou denominované v cizí měně jsou přepočteny směnným kurzem ke konci účetního období, ke kterému byla reálná hodnota stanovena. Kurzové rozdíly vztahující se k nepeněžním finančním aktivům v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku hospodaření jsou zahrnuty v reálné hodnotě do vlastního kapitálu až do okamžiku, kdy je dané aktivum odúčtováno. V tomto okamžiku, jsou převedeny do nerozděleného zisku.

Výsledky a finanční pozice všech společností Skupiny, jejichž funkční měna je odlišná od měny vykazování, jsou přepočteny do měny vykazování takto:

- aktiva a závazky jsou přepočítány závěrkovými kurzy;
- výnosy a náklady jsou přepočítány průměrnými ročními kurzy (s výjimkou kdy se tento průměr neblíží přibližnému kumulativnímu efektu kurzů ve dnech uskutečnění transakcí, v tom případě se výnosy a náklady přepočítají kurzy platnými ve dnech uskutečnění transakcí);
- veškeré výsledné kurzové rozdíly jsou samostatně zachyceny ve vlastním kapitálu v Oceňovacích rozdílech z přepočtu zahraničních měn.

Během konsolidace se kurzové rozdíly vzniklé z přepočtu čistých investic v zahraničních společnostech, půjček a dalších měnových nástrojů určených jako zajištění takových investic vykazují v Oceňovacích rozdílech z přepočtu zahraničních měn. Při prodeji zahraniční společnosti jsou tyto kurzové rozdíly vykázány ve výkazu zisku a ztráty jako část zisku nebo ztráty z prodeje.

(2) Finanční nástroje - zaúčtování a odúčtování

Finanční aktiva a závazky jsou zachyceny ve výkazu o finanční situaci, vstoupí-li Skupina do smluvního vztahu týkajícího se finančního nástroje, s výjimkou nákupů a prodejů finančních aktiv s obvyklým termínem dodání (viz dále). Finanční aktivum je odúčtováno z výkazu o finanční situaci, když Skupina ztratí převodem nebo uplynutím doby smluvní práva na peněžní toky, které se vztahují k tomuto aktivu. Tento převod musí splňovat kritéria odúčtování. K převodu dojde, když Skupina buď: (a) převede smluvní práva na peněžní toky; nebo (b) ponechá si práva na peněžní toky a zároveň přijme smluvní závazek platit tyto toky třetí straně. Po převodu aktiva Skupina zhodnotí, do jaké míry si ponechala rizika a užitky plynoucí z vlastnictví převedeného aktiva. Pokud v podstatě všechna rizika a užitky byly převedeny, aktivum je odúčtováno. Pokud v podstatě všechna rizika a užitky nebyly ani ponechány ani převedeny, Skupina zhodnotí, zda si zachovala kontrolu nad aktivem. Pokud si kontrolu nezachovala, aktivum je odúčtováno. Pokud si Skupina ponechala kontrolu nad aktivem, nadále ho vykazuje v rozsahu své trvalé spoluodpovědnosti.

Pokud během doby života finančního aktiva dojde ke změně smluvních podmínek, pak Skupina posuzuje, zda se nové smluvní podmínky významně liší od původních smluvních podmínek, indikující situaci, že Skupina ztratila práva na peněžní toky. Pokud jsou smluvní podmínky významně odlišné, je transakce zaúčtována jako odúčtování původního a zaúčtování nového finančního aktiva. Naopak, když Skupina usoudí, že podmínky nejsou významně odlišné, je účtováno o modifikaci finančního aktiva. Skupina posuzuje zejména:

- Významné prodloužení doby života úvěru;
- Významnou změnu úrokové sazby;
- Zavedení zástavy nebo úvěrového posílení, které mohou ovlivnit úvěrové riziko;
- U klientů ve finančních nesnázích se posuzuje, zda modifikace pouze snižuje smluvní peněžní toky na úroveň, kterou je klient schopen splácet.

Zisk nebo ztráta z modifikace je vykázána ve Ztrátách ze znehodnocení ve výkazu zisku nebo ztráty. Hrubá účetní hodnota původního aktiva je přepočítána s ohledem na nově sjednané nebo změněné smluvní peněžní toky. U modifikovaných finančních aktiv je posouzení, zda došlo k významnému zvýšení úvěrového rizika, založeno na porovnání PD k datu vykazování (modifikované podmínky) a PD při počátečním zaúčtování (původní podmínky). Významný nárůst ukazatelů úvěrového rizika (níže) se používá k určení, zda očekávané úvěrové ztráty budou na celoživotní nebo 12-ti měsíční bázi. Další informace o opatřeních forbearance lze nalézt v části 41.2 Úvěrové riziko.

Finanční závazek je odúčtován z výkazu o finanční situaci, když je povinnost uvedená ve smlouvě splněna, zrušena nebo skončí její platnost. Skupina odúčtuje původní finanční závazek a zaúčtuje nový, pokud se smluvní podmínky významně odlišují. Při posuzování významnosti Skupina srovnává současnou hodnotu peněžních toků podle nových podmínek s diskontováním původní efektivní úrokovou sazbou a současnou hodnotu zbývajících peněžních toků původního finančního závazku. Pokud je rozdíl více než 10%, Skupina odúčtuje původní finanční závazek a zaúčtuje nový v reálné hodnotě. I když je rozdíl méně než 10%, Skupina může závazek odúčtovat, pokud je kvalitativně odlišný od původního závazku (jako je změna měny, podřízenosti nebo změny podmínek předčasného splacení).

Nákup nebo prodej finančního aktiva s obvyklým termínem dodání je transakce provedená v časovém rámci obecně stanoveném směrnicí nebo konvencí konkrétního trhu. U všech kategorií finančních aktiv Skupina vykazuje nákupy a prodeje s obvyklým termínem dodání k datu vypořádání. Při použití data vypořádání je finanční aktivum ve výkazu o finanční situaci zaúčtováno nebo odúčtováno ke dni, kdy je fyzicky převedeno na Skupinu nebo ze Skupiny ("datum vypořádání"). Datum, ke kterému Skupina vstupuje do smluvního vztahu v rámci nákupu finančního aktiva, nebo datum, ke kterému Skupina ztrácí kontrolu nad smluvními právy na základě prodeje tohoto finančního aktiva, se obecně nazývá "datum uskutečnění obchodu". Pro finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty nebo do ostatního úplného výsledku hospodaření se pohyby reálné hodnoty mezi "datem uskutečnění obchodu" a "datem vypořádání" v souvislosti s nákupy a prodeji vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, respektive Oceňovacích rozdílech z finančních aktiv v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku hospodaření. Ke dni vypořádání je výsledné finanční aktivum nebo závazek vykázán nebo odrozeznán ve výkazu o finanční situaci.

(3) Finanční nástroje - počáteční zaúčtování a následné oceňování

Klasifikace a oceňování – finanční aktiva

Klasifikace finančních aktiv závisí na úmyslu, s nímž byla tato aktiva pořízena a na charakteristikách peněžních toků finančního aktiva. Všechna finanční aktiva jsou prvotně oceněna v reálné hodnotě k datu pořízení navýšené o transakční náklady v případě všech finančních aktiv, která nejsou vykázána v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Klasifikace a oceňování - dluhové nástroje

Dluhové nástroje mohou být zařazeny do jedné z následujících kategorií:

- Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty (FVPL);
- Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku hospodaření (FVOCI);
- Finanční aktiva v naběhlé hodnotě (AC).

(i) *Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty (FVPL)*

- Tato kategorie zahrnuje tři dílčí kategorie: finanční aktiva držená za účelem obchodování, finanční aktiva povinně oceněná v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty a finanční aktiva označená při prvotním zaúčtování jako aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty (FVO);

Finanční aktiva držená za účelem obchodování zahrnují deriváty určené k obchodování a nederivátová finanční aktiva držená za účelem obchodování.

- *Deriváty určené k obchodování*

Deriváty zahrnují měnové kontrakty, futures na úrokovou míru, FRA, měnové a úrokové swapy a měnové, úrokové a komoditní opce. Deriváty jsou zachyceny v reálné hodnotě a jsou vykázány jako aktiva, pokud mají kladnou reálnou hodnotu, a jako závazky, pokud mají zápornou reálnou hodnotu. Změny reálných hodnot derivátů určených k obchodování se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Změny čistých reálných hodnot derivátů (reálná hodnota snížená o časové rozlišení úroků) určených pro ekonomické zajištění se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Úrokový výnos nebo náklad z derivátů určených pro ekonomické zajištění se vykazuje v Čistém úrokovém výnosu na transakční bázi.

Deriváty užitá k ekonomickému zajištění jsou takové deriváty, které nespĺňují požadavky IFRS pro použití zajišťovacího účetnictví, ale které oddělení skupinového řízení aktiv a pasiv používá pro snížení úrokového rizika Skupiny, a tím ke snížení volatility čistých úrokových výnosů, tedy pro účely zajištění z ekonomického pohledu.

Skupina příležitostně nakupuje nebo uzavírá finanční aktiva, která obsahují vložené deriváty. Celé hybridní aktivum se hodnotí, zda jeho smluvní peněžní toky splňují definici jistiny a úroku z jistiny. Pokud toto kritérium splní, hybridní finanční aktivum se nepřečte na reálnou hodnotu do výkazu zisku nebo ztráty.

V případě, že samostatný derivát nespĺňuje podmínky pro zajištění, považuje se za derivát určený k obchodování.

- *Nederivátová finanční aktiva držená za účelem obchodování*

Finanční aktiva, která nejsou deriváty, jsou zachycena ve výkazu o finanční situaci v reálné hodnotě. Změny čistých reálných hodnot se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Úrokový výnos se vykazuje v Čistém úrokovém výnosu s použitím nominální úrokové míry. Dividenda se vykazuje ve Výnosech z dividend. Finanční aktivum je zařazeno v této kategorii, pokud bylo pořízeno především za účelem prodeje v krátkodobém výhledu.

- *Finanční aktiva povinně oceněná v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty*

Finanční aktiva povinně oceněná v reálné hodnotě vykázaná do zisku nebo ztráty musí být zařazena do této kategorie, pokud smluvní podmínky aktiva vedou k peněžním tokům, které nejsou výhradně splátkami jistiny a úroků z jistiny. Finanční aktiva řízená na základě reálné hodnoty jsou také zařazena do této kategorie.

- *Finanční aktiva označená při prvotním zaúčtování jako aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty (FVO)*

Finanční aktiva označená při prvotním zaúčtování jako aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty jsou taková finanční aktiva, která jsou při prvotním zaúčtování označena v reálné hodnotě, přestože splňují požadavky zařazení do kategorií AC nebo FVOCI. Standard umožňuje tuto klasifikaci, pokud se tak eliminuje nebo výrazně snižuje účetní nesoulad v oceňování nebo účtování, který by jinak vznikl.

Finanční aktiva klasifikovaná od počátku jako vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou zachycena ve výkazu o finanční situaci v reálné hodnotě. Změny čistých reálných hodnot se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Úrokový výnos nebo náklad se vykazuje v Ostatních podobných výnosech nebo Ostatních podobných nákladech s použitím nominální úrokové míry.

(ii) Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku hospodaření (FVOCI)

Dluhový nástroj je zařazen do kategorie FVOCI pouze tehdy, když splňuje obě následující podmínky a není označen jako FVO:

- a. aktivum je drženo v rámci obchodního modelu, jehož cílem je inkaso smluvních peněžních toků a prodej finančních aktiv;
- b. smluvní podmínky finančního aktiva vedou k peněžním tokům, které jsou výhradně splátkami jistiny a úroků z jistiny.

Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku hospodaření jsou následně vykazována v reálné hodnotě. Nerealizované zisky a ztráty se vykazují v Oceňovacích rozdílech z finančních aktiv FVOCI po zdanění, do okamžiku odúčtování finančního aktiva. V případě, že jsou tato aktiva prodána, nerealizované zisky nebo ztráty vykázané v Oceňovacích rozdílech z finančních aktiv FVOCI jsou reklasifikovány do Čistého zisku / ztráty z finančních aktiv FVOCI. Přijaté úroky z aktiv jsou vypočteny s použitím efektivní úrokové míry a jsou vykázané samostatně do Čistého výnosu z úroků. Ztráty ze snížení hodnoty těchto aktiv se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

(iii) Finanční aktiva v naběhlé hodnotě (AC)

Dluhový nástroj je zařazen do AC pouze tehdy, pokud splňuje obě následující podmínky a není označen jako FVO:

- a. aktivum je drženo v rámci obchodního modelu, jehož cílem je inkaso smluvních peněžních toků;
- b. smluvní podmínky finančního aktiva vedou k peněžním tokům, které jsou výhradně splátkami jistiny a úroků z jistiny.

Finanční aktiva v naběhlé hodnotě jsou následně vykazována v naběhlé hodnotě s použitím metody efektivní úrokové míry, mimo položek této kategorie, které jsou zajištěny reálnou hodnotou. Takovéto položky musí být přeceněny na reálnou hodnotu do výše zajištěného rizika. Při výpočtu naběhlé hodnoty se berou v úvahu všechny diskonty nebo prémie spojené s pořízením aktiva a poplatky, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry. Amortizace se vyazuje v Úrokových výnosech. Ztráty ze snížení hodnoty těchto aktiv se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

Pokud je finanční záruka nedílnou součástí úvěru a není začtenována samostatně, jsou poplatky zaplacené za záruku součástí efektivní úrokové míry úvěru jako transakční náklady. Úvěry se zárukou jsou oceněny naběhlou hodnotou a při posuzování, zda došlo k významnému zvýšení úvěrového rizika, se hodnotí schopnost inkasovat peněžní toky ze záruky. Očekávané peněžní toky z finanční záruky jsou zahrnuty do výpočtu ECL těchto úvěrů. Nedobytný úvěr je odepsán po dokončení všech nezbytných postupů pro vymáhání úvěru a stanovení výše ztráty. Úvěr je považován za nedobytný, pokud neexistují žádná očekávání o splacení aktiva a jsou splněna všechna kritéria:

- úvěr je klasifikován jako nedobytný;
- hrubá účetní hodnota úvěru je snížena prostřednictvím 100% ECL;
- dlužník neexistuje nebo nejlepší odhad splacení pohledávky je nevýznamný.

Následné výnosy z dříve odepsaných částek se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení. V rámci procesu řešení úvěrů, u nichž došlo k selhání, může Skupina převzít do svého majetku aktiva, která byla akceptována jako zajištění. Až do okamžiku odúčtování jsou taková aktiva oceněna ve výši očekávané realizovatelné hodnoty a vykázaná jako součást Ostatního hmotného majetku.

Obchodní model

Určení obchodního modelu je zásadní pro zařazení a oceňování dluhových nástrojů do kategorií AC a FVOCI. Skupina posuzuje cíl obchodního modelu na úrovni portfolia, což odráží způsob, jakým je podnik řízen a jak management získává informace. Posuzované informace zahrnují:

- stanovené politiky a cíle pro portfolio a fungování těchto politik v praxi. Zejména se posuzuje, zda se strategie vedení zaměřuje na inkaso smluvních úrokových výnosů, zachování určitého profilu úrokových sazeb, realizaci peněžních toků prostřednictvím prodeje aktiv nebo na řízení délky života finančních aktiv s délkou závazků, které financují tato aktiva;
- jakým způsobem je výkonnost portfolia hodnocena a oznamována Představenstvu Skupiny;

- jaká rizika ovlivňují výkonnost obchodního modelu (a finančních aktiv držených v tomto obchodním modelu) a jak jsou tato rizika řízena;
- na jaké bázi jsou odměňováni manažeři, např. zda je odměna odvozena z reálné hodnoty spravovaných aktiv nebo souvisí s inkasem smluvních peněžních toků; a
- četnost, objem a časový rozvrh prodejů v předchozích obdobích, důvody pro tyto prodeje a očekávání budoucích prodejů. Informace o prodeích se nehodnotí samostatně, ale jako součást celkového cíle řízení finančních aktiv a realizace peněžních toků ve Skupině.

Finanční aktiva, která jsou držena k obchodování, nebo jejichž výkonnost je hodnocena na základě reálné hodnoty, jsou zařazena do kategorie FVPL vzhledem ke skutečnosti, že tato aktiva nejsou držena za účelem realizace peněžních toků formou smluvních úrokových výnosů a splátek jistiny či prostřednictvím prodeje.

Smluvní peněžní toky jako platby výhradně jistiny a úroků z jistiny (SPPI)

Pro účely tohoto posouzení je jistina definována jako reálná hodnota finančního aktiva při prvotním zaúčtování. Úrok se definuje jako odměna za časovou hodnotu peněz, úvěrové riziko spojené s nezaplacenou jistinou v daném časovém období a za ostatní základní úvěrová rizika a náklady (např. riziko likvidity a administrativní náklady), plus marže.

Při posuzování, zda při prvotním zaúčtování jsou smluvní peněžní toky výhradně splátkou jistiny a úroků, Skupina hodnotí, zda finanční aktivum obsahuje smluvní podmínku, která by mohla změnit časování nebo částku smluvních peněžních toků tak, aby nebyly splněny definice jistiny a úroku.

Skupina hodnotí mimo jiné:

- podmíněné události, které mohou změnit výši a načasování peněžních toků,
- pákový efekt,
- předplacení a prodloužení,
- podmínky omezující nárok Skupiny na peněžní toky z určitých aktiv,
- smluvní podmínky upravující časovou hodnotu peněz.

Reklasifikace

Finanční aktiva nemohou být reklasifikována po jejich počátečním zaúčtování, s výjimkou případů, kdy Skupina změní svůj obchodní model pro řízení finančních aktiv. Ke změně může dojít pouze tehdy, když Skupina zahájí nebo ukončí činnost významnou pro její fungování (např. při akvizici, prodeji nebo ukončení části obchodní činnosti). Reklasifikace se provádí od počátku prvního vykazovaného období následujícího po změně.

Klasifikace a oceňování - kapitálové nástroje

Kapitálové finanční nástroje jsou zařazeny do jedné z následujících kategorií:

- Nástroje v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty (FVPL);
- Nástroje v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku hospodaření (FVOCI).

Volba zařadit kapitálový nástroj do kategorie FVOCI je možná pro nástroje dlouhodobého a strategického významu. Tato volba je při prvotním zaúčtování neodvolatelná a lze ji provést na úrovni jednotlivého nástroje případ od případu. Kapitálový nástroj zařazený do kategorie FVOCI je následně oceněn v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku hospodaření. V případě prodeje nástroje nelze ani v případě prodeje investic vykázat výsledek do výkazu zisku nebo ztráty. Jedinou výjimkou jsou výnosy z dividend, které jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v položce Výnosy z dividend.

Klasifikace a oceňování – finanční závazky

Skupina klasifikuje finanční závazky do tří různých kategorií.

(i) Finanční závazky k obchodování

Finanční závazky držené za účelem obchodování zahrnují deriváty určené k obchodování a nederivátové finanční závazky držené za účelem obchodování.

- *Deriváty určené k obchodování*

Deriváty zahrnují měnové kontrakty, futures na úrokovou míru, FRA, měnové a úrokové swapy a měnové, úrokové a komoditní opce. Změny reálných hodnot derivátů určených k obchodování se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Změny čistých reálných hodnot derivátů (reálná hodnota snižená o časové rozlišení úroků) určených pro ekonomické zajištění se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Čistý úrokový výnos / náklad z derivátů určených pro ekonomické zajištění se vyazuje v Čistém úrokovém výnosu na transakční bázi.

Deriváty užití k ekonomickému zajištění jsou takové deriváty, které nesplňují požadavky IFRS účetních standardů pro použití zajišťovacího účetnictví, ale které oddělení skupinového řízení aktiv a pasiv používá pro snížení úrokového rizika Skupiny. Tyto deriváty tak slouží pro účely zajištění z ekonomického pohledu a jejich použitím se snižuje volatilita čistých úrokových výnosů.

V případě, že samostatný derivát není označen jako zajišťovací derivát, je určen jako derivát k obchodování.

- *Nederivátové finanční závazky držené za účelem obchodování*

Finanční závazky, které nejsou deriváty, jsou zachyceny ve výkazu o finanční situaci v reálné hodnotě. Změny čistých reálných hodnot se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Úrokový náklad se vyazuje v Čistém úrokovém výnosu s použitím nominální úrokové míry. Finanční závazek je zařazen v této kategorii, pokud byl pořízen především za účelem prodeje v krátkodobém výhledu.

(ii) Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty při prvotním zaúčtování

IFRS 9 umožňuje ocenění (skupiny) finančních závazků při prvotním zaúčtování v reálné hodnotě, přičemž změny reálné hodnoty jsou vykázány v hospodářském výsledku, s výjimkou změn reálné hodnoty souvisejících se změnami vlastního úvěrového rizika, které jsou prezentovány samostatně v OCI. Finanční závazky určené při počátečním zaúčtování jako vykazované v reálné hodnotě používá Skupina z následujících důvodů:

- Řízení na bázi reálné hodnoty: Skupina finančních závazků nebo kombinace finančních závazků a aktiv je řízena a její výkonnost je hodnocena na základě reálných hodnot, v souladu s dokumentovanou strategií řízení rizik nebo investiční strategií.
- Účetní nesoulad: Klasifikace eliminuje nebo podstatně omezuje nesoulad v oceňování nebo účtování, který by jinak vznikl z ocenění aktiv nebo závazků nebo ze zachycení z nich plynoucích zisků nebo ztrát na odlišném základě.
- Hybridní nástroje: Finanční nástroj je považován za hybridní nástroj, pokud obsahuje jeden nebo více vložených derivátů, které nejsou úzce ekonomicky spjaty s hostitelskou smlouvou. V případě, že nelze oddělit vložený derivát od hostitelské smlouvy, může Skupina klasifikovat celý hybridní nástroj jako finanční závazek vykazovaný v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Finanční závazky klasifikované od prvotního zařazení jako vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou oceňovány reálnou hodnotou a změny reálné hodnoty jsou zachyceny ve výkazu zisku a ztráty.

Finanční závazky v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou zachyceny ve výkazu o finanční situaci v reálné hodnotě. Změny čistých reálných hodnot finančních závazků se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Úrokový náklad se vyazuje v Ostatních podobných nákladech s použitím nominální úrokové míry.

Změny čistých reálných hodnot finančních závazků vyvolané změnou vlastního kreditního rizika se vykazují v ostatním úplném výsledku (OCI) a zbývající část změny čisté reálné hodnoty je vykázána v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Částky vykázané v OCI vztahující se k vlastnímu úvěrovému riziku se do výkazu zisku a ztráty nerecyklují ani tehdy, když je závazek odúčtován a zisk nebo ztráta je realizována.

Skupina aplikuje nulovou kreditní přírážku pro účely vlastního kreditního rizika. Banka je na korunovém mezibankovním trhu jedním z hlavních tvůrců trhu a zároveň je jednou ze šesti panelových bank, z jejichž kotací se stanovuje reprezentativní sazba na korunovém mezibankovním trhu (Fixace úrokových sazeb na mezibankovním trhu depozit – PRIBOR). Ratingové ohodnocení Banky a dalších hlavních tvůrců trhu na korunovém mezibankovním trhu je na stejné úrovni. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem nerealizuje Banka při financování na mezibankovním trhu žádnou přírážku proti kotovaným sazbám. Tudíž přírážka mezi tím, za kolik je Banka schopna se financovat a „reprezentativní“ sazbou na mezibankovním trhu je nula.

(iii) Finanční závazky oceněné v naběhlé hodnotě

Finanční závazky v naběhlé hodnotě jsou nederivátové finanční závazky vzniklé ze smluvních uspořádání, na jejichž základě má Skupina závazek buď dodat protistraně peněžní prostředky, nebo jiné finanční aktivum.

Tyto finanční závazky jsou nejprve oceněny pořizovací cenou, která představuje reálnou hodnotu přijaté protihodnoty včetně transakčních nákladů. Následně jsou vykazovány v naběhlé hodnotě s využitím metody efektivní úrokové míry, mimo položek této kategorie, které jsou zajištěny reálnou hodnotou. Takovéto položky musí být přeceněny na reálnou hodnotu do výše zajištěného rizika. Při výpočtu naběhlé hodnoty se berou v úvahu všechny diskonty nebo prémie spojené s emisí a náklady, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry.

(iv) Day 1 profit or loss

V případě, že existuje rozdíl mezi transakční cenou na neaktivním trhu a reálnou hodnotou z jiné zjištělné běžné tržní transakce se stejným nástrojem nebo založené na oceňovacích technikách, jejichž proměnné obsahují pouze data z trhu, vykazuje Skupina rozdíl mezi transakční cenou a reálnou hodnotou (tzv. Day 1 profit or loss) ve výkazu zisku a ztráty v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. V případě, že nelze zjistit reálnou hodnotu obdobné tržní transakce, je rozdíl mezi transakční cenou a modelovou hodnotou zobrazen ve výkazu zisku a ztráty pouze v případě, že se proměnné vstupující do modelu stanou zjištělnými z trhu, nebo že je nástroj odúčtován.

(4) Repo a reverzní repo obchody

Cenné papíry prodané na základě smluv o zpětné koupi k předem určenému datu (repo obchody) zůstávají vykázány ve výkazu o finanční situaci. Odpovídající přijaté zdroje jsou v souladu s ekonomickou podstatou vykazovány jako přijaté úvěry ve Finančních závazcích k obchodování nebo Finančních závazcích v naběhlé hodnotě. Rozdíl mezi prodejní a zpětnou kupní cenou se účtuje jako úrokový náklad a časově se rozlišuje po dobu životnosti smlouvy.

Naopak cenné papíry koupené na základě smluv o zpětném prodeji k předem určenému datu (reverzní repo obchody) nejsou vykazovány ve výkazu o finanční situaci. Poskytnuté plnění je vykazováno ve Finančních aktivech k obchodování nebo Finančních aktivech v naběhlé hodnotě. Rozdíl mezi nákupní a zpětnou prodejní cenou se účtuje jako úrokový výnos a časově se rozlišuje po dobu životnosti smlouvy.

(5) Stanovení reálné hodnoty

Reálná hodnota finančního nástroje představuje cenu, která by byla získána z prodeje aktiva nebo uhrazena při převzetí závazku v rámci řádné transakce mezi účastníky trhu k datu ocenění (tzv. výstupní cena). Finanční nástroje klasifikované jako finanční aktiva nebo finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty nebo finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku hospodaření jsou oceňovány reálnou hodnotou s použitím kótovaných tržních cen, jestliže je publikovaná cena kótovaná na aktivním veřejném trhu. U finančních nástrojů, které nejsou obchodovány na aktivních veřejných trzích, jsou jejich reálné hodnoty odhadnuty s použitím modelů oceňování, kótovaných cen nástrojů s podobnými charakteristikami, diskontovaných peněžních toků nebo jinými metodami. Tyto metody odhadu reálné hodnoty jsou značně ovlivněny předpoklady používanými Skupinou včetně diskontní sazby, likvidity a kreditních ukazatelů a odhadu budoucích peněžních toků.

(6) Snížení hodnoty finančních aktiv

Definice selhání (default)

Skupina používá stejnou definici finančních aktiv v selhání (neboli finančních aktiv v defaultu) jako pro účely vnitřního řízení rizik, která je v souladu s pokyny a standardy regulátorů finančního sektoru. Další informace o definici lze nalézt v části Úvěrové riziko (Poznámka: 41.2).

Obecný model očekávaných úvěrových ztrát

Model znehodnocení finančních aktiv se nazývá model očekávaných úvěrových ztrát (ECL).

Modelování ECL je založeno na klasifikaci finančních aktiv a používá se pro následující finanční aktiva:

- Finanční aktiva v naběhlé hodnotě;
- Dluhové nástroje v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku hospodaření;
- Úvěrové rámce a finanční záruky;
- Pohledávky z finančního leasingu;
- Pohledávky z obchodního styku a ostatní pohledávky.

Pro kapitálové nástroje nejsou počítány žádné očekávané úvěrové ztráty.

Finanční aktiva, která jsou klasifikována ve výše uvedených kategoriích, vykazují opravnou položku rovnající se celoživotním úvěrovým ztrátám, pokud se úvěrové riziko významně zvýšilo od jejich počátečního zaúčtování. Pokud se úvěrové riziko od počátečního zaúčtování významně nezvýšilo, opravná položka je rovna 12-ti měsíčním úvěrovým ztrátám (viz níže odkaz na významné zvýšení úvěrového rizika).

12-ti měsíční očekávané úvěrové ztráty jsou definovány jako část celoživotních očekávaných úvěrových ztrát, která zohledňuje očekávané úvěrové ztráty v důsledku selhání během 12-ti měsíců od konce účetního období.

Celoživotní očekávané úvěrové ztráty jsou definovány jako očekávané úvěrové ztráty vznikající ze všech možných selhání během očekávaného života finančního aktiva.

K rozlišování mezi jednotlivými úrovněmi s ohledem na výši ECL, využívá Skupina běžně rozšířenou terminologii Stage 1, 2 a 3.

Všechna finanční aktiva jsou při prvotním zaúčtování, pokud již nejsou znehodnocena, klasifikována ve Stage 1 a nesou opravnou položku ve výši 12-ti měsíčních očekávaných úvěrových ztrát. Jakmile dojde k významnému zvýšení úvěrového rizika od počátečního zaúčtování, aktivum přechází do Stage 2 a opravná položka je ve výši celoživotních očekávaných úvěrových ztrát. Pokud aktivum splní definici defaultu (selhání), přejde do Stage 3.

ECL pro pohledávky z obchodního styku a jiné pohledávky je zaúčtována ve výši celoživotních očekávaných úvěrových ztrát.

Zisky a ztráty ze snížení hodnoty finančních aktiv jsou ve výkazu zisku a ztráty vykázané v položce Ztráty ze snížení hodnoty.

Finanční aktiva, která jsou oceněna naběhlou hodnotou, jsou vykazována ve výkazu o finanční situaci v účetní hodnotě odpovídající hrubé účetní hodnotě ponížené o opravnou položku. Dluhové nástroje oceňované reálnou hodnotou vykázanou do ostatního úplného výsledku hospodaření jsou vykazovány ve výkazu o finanční situaci v účetní hodnotě, což je jejich reálná hodnota k datu účetní závěrky. ECL se vyazuje jako reklasifikační úprava mezi výkazem zisku a ztráty a ostatním úplným výsledkem hospodaření.

Významné zvýšení úvěrového rizika od počátečního zaúčtování

V souladu s modelem ECL finanční aktiva nesou opravnou položku ve výši celoživotních ztrát, pokud úvěrové riziko výrazně vzrostlo od počátečního zaúčtování. Posouzení významného nárůstu úvěrového rizika vede k zařazení finančních aktiv do jednotlivých stage. Hlavní indikátory významného zvýšení úvěrového rizika jsou:

- Interní rating nebo behaviorální skóre
- Informace o částkách po splatnosti
- Změny v obchodní, finanční a ekonomické oblasti
- Očekávané změny smluvního rámce
- Vnější tržní ukazatele úvěrového rizika
- Regulační, ekonomické a technologické prostředí
- Změny v přístupu řízení úvěrového rizika

Posouzení významného nárůstu úvěrového rizika od prvotního rozeznání je reflektováno v určení stage finančních aktiv. Skupina používá víceúrovňový přístup (MTA).

Víceúrovňový přístup (MTA) - portfolio dluhopisů

U portfolia dluhopisů se MTA skládá ze tří úrovní:

- Výjimka nízkého úvěrového rizika: Dluhopisy vždy vykazují 12-ti měsíční ECL, pokud mají k datu vykazování nízké úvěrové riziko (tj. Stage 1). Skupina využívá tuto výjimku pro dluhopisy investiční kvality.
- Interní rating: Platí pouze v případě, že první úroveň není splněna. Jedná se o relativní hodnocení porovnávající pravděpodobnost selhání (PD) při počátečním zaúčtování s PD k datu vykazování. Finanční aktiva jsou přesunuta ze Stage 1 do 2, pokud interní rating je k datu vykazování alespoň o dva stupně PD vyšší (nebo o 400% u portfolií bez identifikace PD) než při počátečním zaúčtování. Skupina provádí hodnocení na úrovni úvěrů ke konci každého vykazovacího období. Finanční nástroje, jejichž interní rating k datu sestavení finančních výkazů odpovídá PD9, včetně těch, které mají přiřazený rating PD9 již od data počátečního zaúčtování, jsou automaticky zařazeny do Stage 2. V těchto případech Skupina neporovnává interní rating při počátečním zaúčtování a k datu vykazování. Pro úvěrové angažovanosti, které nemají přiřazený individuální rating, odpovídá PD9 pravděpodobnosti selhání 12,8% a vyšší (12,8% je spodní hranicí kategorie interního rizika PD9).
- Hodnocení managementu: Nakonec management přezkoumává a vyhodnocuje významné zvýšení úvěrového rizika u finančních aktiv na úrovni individuální a portfoliové.

Pokud žádný z těchto spouštěčů nevede k přesunu do Stage 2, zůstane dluhopis ve Stage 1.

Finanční aktivum se považuje za znehodnocené (tj. ve Stage 3), pokud splní definici defaultu (selhání).

Víceúrovňový přístup je symetrický, tj. kritéria, která rozhodla o přesunu do Stage 2 nebo 3, jsou aplikovatelná pro návrat do Stage 2 nebo 1, pokud pominul důvod k přesunu.

Víceúrovňový přístup (MTA) - úvěrové portfolio

U úvěrového portfolia využívá Skupina pětistupňový přístup. Tento MTA je 'waterfall' (vodopádový) přístup, tj. pokud posouzení prvního stupně nevede k přesunu do Stage 2, posuzuje se druhý stupeň a tak dále. Pokud jsou všechny stupně vyhodnoceny a nedojde k přesunu do Stage 2, pak finanční aktivum zůstává ve Stage 1.

- Interní rating: interní rating se používá jako hlavní kritérium posuzování zvýšení úvěrového rizika. Jedná se o relativní hodnocení porovnávající PD při počátečním zaúčtování s PD v den vykazování. Finanční aktiva jsou přesunuta ze Stage 1 do 2, pokud interní rating je k datu vykazování alespoň o dva stupně PD vyšší (nebo o 400% u portfolií bez identifikace PD) než při počátečním zaúčtování. Skupina provádí hodnocení na úrovni úvěrů ke konci každého vykazovacího období. Finanční nástroje, jejichž interní rating k datu sestavení finančních výkazů odpovídá PD9, včetně těch, které mají přiřazený rating PD9 již od data počátečního zaúčtování, jsou automaticky zařazeny do Stage 2. V těchto případech Skupina neporovnává interní rating při počátečním zaúčtování a k datu vykazování. Pro úvěrové angažovanosti, které nemají přiřazený individuální rating, odpovídá PD9 pravděpodobnosti selhání 12,8% a vyšší (12,8% je spodní hranicí kategorie interního rizika PD9).
- Forbearance: Finanční aktiva takto označená jsou vždy nejméně ve Stage 2, pokud již nejsou znehodnocena a tedy přesunuta do Stage 3.
- Dny po splatnosti: Skupina používá hraniční hodnotu počtu dnů po splatnosti v souladu se standardy. Finanční aktivum více než 30 dnů po splatnosti přejde do Stage 2.
- Interní rating - hraniční hodnota: Skupina používá absolutní číslo PD jako hraniční hodnotu pro přechod finančních aktiv do Stage 2. Tato hranice odpovídá nejvyšší PD (tj. PD9 založené na interním ratingu Skupiny) před tím, než se finanční aktivum považuje za znehodnocené.
- Hodnocení managementu: Nakonec management přezkoumává a vyhodnocuje významné zvýšení úvěrového rizika u finančních aktiv na úrovni jednotlivých aktiv a portfolia.

Finanční aktivum se považuje za znehodnocené (tj. ve Stage 3), jakmile splní definici selhání.

Víceúrovňový přístup je symetrický, tj. kritéria, která rozhodla o přesunu do Stage 2 nebo 3, jsou aplikovatelná pro návrat do Stage 2 nebo 1, pokud pominul důvod k přesunu.

Vyčíslení ECL

Hodnota ECL se počítá jako násobek:

- pravděpodobnosti selhání (PD). PD odráží pravděpodobnost selhání dlužníka během následujících 12-ti měsíců (12m PD) nebo po dobu životnosti aktiva (celoživotní PD)
- odhadované expozice při selhání (EAD). Vztahuje se k očekávanému úvěrovému riziku expozice v okamžiku potenciálního selhání během následujících 12-ti měsíců (12m EAD) nebo po dobu životnosti aktiva (celoživotní EAD), a
- ztráty při selhání (LGD). LGD odráží Skupinová očekávání ztrát jako procento expozice při selhání (EAD). 12M LGD odráží procentuální ztrátu, pokud k selhání dojde během 12-ti měsíců a celoživotní LGD je procentuální ztráta, pokud k selhání dojde ve zbývajících době životnosti aktiva.

Hodnota ECL se vypočte způsobem, který odráží:

- nezaujatou, pravděpodobnostně váženou částku;
- časovou hodnotu peněz; a
- informace o minulých událostech, aktuálních a předpokládaných ekonomických podmínkách.

Celoživotní ECL představují součet očekávaných úvěrových ztrát za dobu života finančního aktiva diskontovaného původní efektivní úrokovou sazbou. Celoživotní ECL jsou korigovány faktorem zohledňujícím potenciální předčasné splátky. Možnost předčasných splátek omezuje očekávanou životnost aktiv a také pravděpodobnost selhání během očekávané životnosti. Předčasná splácení jsou modelována podle typu úvěrů, protože se týkají pouze produktů se smluvně nastaveným splátkovým kalendářem a poplatky za předčasná splacení obvykle závisí na typu produktu.

Dvanáctiměsíční ECL představují část celoživotních očekávaných úvěrových ztrát, které vznikají selháním ve dvanácti měsících po datu vykazování.

Skupina používá pro výpočet ECL specifické modely IFRS 9 pro PD, EAD a LGD. Skupina v co nejvyšší míře využívá podobné modelovací techniky těm, které již byly vyvinuty pro obezřetnostní účely (tj. Basel modely) a zajišťuje, aby Basel modely byly přizpůsobeny požadavkům IFRS 9, například:

- odstraňuje konzervatismus vyžadovaný regulátorem pro Basel modely,
- upravuje způsob, jakým makroekonomické parametry ovlivňují výsledek, aby modely IFRS 9 odrážely odhady "point-in-time" namísto "through-the-cycle" (požadovaný regulátorem).
- Skupina v modelech používá makroekonomický výhled do budoucna.

Skupina také zvažuje tři různé makroekonomické scénáře (forward-looking) s různou vahou při výpočtu očekávaných úvěrových ztrát. Základní makroekonomický scénář představuje odhady Skupiny na nejpravděpodobnější výsledek a slouží také jako primární vstup pro další interní i externí účely.

Prognózy proměnných, které jsou v scénářích používány, jsou poskytovány čtvrtletně hlavním ekonomem Skupiny. Pro posouzení dopadu proměnných na PD, EAD a LGD je nutný odborný úsudek. K výpočtu dopadu se používá lineární regresní analýza. Tento přístup by měl být prováděn na vhodné úrovni granularity (např. podle odvětví). Aspekty, které nemohly být zahrnuty do modelu (například proto, že makroekonomické parametry nemusí vykazovat velké změny nebo pouze zvýšení / snížení v období, na které se údaje vztahují) mohou být stále zahrnuty do konečných údajů ECL zásahem managementu.

Maximální doba pro ocenění očekávaných úvěrových ztrát je maximální smluvní doba (včetně prodloužení) s výjimkou specifických finančních aktiv, která zahrnují čerpanou a nečerpanou částku na požádání, která neomezuje expozici na smluvní období. Pouze pro taková aktiva může doba měření přesahovat smluvní dobu. Ve Skupině mají revolvingové úvěry buď pevné datum splatnosti, nebo výpovědní lhůtu. Výpovědní lhůta je s uvedením nebo bez uvedení data konečné splatnosti. Splátnost těchto úvěrů je použita v odhadování ECL.

V rámci implementace standardu IFRS 9 bylo zkoumáno, co znamená termín celoživotní pro revolvingové úvěry. Celoživotní faktor, závisící na obchodním segmentu, byl implementován do IFRS 9 ECL modelů prostřednictvím komponenty přežití předčasného splacení. Tuto komponentu lze interpretovat jako pravděpodobnost, že revolvingový úvěr nebude do konce roku plně předplacen. Pravděpodobnost je odhadovaná částka vážená pomocí TTC (through-the-cycle) časových řad historických dat a statistických metod. Celoživotní ECL pro úvěry se zvýšeným úvěrovým rizikem (Stage 2) je počítáno jako součet ECL jednotlivých let. ECL se v čase snižují kvůli existenci komponenty přežití předčasného splacení. Většinou se blíží nule po osmi letech. Výsledky ECL modelů jsou pravidelně zpětně testovány a komponenta přežití předčasného splacení bývá jedna z nejlépe funkčních modelových komponent.

ECL pro úvěrové závazky a záruky jsou vykázány ve výkazu o finanční situaci jako rezervy. Pokud finanční aktivum obsahuje jak úvěr (čerpanou část), tak nečerpaný úvěrový závazek, je ECL určena jak pro čerpanou, tak pro nečerpanou část. Celková ECL je vykázána v rámci Ztrát ze znehodnocení.

Nakoupená aktiva nebo aktiva znehodnocená při počátečním zaúčtování (POCI)

Ve smyslu znění standardu IFRS 9 snížení hodnoty, Skupina definuje aktiva POCI jako finanční aktiva, která již byla při počátečním zaúčtování v selhání (tj. splňovala definici defaultu).

Aktiva POCI jsou na počátku vykázána v částce po odečtení znehodnocení a jsou oceněna v naběhlé hodnotě s použitím upravené efektivní úrokové míry. V následujících obdobích jsou veškeré změny očekávaných celoživotních úvěrových ztrát vykázány v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty. Příznivé změny jsou účtovány jako zisk ze snížení hodnoty, a to i v případě, že celoživotní ECL k datu vykazování jsou nižší než odhadované celoživotní ECL při počátečním zaúčtování.

Úrokový výnos z aktiv znehodnocených při počátečním zaúčtování (POCI) je založen na naběhlé hodnotě (hrubé účetní hodnotě snížené o opravnou položku).

Restrukturalizované úvěry

Pokud je to možné, snaží se Skupina spíše úvěry restrukturalizovat než přebírat vlastnictví zajištění. Toto zahrnuje prodloužení platebních podmínek a dohodu o nových podmínkách úvěru. Pokud byly podmínky úvěru sjednány znovu, úvěr se přestane považovat za úvěr po splatnosti, ovšem rating klienta nemůže být zlepšen pouze na základě restrukturalizace. Vedení průběžně hodnotí restrukturalizované úvěry, aby se ujistilo, že byla splněna všechna kritéria a že je pravděpodobné, že v budoucnu dojde k jejich splacení. Restrukturalizované úvěry jsou i nadále testovány na individuální či portfoliové znehodnocení počítané s použitím původní efektivní úrokové míry.

(7) Snížení hodnoty nefinančních aktiv

Skupina posoudí ke každému rozvahovému dni, zda existují indikace o tom, že by u aktiva mohlo dojít ke snížení hodnoty. Pokud existují takové indikace, případně je-li vyžadováno roční testování na snížení hodnoty, Skupina odhadne zpětně ziskatelnou hodnotu aktiva. Zpětně ziskatelná hodnota je ta vyšší z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem a z hodnoty z užívání. Zpětně ziskatelná hodnota je stanovena pro individuální aktivum.

Ke každému rozvahovému dni je pro všechna aktiva vyjma goodwillu zjištěno, zda existují indikace, že dříve zaúčtovaná ztráta ze snížení hodnoty již neexistuje nebo tato ztráta poklesla. Pokud takovéto důkazy existují, Skupina odhadne zpětně ziskatelnou hodnotu. Dříve zaúčtované ztráty ze snížení hodnoty mohou být stornovány, pouze pokud došlo ke změně v odhadech ve stanovení zpětně ziskatelné hodnoty od dřívějšího zaúčtování ztráty ze snížení hodnoty. Pokud je tato podmínka splněna, účetní hodnota je navýšena na hodnotu zpětně ziskatelnou. Toto navýšení nesmí přesáhnout čistou účetní hodnotu, která by byla stanovena, pokud by nedošlo k zaúčtování ztráty ze snížení hodnoty v minulých letech. Storno je zaúčtováno ve výkazu zisku a ztráty.

(8) Zajišťovací účetnictví

Skupina se rozhodla využít možnosti podle IFRS 9 nadále používat principy zajišťovacího účetnictví podle IAS 39 a vyčkat na další vývoj v IASB v oblasti portfoliového zajištění.

K řízení Skupinových úrokových a měnových rizik Skupina používá nástroje označené jako zajišťovací nástroje, jimiž jsou zajištění peněžních toků nebo zajištění reálné hodnoty. Zajištění peněžních toků se používá k minimalizaci variability peněžních toků aktiv s výnosovým úrokem, závazků s nákladovým úrokem nebo předpokládaných transakcí vyvolaných pohyby úrokové sazby. Zajištění reálné hodnoty se používá k minimalizaci variability reálné hodnoty aktiva nebo závazku, která by mohla ovlivnit zisk či ztrátu. Zajišťovací účetnictví se používá pro deriváty a ostatní finanční nástroje označené tímto způsobem, které splňují určité podmínky. Pro zaúčtování derivátu jako zajišťovacího nástroje používá Skupina následující kritéria:

- formální dokumentace zajišťovacího nástroje, zajišťované položky, cíle zajištění, strategie a vzájemného vztahu je připravena před použitím zajišťovacího účetnictví;
- zajištění je na počátku zdokumentováno způsobem prokazujícím, že se předpokládá vysoká účinnost při kompenzaci rizika zajišťované položky v průběhu sledovaného období;
- krytí zajišťovaného rizika je průběžně vysoce účinné. Zajištění se považuje za vysoce účinné, jestliže Skupina dosahuje poměru protichůdných změn peněžních toků příslušných zajišťovanému riziku mezi 80 a 125 procenty.

Skupina splnila požadavky standardu pozměněného vyjmutím některých částí, tak jak byl schválen Evropskou komisí.

(i) Zajištění peněžních toků

Efektivní část změny reálné hodnoty derivátu zajišťujícího peněžní toky se vykazuje v Oceňovacích rozdílech ze zajištění peněžních toků. Neefektivní část změny se zachycuje přímo do Čistého zisku / ztráty z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Částky Oceňovacích rozdílu ze zajištění peněžních toků jsou reklasifikovány do výkazu zisku a ztráty stejným způsobem jako u zajišťované položky. V případě, že uplyne doba platnosti nástroje zajišťujícího peněžní toky nebo že zajištění přestane splňovat definovaná kritéria, jsou příslušné zbylé částky Oceňovacích rozdílu ze zajištění peněžních toků zaúčtovány do výkazu zisku a ztráty ve stejném období, ve kterém má zajišťovaná položka dopad na zisk. V případě, že se předpokládaná zajišťovaná transakce již zřejmě neuskuteční, jsou příslušné zbylé částky Oceňovacích rozdílu ze zajištění peněžních toků vykázány přímo do výkazu zisku a ztráty.

(ii) Zajištění reálné hodnoty

Změny v přecenění reálné hodnoty zajišťovacího nástroje, který splnil podmínky pro účtování o zajištění reálné hodnoty, jsou vykázány v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Příslušný úrokový výnos / náklad ze zajišťovacího nástroje je účtován na Čistý úrokový výnos. Změna v reálné hodnotě zajišťovaných položek z titulu zajištěného rizika je účtována jako součást účetní hodnoty zajišťovaných finančních aktiv v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku hospodaření nebo na samostatném řádku Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek v případě, že zajištěnou položkou je finanční aktivum či závazek oceňovaný v naběhlé hodnotě. Změna reálné hodnoty zajištěné položky je také vykázána ve výkazu zisku a ztráty v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Pokud zajišťovací nástroj vyprší, je prodán, ukončen nebo uplatněn nebo pokud zajištění není dále efektivní, zajišťovací účetnictví je ukončeno.

V případech zajištění reálné hodnoty položek účtovaných v naběhlé hodnotě je úprava účetní hodnoty amortizována do výkazu zisku a ztráty po dobu zbylého zajištění s pomocí metody efektivní úrokové míry. Amortizace začíná v okamžiku úpravy hodnoty, ale ne později než zajištěná položka přestane být upravována změnami reálné hodnoty z titulu zajištěného rizika. Pokud je zajištěná položka odúčtována, neamortizovaná reálná hodnota je okamžitě převedena do výkazu zisku a ztráty.

(9) Započtení finančních aktiv a závazků

Finanční aktiva a závazky se započtou a výsledná čistá částka se vykáže ve výkazu o finanční situaci, existuje-li zákonem vynutitelné právo započíst vykázané částky a záměr provést úhradu výsledného rozdílu nebo současně realizovat pohledávku a uhradit závazek.

(10) Leasing

Rozhodnutí o tom, zda smlouva je leasingem nebo leasing obsahuje, je založeno na ekonomické podstatě transakce a vyžaduje posouzení toho, zda splnění závazku ze smlouvy je závislé na použití konkrétního aktiva nebo aktiv a smlouva převádí právo užívat toto aktivum. Nájemce má právo kontrolovat užívání aktiva a má právo na ekonomické užítky plynoucí z užívání aktiva.

Skupina využila tyto výjimky z rozsahu působnosti standardu:

- Krátkodobé nájmy – pro leasingové smlouvy kratší než jeden rok
- Aktiva o nízkých hodnotách – pro jednotlivá aktiva o ceně menší než 5 000 EUR
- Leasingy nehmotných aktiv – v případě, kdy Skupina vystupuje jako nájemce.

(i) Společnost ve Skupině je nájemcem

Nájemce účtuje o právu užívání aktiva a závazku z leasingu na počátku leasingu. Skupina uzavírá leasingové smlouvy týkající se budov pobočkových sítí a hardwarového vybavení IT.

Závazek z leasingu je při prvotním zaúčtování oceněn v současné hodnotě budoucích leasingových plateb a následně se zvyšuje o úrok vypočtený na základě implicitní úrokové sazby nebo tzv. „Incremental Borrowing Rate“ (tj. sazba, za jakou by si Skupina mohla obstarat financování za obdobných časových a rizikových podmínek) a snižuje se o leasingové platby. Úrok je vykázán jako Ostatní podobný náklad ve výkazu zisku nebo ztráty.

Leasingová platba sestává z pevných plateb snížených o pobídky, variabilních plateb (spjatých s indexem nebo sazbou), plateb souvisejících s garantovanou zbytkovou hodnotou, penále za ukončení leasingu a realizované ceny kupních opcí, pokud je pravděpodobné, že budou uplatněny.

Skupina považuje smlouvu za jedinou leasingovou smlouvu, pokud neleasingová složka tvoří méně než 10% celkového leasingu. Podobně pokud leasingová složka tvoří méně než 10%, je celá smlouva považována za smlouvu neobsahující leasing.

Právo na užívání aktiva je při počátečním zaúčtování oceněno v pořizovací ceně. Pořizovací cena práva užívání aktiva je založena na prvotním ocenění závazku z leasingu a je dále upravena o všechny leasingové platby uskutečněné před nebo k datu zahájení leasingu, dále o leasingové pobídky a vzniklé přímé náklady. Právo užívání aktiva je zaúčtováno v položce Budovy a zařízení, v kategorii Budovy, IT vybavení a Ostatní. Doba odepisování odpovídá době použitelnosti aktiva nebo práva na užívání aktiva. Právo na užívání aktiva je testováno na snížení hodnoty.

Leasing na dobu neurčitou je omezen na nejdřívější datum, k němuž může být smlouva nájemcem nebo pronajímatelem ukončena, nebo je omezena na 10 let. Toto omezení je založeno na době použitelnosti podkladových aktiv a jejich odpisovému plánu. U smluv na dobu určitou doba použitelnosti nebo právo užívání aktiva odpovídá délce smlouvy. Pokud smlouva na dobu určitou zahrnuje opce, doba použitelnosti s opcemi je omezena na 10 let.

Celkové platby za operativní leasing s použitím výjimek (krátkodobý nájem, nájem majetku s nízkou hodnotou a pronájem nehmotného majetku) se účtují do konsolidovaného výkazu zisku a ztráty na akruální bázi.

(ii) Společnost ve Skupině je pronajímatelem

U aktiv, která jsou předmětem finančního leasingu, Skupina převádí v podstatě všechna rizika a výnosy vyplývající z vlastnictví na nájemce a jsou vykázána ve výkazu o finanční situaci jako Pohledávky z finančního leasingu. Pohledávka je vykázána po dobu trvání leasingu v částce rovnající se současné hodnotě leasingových plateb za použití implicitní úrokové míry a včetně zaručené zbytkové hodnoty. Výnos z leasingové pohledávky je ve výkazu zisku a ztráty zachycen jako Ostatní podobný výnos.

Leasingy, u kterých Skupina nepřevádí v podstatě všechna rizika a výnosy vyplývající z vlastnictví, jsou klasifikovány jako operativní leasingy. Skupina pronajímá svůj majetek jako operativní leasing a realizuje výnos z nájemného. Výchozí přímé náklady vynaložené v souvislosti se sjednáním operativního leasingu zvyšují účetní hodnotu pronajímaného aktiva a zachycují se jako náklad po dobu trvání leasingu na stejné bázi jako výnos z nájemného. Podmíněná část nájemného je vykázána jako výnos v období, kdy je realizována. Výnosy z nájemného a odpisy majetku pronajatého v rámci operativního leasingu jsou ve výkazu zisku a ztráty vykázány samostatně v rámci položek Výnosy / Náklady z operativního leasingu.

(11) Účtování výnosů a nákladů

(i) Úrokové výnosy a úrokové náklady

Úrokové výnosy a úrokové náklady ze všech finančních nástrojů ve Stage 1 a 2 oceňovaných v naběhlé hodnotě a úrok nesoucích finančních nástrojů klasifikovaných jako finanční aktiva v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku hospodaření jsou vykazovány ve výkazu zisku a ztráty za použití metody efektivní úrokové míry na hrubou účetní hodnotu.

Metoda efektivní úrokové míry je způsob výpočtu naběhlé hodnoty finančního aktiva nebo finančního závazku a přiřazení úrokového výnosu nebo úrokového nákladu za příslušné období. Efektivní úroková míra je sazba, která přesně diskontuje odhadované budoucí peněžní platby nebo příjmy po dobu předpokládané životnosti finančního nástroje, případně po kratší období, na účetní hodnotu finančního aktiva nebo finančního závazku. Při výpočtu efektivní úrokové míry Skupina provádí odhad peněžních toků s ohledem na veškeré smluvní podmínky finančního nástroje, avšak nebere v úvahu budoucí úvěrová rizika. Výpočet zahrnuje veškeré poplatky a částky zaplacené nebo přijaté mezi smluvními stranami, které jsou nedílnou součástí efektivní úrokové míry, transakční náklady a veškeré jiné prémie či diskonty.

Úrokový výnos z finančních aktiv, která nejsou POCI, ale byla znehodnocena následně, je založen na účetní hodnotě.

Úrokový výnos z aktiv znehodnocených při počátečním zaúčtování (POCI) je založen na efektivní úrokové míře upravené o úvěrové riziko při počátečním zaúčtování.

Úrokový výnos nebo náklad z finančních aktiv v portfoliu FVOCI a finančních derivátů použitých k zajištění jsou také zaúčtovány v Úrokových výnosech / nákladech s použitím metody efektivní úrokové míry.

(ii) Výnosy z poplatků a provizí

Většina čistých příjmů z poplatků a provizí se týká služeb, které Skupina poskytuje svým zákazníkům. K vykázání výnosů Skupina identifikuje smlouvu a definuje povinnosti plnění v transakci. Výnosy jsou vykázány v okamžiku, kdy Skupina splnila povinnost plnění.

Poplatky a provize, které nejsou nedílnou součástí efektivní úrokové sazby, jsou obecně účtovány časově rozlišené, pokud je služba poskytnuta tak, že klient současně obdrží a využije poskytnuté výhody (např. opakované poplatky za vedení účtu nebo poplatky za úschovu).

Provize a poplatky vzniklé z vyjednávání nebo účasti na vyjednávání transakce pro třetí stranu, jako například nabytí úvěrů, akcií nebo jiných cenných papírů nebo koupě či prodej podniků, jsou vykázány v momentě, kdy Skupina splní svoji povinnost plnění, většinou při uzavření podkladové transakce.

Platební služby (včetně tzv. network income), kdy Skupina účtuje zákazníkům za provedení určitých transakcí na běžném účtu, tuzemských nebo zahraničních plateb, platebních služeb poskytovaných prostřednictvím bankomatu apod., se zpravidla vypořádávají při uskutečnění dané transakce a poplatek se účtuje jednorázově.

Poplatky za manažerské poradenství a služby jsou vykázány na základě příslušné smlouvy o provedení služby. Poplatky za řízení aktiv investičních fondů jsou vykázány poměrně za období poskytování služby pouze do výše, do které je pravděpodobnost storna velmi nízká.

Poplatky za distribuční služby, jako např. poplatky za prodej pojišťovacích produktů, jsou vykázány na základě příslušné smlouvy a výnos je zaúčtován, když je splněna povinnost plnění.

Skupina provozuje věrnostní program pro zákazníky, díky němuž mohou drobní zákazníci sbírat body, které mohou být použity k uplatnění slev na produkty nebo služby. Příslib poskytnout slevu zákazníkovi je samostatná povinnost plnění. Za body, u nichž se očekává uplatnění, je uznán závazek. Výnosy z udělených bodů jsou zaúčtovány, když jsou body uplatněny nebo vyprší jejich platnost.

(iii) Výnosy z dividend

Výnosy z dividend se vykazují v okamžiku, kdy vznikne právo na přijetí platby.

(iv) Čistý zisk / ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty

Čistý zisk / ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zahrnuje veškeré zisky a ztráty ze změn čistých reálných hodnot finančních aktiv a finančních závazků k obchodování a vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty mimo derivátů k obchodování, které nejsou užívány k ekonomickému zajištění, v nichž je také obsažen úrokový výnos / náklad. V této položce jsou zahrnuty též čisté zisky z konstrukcí pro zajištění reálné hodnoty (přecenění zajišťovacího nástroje a zajišťované položky) a neefektivní části ze zajišťovacích transakcí pro zajištění peněžních toků.

(12) Hotovost a hotovostní ekvivalenty

Pro účely výkazu peněžních toků představují hotovost a hotovostní ekvivalenty zůstatky s méně než tříměsíční splatností od data nabytí, které zahrnují: pokladní hotovost a vklady u centrálních bank, úvěry a pohledávky (v naběhlé hodnotě) za úvěrovými institucemi a centrálními bankami a finanční závazky v naběhlé hodnotě k úvěrovým institucím a centrálním bankám. V hotovostních ekvivalentech Skupina vykazuje vysoce likvidní transakce s vládními institucemi (reverzní repo a repo obchody, když existují).

(13) Investice v přidružených společnostech a společných podnicích

Přidružené společnosti jsou všechny jednotky, ve kterých má Skupina významný vliv, ale ne kontrolu nebo společnou kontrolu. Významný vliv je určen vlastnictvím podílu na hlasovacích právech mezi 20 % a 50 %.

Společný podnik je druh společného ujednání, v němž strany mající společnou kontrolu mají také právo na čistá aktiva daného společného podniku. Společná kontrola je smluvní sdílení kontroly nad společným podnikem a existuje pouze tehdy, když strany sdílející kontrolu dojdou k jednotnému rozhodnutí o činnosti společného podniku.

Přidružené společnosti a společné podniky jsou účtovány pomocí ekvivalenční metody. Podle této metody jsou investice do přidruženého nebo společného podniku vykazovány v pořizovací ceně. Účetní hodnota investice je ode dne akvizice upravována o změny ve Skupinovém podílu v čistých aktivech přidruženého nebo společného podniku. Goodwill týkající se přidruženého nebo společného podniku je součástí účetní hodnoty investice a není samostatně testován na snížení hodnoty.

Výkaz zisku a ztráty odráží Skupinový podíl na výsledcích přidruženého nebo společného podniku. Změna v ostatním úplném výsledku těchto společností je vykazována jako součást Skupinového výkazu o úplném výsledku. Pokud došlo ke změně přímo v kapitálu přidruženého nebo společného podniku, Skupina vykazuje svůj podíl změn ve výkazu změn vlastního kapitálu. Nerealizované zisky a ztráty z transakcí mezi Skupinou a přidruženým nebo společným podnikem jsou eliminovány podle účasti v podniku.

Úhrnný Skupinový podíl na zisku a ztrátě přidruženého nebo společného podniku je vykázán ve výkazu zisku a ztráty mimo provozní zisk a představuje zisk nebo ztrátu po zdanění a menšinových podílech dceřiných podniků u přidruženého nebo společného podniku.

Finanční výkazy přidruženého nebo společného podniku jsou sestavovány za stejné období jako Skupiny. Pokud je to nutné, účetní politiky jsou změněny, aby byly v souladu se Skupinou.

Po aplikaci ekvivalenční metody Skupina rozhodne, zda je nutné zaúčtovat ztrátu ze znehodnocení investic v přidruženém nebo společném podniku. Skupina na konci každého účetního období určí, jestli existuje objektivní důkaz znehodnocení v přidruženém nebo společném podniku. Pokud existuje objektivní důkaz o znehodnocení, Skupina ho spočítá jako rozdíl mezi zpětně získatelnou částkou přidruženého nebo společného podniku a jejich účetní hodnotou. Ztráta je zaúčtována v Podílu na zisku přidružených a společných podniků ve výkazu zisku a ztráty.

Při ztrátě významného vlivu nad přidruženým podnikem nebo společné kontroly nad společným podnikem, Skupina ocení a zaúčtuje zbylou investici v reálné hodnotě. Rozdíl mezi účetní hodnotou přidruženého nebo společného podniku v okamžiku ztráty významného vlivu nebo společné kontroly a reálnou hodnotou zbylé investice a výnosu z prodeje, je zaúčtován ve výkazu zisku nebo ztráty.

(14) Pozemky, budovy a zařízení

Pozemky, budovy a zařízení zahrnují Skupinou používané nemovitosti, IT a komunikační a jiné stroje a zařízení.

Pozemky se vykazují v pořizovací ceně. Budovy a zařízení jsou vykazovány v pořizovací ceně snížené o oprávky a případné znehodnocení. Zůstatková hodnota aktiv a jejich životnost jsou kontrolovány ke konci účetního období a případně upraveny.

Odpisy jsou počítány lineární metodou tak, aby byla odepsána pořizovací cena každého aktiva na jeho zbytkovou hodnotu po dobu jeho předpokládané životnosti za následující období:

Budovy	30 let
IT vybavení	3 roky
Kancelářské vybavení	10 let
Ostatní	4-30 let

Zisky a ztráty plynoucí z úbytků aktiv se určí jako rozdíl mezi prodejní cenou a jejich účetní zůstatkovou hodnotou a jsou zahrnuty v čisté hodnotě do Čistých ostatních výnosů.

Pozemky, budovy a zařízení obsahují práva užívání aktiv v kategorii Budovy a IT vybavení. Jsou odepisovány po dobu použitelnosti, nebo pokud nastane dříve, dobu leasingu.

Pozemky, budovy a zařízení jsou přezkoumávány na snížení hodnoty ke konci účetního období nebo kdykoliv nastanou události nebo změny podmínek, které by mohly znamenat, že účetní hodnota nemusí být zpětně získatelná. Účetní hodnota je odepsána okamžitě na zpětně získatelnou hodnotu, pokud je účetní hodnota aktiva vyšší než odhadovaná zpětně získatelná hodnota. Zpětně získatelná hodnota je ta vyšší z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem a z hodnoty z užívání.

Pokud je velmi pravděpodobné, že aktivum bude prodáno, pak je toto aktivum klasifikováno v Dlouhodobých aktivech určených k prodeji a je oceněno v nižší hodnotě ze zůstatkové hodnoty a z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem.

(15) Podnikové kombinace a goodwill

Nově pořízená dceřiná společnost je do konsolidace zahrnována metodou koupě. Pořizovací cena představuje úhrn reálných hodnot poskytnutých aktiv, vydaných kapitálových nástrojů a vzniklých závazků k datu pořízení. Nekontrolní podíly jsou oceněny poměrným dílem čistých identifikovatelných aktiv kupované společnosti. Transakční náklady přiřaditelné pořízení jsou zaúčtovány v okamžiku vzniku do výkazu zisku a ztráty. Pořízená identifikovatelná aktiva, převzaté závazky a podmíněné závazky jsou prvotně oceňovány v jejich reálných hodnotách k datu pořízení, bez ohledu na nekontrolní podíly.

Goodwill k datu akvizice je oceněný jako přebytek součtu převedené protihodnoty a nekontrolních podílů nad nabytými identifikovatelnými aktivy sníženými o převzaté závazky k datu akvizice.

Pokud dojde k výhodné koupi, při níž jsou nabytá identifikovatelná aktiva snížená o převzaté závazky k datu akvizice vyšší než součet převedené protihodnoty a nekontrolních podílů, pak se zisk vykáže v hospodářském výsledku k datu akvizice.

Goodwill se každoročně testuje na snížení hodnoty a vykazuje se v pořizovací ceně snížené o kumulované ztráty ze snížení hodnoty.

Pro účely přezkoumávání snížení hodnoty je goodwill získaný v akvizici přiřazený k penězotvorné jednotce, u které je očekáván největší prospěch ze synergií ze spojení podniků. Penězotvorná jednotka představuje nejnižší úroveň ve Skupině, na které je goodwill sledován pro účely interního řízení.

Ztráty ze snížení hodnoty goodwillu nemohou být v budoucnu odúčtovány.

Pro zaúčtování podnikové kombinace pod společnou kontrolou je používána metoda spojení podílů. Tedy v takovém případě, kdy všechny jednotky vstupující do podnikové kombinace byly před i po akvizici pod úplnou kontrolou jedné společnosti.

Nabytá aktiva a závazky jsou vykázány v jejich účetní hodnotě a nejsou rozeznána žádná nová aktiva a závazky k datu akvizice. Při akvizici nevzniká žádný nový goodwill.

Vzniklý rozdíl mezi zaplacenou kupní cenou a účetní hodnotou nabytých aktiv a závazků je zahrnutý ve vlastním kapitálu.

Konsolidovaný výkaz zisků a ztráty zobrazuje dopad akvizice od data, kdy Skupina získala kontrolu nad pořízenou jednotkou.

(16) Nehmotná aktiva

Nehmotná aktiva zahrnují software, licence, vztahy se zákazníky a jiná nehmotná aktiva. Hlavní (core) systém je významná softwarová aplikace, jejímž prostřednictvím Skupina realizuje své strategické cíle.

Náklady na vývoj, které jsou přímo přiřaditelné specifické softwarové aplikaci v majetku Skupiny, se účtují jako nehmotná aktiva tehdy, je-li pravděpodobné, že budoucí ekonomické užítky převyšují tyto náklady. Kapitalizované náklady zahrnují personální náklady softwarového vývojového týmu včetně příslušného podílu souvisejících režijních nákladů. Veškeré ostatní náklady na software, jako např. jeho údržba, se okamžitě účtují do provozních nákladů (Poznámka: 2.5).

Nehmotná aktiva jsou vykazována v pořizovací ceně snížené o oprávky a případné znehodnocení. Zůstatková hodnota aktiv a jejich životnost jsou kontrolovány ke každému rozvahovému dni a případně upraveny.

Odpisy softwaru a jiných nehmotných aktiv jsou počítány lineární metodou tak, aby byla odepsána pořizovací cena každého aktiva na jeho zbytkovou hodnotu po dobu jeho předpokládané životnosti za následující období:

Hlavní (core) systémy	8 let
Ostatní software	5 let
Ostatní nehmotná aktiva	5 let

Vztahy se zákazníky jsou odepisovány metodou zrychleného odepisování po dobu životnosti aktiva. Životnost je doba, během které Skupina získává významné peněžní toky z nehmotného aktiva.

Zisky a ztráty plynoucí z úbytků aktiv se určí jako rozdíl mezi prodejní cenou a jejich účetní zůstatkovou hodnotou a jsou zahrnuty v čisté hodnotě do Čistých ostatních výnosů.

(17) Finanční záruky

V rámci běžné obchodní činnosti Skupina poskytuje finanční záruky v podobě akreditivů a vystavených záruk. Finanční záruky jsou prvotně vykázány v reálné hodnotě, kterou obvykle reprezentuje výše přijatých poplatků. Ke konci každého účetního období jsou finanční záruky vykázány ve vyšší hodnotě z časově rozlišeného poplatku za záruku a opravné položky, která je založena na očekávaných úvěrových ztrátách. Hodnota poplatků je ve výkazu zisku a ztráty vykazována ve Výnosech z poplatků a provizí. Případné zvýšení nebo snížení závazku z finančních záruk se vyjadřuje ve Ztrátách ze znehodnocení.

(18) Úvěrové přísliby

Skupina vydává úvěrové přísliby, které mohou být neodvolatelné nebo odvolatelné. Úvěrové přísliby jsou při počátečním zaúčtování oceněny reálnou hodnotou, což je obvykle založeno na hodnotě přijatých poplatků. Jednorázové poplatky jsou účtovány přímo do výkazu zisku nebo ztráty, ostatní poplatky jsou účtovány do výkazu zisku nebo ztráty na akruální bázi. Očekávané úvěrové ztráty jsou prezentovány jako rezervy ve výkazu o finanční situaci. Pokud finanční aktivum obsahuje jak úvěr (čerpanou část) tak nečerpaný úvěrový příslib, očekávaná úvěrová ztráta se stanoví pro obě části. Celá částka očekávané úvěrové ztráty se vykáže ve ztrátě ze snížení hodnoty.

Záruky za splnění smlouvy jsou takové smlouvy, které poskytují náhradu v případě, že jiná strana nesplní smluvní, obchodní nebo právní závazek. Pokud záruka za splnění smlouvy poskytuje Skupině smluvní práva na náhradu škody, aby tak získala od žadatele zpět veškeré platby provedené držiteli záruky, a tato práva jsou kryta zajištěním, je s nimi zacházeno jako s úvěrovým závazkem poskytnutým žadateli, pokud Skupina dospěje k závěru, že neexistuje žádná událost s obchodní podstatou, která by mohla způsobit, že Skupina utrpí celkovou ztrátu ze záruční smlouvy. Takové záruky za splnění smlouvy jsou prvotně vykázaný v reálné hodnotě, která je obvykle doložena výší přijatých poplatků. Tato částka se odepisuje rovnoměrně po dobu trvání smlouvy. Na konci každého účetního období se smlouvy o zárukách za splnění smlouvy oceňují vyšší z těchto hodnot: (i) neamortizovaný zůstatek částky při prvotním zaúčtování a (ii) výše opravné položky na ztráty stanovené na základě modelu očekávaných úvěrových ztrát.

(19) Požitky zaměstnanců

Důchodové požitky

Důchody jsou vypláceny prostřednictvím systému důchodového zabezpečení České republiky zaměstnancům s trvalým pobytem a jsou financovány z příspěvků sociálního pojištění od zaměstnanců a zaměstnavatelů, které jsou odvozeny z platů.

Kromě příspěvků odváděných zaměstnanci přispívají některé společnosti Skupiny na příspěvkově definované penzijní připojištění zaměstnanců nad rámec zákonného sociálního zabezpečení. Příspěvky jsou vykázaný ve výkazu zisku a ztráty v okamžiku jejich úhrady.

Požitky z předčasně ukončeného pracovního poměru

Při ukončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele je zaměstnancům přiznáno odstupné podle zákoníku práce ve výši nejvýše trojnásobku měsíčního průměrného výdělku. Zaměstnanci pracující pro zaměstnavatele déle než 10 let mají nárok na další požitky odstupňované podle délky zaměstnání. Odstupné je vykázáno ve výkazu zisku a ztráty na základě schválené implementace restrukturalizačního programu

(20) Rezervy

Rezervy jsou vykázaný v případě, že Skupina má současné smluvní nebo mimosmluvní závazky vyplývající z minulých událostí, je pravděpodobné, že dojde k odtoku ekonomických prostředků za účelem vypořádání závazku, a může být proveden spolehlivý odhad výše závazku.

(21) Daň z příjmů

Daň z příjmů má dvě složky: splatnou daň a odloženou daň. Splatná daň z příjmů představuje částku, která má být zaplacená nebo refundována v rámci daně z příjmů za příslušné období.

Odložené daňové pohledávky a závazky vznikají vzhledem k rozdílnému ocenění aktiv a závazků a jejich účetní hodnotě v účetní závěrce. Odložené daňové pohledávky a závazky jsou oceněny s použitím daňových sazeb, jejichž platnost je očekávána v roce, kdy bude aktivum realizováno nebo závazek uhrazen a které jsou schváleny ke konci účetního období.

Odložené daňové závazky jsou účtovány pro všechny zdanitelné přechodné rozdíly, mimo:

- Případu, kdy odložený daňový závazek vzniká z prvotního zaúčtování goodwillu nebo aktiva/závazku v transakci, která není obchodní kombinací; a v okamžiku transakce neovlivňuje účetní ani zdanitelný zisk nebo ztrátu.
- Zdanitelné přechodné rozdíly spojené s investicemi do dceřiných, přidružených nebo společných podniků, když načasování storna přechodných rozdílů může být kontrolováno a je pravděpodobné, že přechodné rozdíly nebudou stornovány v blízké budoucnosti.

Odložené daňové pohledávky jsou účtovány pro všechny odčitatelné přechodné rozdíly, mimo:

- Případu, kdy odložené daňové pohledávky vznikají z prvotního zaúčtování aktiva / závazku v transakci, která není obchodní kombinací; a v okamžiku transakce neovlivňuje účetní ani zdanitelný zisk nebo ztrátu.
- Odčitatelné přechodné rozdíly spojené s investicemi do dceřiných, přidružených nebo společných podniků, odložená daňová aktiva mohou být zaúčtována pouze v rozsahu, kdy je pravděpodobné, že přechodné rozdíly budou stornovány v blízké budoucnosti a přechodné rozdíly budou moci být využity proti očekávaným zdanitelným ziskům v budoucnosti.

Všechny odložené daňové pohledávky jsou zachyceny ve výši, kterou bude pravděpodobně možné realizovat proti očekávaným zdanitelným ziskům v budoucnosti. Ve finančních výkazech jsou odložené daňové pohledávky a závazky započítávány, pokud existuje právo provést zápočet.

Odložená daň vztahující se ke změně reálné hodnoty derivátů určených k zajištění peněžních toků a finančních aktiv v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku hospodaření, které jsou účtovány přímo do ostatního úplného výsledku hospodaření, je též účtována přímo do úplného výsledku hospodaření a následně je vykázána ve výkazu zisku a ztráty společně s realizovaným nákladem či výnosem.

Skupina vykazuje čistou odloženou daňovou pohledávku v Pohledávkách z odložené daně a čistý odložený daňový závazek v Závazcích z odložené daně za každou jednotlivou konsolidovanou společnost.

(22) Základní kapitál a rezervní fondy

Vydaný kapitál (registrovaný, splacený) je účtován v hodnotě odpovídající obchodnímu rejstříku na konci účetního období.

Rezervní fond je tvořen v souladu se stanovami Banky, které současně omezují jeho užití. Tento fond lze použít na základě rozhodnutí Představenstva.

Dividendy jsou zaúčtovány po schválení rozhodnutím jediného vlastníka.

(23) Správcovské činnosti

Skupina běžně vykonává správcovskou činnost, ze které vyplývá držení nebo umisťování aktiv na účet jednotlivců nebo institucí. Tato aktiva a z nich vyplývající příjem nejsou zahrnuty do účetní závěrky, protože se nejedná o aktiva Skupiny.

(24) Provozní segmenty

Provozním segmentem je taková složka Skupiny, která se zabývá podnikatelskými aktivitami v souvislosti s nimiž mohou vzniknout výnosy a náklady. Provozní výsledky složky jsou pravidelně ověřovány Skupinou za účelem posouzení její výkonnosti a pro každou jednotlivou složku jsou k dispozici samostatné údaje.

2.5 Oprava z důvodu chyby

Z důvodu nesprávného nastavení parametru statických údajů na dluhových cenných papírech pořízených Skupinou jako investice byly zdanitelné příjmy z některých cenných papírů přiznány jako příjmy osvobozené od daně. V důsledku toho byla v letech 2019-2023 vykázána a odvedena nižší daň z příjmů a odpovídajícím způsobem byla v účetní závěrce za tyto roky vykázána nižší daňová povinnost. V této účetní závěrce byla tato chyba zpětně opravena, s dopadem na Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty za rok končící 31. prosincem 2023 a 31. prosincem 2022, Konsolidovaný výkaz o finanční situaci k 31. prosinci 2023 a 31. prosinci 2022 a Konsolidovaný výkaz změn vlastního kapitálu za rok končící 31. prosincem 2023 a 31. prosincem 2022. Kumulativní dopad této chyby související s obdobími před 1. lednem 2022 je zachycen v počátečním zůstatku nerozděleného zisku k 1. lednu 2022.

Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty

(mil. Kč)	2023 před opravou	Oprava	2023 po opravě
Daň z příjmu	-1 872	-347	-2 219
Zisk za účetní období	15 436	-347	15 089

(mil. Kč)	2022 před opravou	Oprava	2022 po opravě
Daň z příjmu	-2 390	-306	-2 696
Zisk za účetní období	14 571	-306	14 265

Konsolidovaný výkaz o finanční situaci

(mil. Kč)	2023 před opravou	Oprava	2023 po opravě
Pohledávky ze splatné daně	890	-740	150
Aktiva celkem	1 869 032	-740	1 868 292
Závazky ze splatné daně	283	280	563
Závazky celkem	1 754 551	280	1 754 831

(mil. Kč)	2022 před opravou	Oprava	2022 po opravě
Závazky ze splatné daně	659	673	1 332
Závazky celkem	1 704 639	673	1 705 312

(mil. Kč)	1 January 2022 před opravou	Oprava	2022 po opravě
Pohledávky ze splatné daně	1 020	-367	653
Aktiva celkem	1 805 479	-367	1 805 112

Konsolidovaný výkaz o finanční situaci a Konsolidovaný výkaz změn vlastního kapitálu

(mil. Kč)	2023 před opravou	Oprava	2023 po opravě
Nerozdělený zisk	67 963	-1 020	66 943
Vlastní kapitál celkem	114 481	-1 020	113 461

(mil. Kč)	2022 před opravou	Oprava	2022 po opravě
Nerozdělený zisk	57 773	-673	57 100
Vlastní kapitál celkem	100 978	-673	100 305

(mil. Kč)	1. ledna 2022 před opravou	Oprava	1. ledna 2022 po opravě
Nerozdělený zisk	73 091	-367	72 724
Vlastní kapitál celkem	117 378	-367	117 011

3. KONSOLIDAČNÍ CELEK A PODNIKOVÉ KOMBINACE

Do konsolidačního celku Skupina zahrnuje 27 společností. Přehled podílů (%) ve významných společnostech je následující:

Název	Zkrácený název	Země	%	
			2023	2022
Dceřiné společnosti				
Bankovní informační technologie, s.r.o.	BANIT ČSOBS	Česká republika	100,00	100,00
ČSOB Stavební spořitelna, a.s.		Česká republika	100,00	100,00
ČSOB Advisory, a.s.	ČSOB Advisory	Česká republika	100,00	100,00
ČSOB Factoring, a.s.	ČSOB Factoring	Česká republika	100,00	100,00
ČSOB Leasing, a.s.	ČSOB Leasing	Česká republika	100,00	100,00
ČSOB Pojišťovací makléř, s.r.o.	ČSOB pojišťovací makléř	Česká republika	100,00	100,00
ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB	ČSOB PS	Česká republika	100,00	100,00
ČSOB Hypoteční banka, a.s.	ČSOB HB	Česká republika	100,00	100,00
Patria Corporate Finance, a.s.	Patria CF	Česká republika	100,00	100,00
Patria Finance, a.s.	Patria Finance	Česká republika	100,00	100,00
Radlice Rozvojová, a.s.	Radlice Rozvojová	Česká republika	100,00	100,00
Skip Pay s.r.o. (dříve MallPay s.r.o.)	Skip Pay	Česká republika	100,00	100,00
Ušetřeno.cz s.r.o.	Ušetřeno	Česká republika	100,00	100,00
K&H Pénzforgalmi Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	K&H Payment Services	Maďarsko	100,00	100,00
Společný podnik				
Igluu s.r.o.	Igluu	Česká republika	50,00	50,00
Přidružená společnost				
ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	ČSOB Pojišťovna	Česká republika	0,24	0,24

Akvizice zbývajících podílů ve Skip Pay (dříve MallPay)

Dne 30. března 2022 se ČSOB dohodla s Titancoin International a.s. na odkoupení zbývajících podílů v MallPay za 130 mil. Kč. Do 31. března 2022 Skupina zahrnovala společnost MallPay do konsolidovaných finančních výkazů jako společný podnik metodou ekvivalence. Na základě akvizice Skupina získala 100% vlastnický podíl a současně rozhodující vliv v MallPay. V návaznosti na tuto transakci ztratila společnost MallPay status společného podniku a od 1. dubna 2022 se stala dceřinou společností ČSOB zahrnovanou do konsolidovaných finančních výkazů s použitím plné metody konsolidace.

Veškerá stávající aktiva a závazky, včetně nově identifikovatelných aktiv a závazků MallPay, byly do konsolidovaného výkazu o finanční situaci zahrnuty řádek po řádku v reálné hodnotě. Převís zaplaceného protiplnění a reálné hodnoty dříve drženého podílu na vlastním kapitálu nad reálnou hodnotou nabytých identifikovatelných aktiv a závazků převzatých k datu akvizice představuje goodwill.

Níže je uvedená analýza finančního dopadu akvizice MallPay do konsolidovaných finančních výkazů Skupiny:

Výše nabytých aktiv a závazků

(mil. Kč)	1. dubna 2022
AKTIVA	
Pokladní hotovost a ostatní vklady na požádání	6
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	67
Nehmotná aktiva	108
Ostatní aktiva	3
Aktiva celkem	184
ZÁVAZKY	
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	62
Daňové závazky	18
Ostatní závazky	14
Závazky celkem	94
Identifikovatelná čistá aktiva celkem	90
Goodwill	117
Reálná hodnota čistých aktiv nabytých v rámci akvizice	207

Z transakce nevyplývá žádné podmíněné plnění.

V říjnu 2022 byla společnost MallPay přejmenována na Skip Pay.

Goodwill, rozeznáný k datu akvizice ve výši 117 mil. Kč, byl na základě výsledku testu na znehodnocení v prosinci 2022 znehodnocen v plné výši.

Změna konsolidační metody společnosti Igluu

V roce 2021 ČSOB spolu s Gobii Europe založily společnost Igluu. Na jejím řízení se obě společnosti podílejí stejnou mírou. Igluu je společnost nabízející webové služby klientům i makléřům v oblasti realitního trhu. Společnost nebyla ve 2021 zařazena do konsolidace z důvodu nevýznamnosti. V 1Q 2022 zahrnuje ČSOB společnost Igluu do konsolidovaných finančních výkazů Skupiny jako společný podnik oceněný metodou ekvivalence ve výši 25 mil. Kč.

V důsledku prodeje významné části ČSOB investice v ČSOB Pojišťovně v roce 2012 je majetková účast Skupiny v ČSOB Pojišťovně 0,24 %. Zatímco na základě Smlouvy o výkonu hlasovacích práv zůstává podíl na hlasovacích právech Skupiny ve výši 40 %. ČSOB Pojišťovna je tak nadále považována za přidruženou společnost Banky (Poznámka: 21).

Podíly v ostatních společnostech jsou shodné s podíly na hlasovacích právech.

4. INFORMACE O SEGMENTECH

Skupina vykazuje informace o segmentech prvotně podle klientských segmentů.

Skupina má pět vykazovaných segmentů, které jsou popsány níže a představují strategické obchodní jednotky Skupiny. Tyto strategické obchodní jednotky nabízí různé produkty a služby a jsou řízeny samostatně na základě struktury managementu a interního reportování (controlling) Skupiny.

Na čtvrtletní či měsíční bázi hodnotí management Skupiny interní reporty za každou strategickou obchodní jednotku.

Management samostatně monitoruje operační výsledky těchto obchodních jednotek pro účely rozhodování o alokaci zdrojů a hodnocení výkonu. Výkony jednotlivých segmentů jsou hodnoceny na základě provozního zisku nebo ztráty. Daň z příjmů je alokována na provozní segmenty, ale je řízena na úrovni Skupiny.

Definice klientských provozních segmentů:

Retailové bankovníctví: fyzické osoby a podnikatelé, vyjma klientů privátní banky, kteří jsou součástí segmentu Vztahové bankovníctví. Tento segment zahrnuje klientské vklady, spotřebitelské úvěry, kontokorentní úvěry, platební služby včetně platebních karet a ostatní transakce a zůstatky s klienty ze segmentu Retailové bankovníctví. Do tohoto segmentu jsou také alokovány výnosové marže z operací s retailovými klienty na finančních trzích (tj. marže ze spotových operací, zajišťovacích operací u cizoměnových obchodů a obchodů s dluhopisy). V rámci Čistého výnosu z poplatků a provizí v tomto segmentu jsou zahrnuty poplatky z platebního styku, za správu úvěrů, z drobných devizových operací, distribuci a ostatní poplatky.

Vztahové bankovníctví: korporátní společnosti s obratem vyšším než 300 mil. Kč, SME společnosti s obratem nižším než 300 mil. Kč, klienti privátní banky s objemem finančních aktiv vyšším než 10 mil. Kč, finanční instituce a instituce veřejného sektoru. Tento segment zahrnuje klientské vklady, úvěry, kontokorentní úvěry, platební služby včetně platebních karet, leasing a ostatní transakce a zůstatky s korporátními a SME klienty a s klienty privátní banky. Do tohoto segmentu jsou také alokovány výnosové marže z operací s korporátními a SME klienty a s klienty privátní banky na finančních trzích (tj. marže ze spotových operací, zajišťovacích operací u cizoměnových obchodů nebo obchodů s dluhopisy). V rámci Čistého výnosu z poplatků a provizí v tomto segmentu jsou zahrnuty poplatky z platebního styku, za správu úvěrů, z drobných devizových operací, z cenných papírů, za správu, úschovu a uložení hodnot, poplatky za retailové služby, distribuci a ostatní poplatky.

Finanční trhy: Tento segment zahrnuje investiční produkty a služby pro institucionální investory a zprostředkovatele a činnost řízení fondů a obchodování jako součást dealingových služeb, podílové fondy, penzijní fondy a správu aktiv. V rámci Čistého výnosu z poplatků a provizí v tomto segmentu jsou zahrnuty poplatky z cenných papírů, poplatky za správu, úschovu a uložení hodnot a výnosové poplatky za správu aktiv a provize zprostředkovatelům.

Financování bydlení: Tento segment zahrnuje hypoteční úvěry, stavební spoření a úvěry ze stavebního spoření. V rámci Čistého výnosu z poplatků a provizí v tomto segmentu jsou zahrnuty poplatky za správu úvěrů a poplatky za distribuci.

Centrála Skupiny: v segmentu Centrála Skupiny jsou zahrnuty pozice a výnosy útvaru řízení aktiv a závazků (ALM), skutečné výnosy Skupiny z vlastního kapitálu, zahrnující úrokový výnos z kapitálu poskytnutého dceřiným společností, které jsou součástí segmentu vztahové bankovníctví a financování bydlení, a dále výsledek z opětovného investování volného kapitálu ČSOB a položky, které nejsou přímo přiřaditelné ostatním segmentům. V rámci Čistého výnosu z poplatků a provizí v tomto segmentu jsou zahrnuty poplatky za platební styk a ostatní poplatky.

Informace o segmentech podle kategorie klientů za rok 2023 (po opravě)

(mil. Kč)	Retailové bankovníctví	Financování bydlení	Vztahové bankovníctví	Finanční trhy	Centrála Skupiny	Celkem
Výkaz zisku a ztráty						
Čistý úrokový výnos	9 837	4 461	11 123	1 086	2 538	29 045
Čistý výnos z poplatků a provizí	2 517	557	3 769	1 433	649	8 925
Výnosy z dividend	0	0	0	2	5	7
Čistý zisk / ztráta (-) z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	118	83	1 827	823	-661	2 190
Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	0	0	0	0	0	0
Výnosy z operativního leasingu	0	0	1 282	0	0	1 282
Náklady z operativního leasingu	0	0	-1 135	0	0	-1 135
Čisté zvýšení rezerv na ztráty ze soudních sporů a ostatní ztráty	0	0	0	0	-58	-58
Čisté ostatní výnosy	175	24	139	20	680	1 038
Provozní výnosy	12 647	5 125	17 005	3 364	3 153	41 294
z toho:						
<i>Externí provozní výnosy / náklady (-)</i>	<i>-4 019</i>	<i>17 785</i>	<i>2 646</i>	<i>3 364</i>	<i>21 518</i>	<i>41 294</i>
<i>Mezisegmentové provozní výnosy / náklady (-)</i>	<i>16 666</i>	<i>-12 660</i>	<i>14 359</i>	<i>0</i>	<i>-18 365</i>	<i>0</i>
Odpisy a amortizace	-26	-376	-50	-90	-2 224	-2 766
Ostatní provozní náklady	-7 585	-1 643	-4 830	-902	-4 863	-19 823
Provozní náklady před ztrátami ze znehodnocení	-7 611	-2 019	-4 880	-992	-7 087	-22 589
Ztráty ze znehodnocení	-209	-85	1 856	0	-2 938	-1 376
Podíl na zisku přidružených společností a společných podniků	0	0	0	0	-21	-21
Zisk před zdaněním	4 827	3 021	13 981	2 372	-6 893	17 308
Daň z příjmu	-1 426	-560	-3 020	-452	3 239	-2 219
Zisk segmentu	3 401	2 461	10 961	1 920	-3 654	15 089
Aktiva a závazky						
Aktiva segmentu	40 041	526 284	356 913	52 056	892 865	1 868 159
Investice do přidružených společností a společných podniků	0	0	0	0	68	68
Dlouhodobá aktiva určená k prodeji	0	0	42	0	23	65
Aktiva celkem	40 041	526 284	356 955	52 056	892 956	1 868 292
Závazky celkem	561 272	118 396	611 275	139 217	324 671	1 754 831
Investiční výdaje	203	175	499	81	2 034	2 992

Informace o segmentech podle kategorie klientů za rok 2022 (po opravě)

(mil. Kč)	Retailové bankovníctví	Financování bydlení	Vztahové bankovníctví	Finanční trhy	Centrála Skupiny	Celkem
Výkaz zisku a ztráty						
Čistý úrokový výnos	10 435	5 635	11 691	1 335	1 966	31 062
Čistý výnos z poplatků a provizí	1 922	646	3 663	1 233	577	8 041
Výnosy z dividend	0	0	0	2	16	18
Čistý zisk / ztráta (-) z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	108	-229	2 026	751	951	3 607
Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	0	0	0	0	0	0
Výnosy z operativního leasingu	0	0	1 253	0	0	1 253
Náklady z operativního leasingu	0	0	-1 081	0	0	-1 081
Čisté zvýšení rezerv na ztráty ze soudních sporů a ostatní ztráty	0	0	0	0	-3 652	-3 652
Čisté ostatní výnosy	74	34	57	21	1 041	1 227
Provozní výnosy	12 539	6 086	17 609	3 342	899	40 475
z toho:						
<i>Externí provozní výnosy</i>	<i>501</i>	<i>13 920</i>	<i>8 748</i>	<i>3 342</i>	<i>13 964</i>	<i>40 475</i>
<i>Mezisegmentové provozní výnosy / náklady (-)</i>	<i>12 038</i>	<i>-7 834</i>	<i>8 861</i>	<i>0</i>	<i>-13 065</i>	<i>0</i>
Odpisy a amortizace	-23	-396	-51	-77	-2 114	-2 661
Ostatní provozní náklady	-7 066	-1 645	-4 579	-814	-5 222	-19 326
Provozní náklady před ztrátami ze znehodnocení	-7 089	-2 041	-4 630	-891	-7 336	-21 987
Ztráty ze znehodnocení	-80	83	-1 443	0	-57	-1 497
Podíl na zisku přidružených společností a společných podniků	5	0	0	0	-35	-30
Zisk před zdaněním	5 375	4 128	11 536	2 451	-6 529	16 961
Daň z příjmu	-1 486	-789	-2 487	-463	2 529	-2 696
Zisk segmentu	3 889	3 339	9 049	1 988	-4 000	14 265
Aktiva a závazky						
Aktiva segmentu	36 760	507 068	332 500	115 526	813 656	1 805 510
Investice do přidružených společností a společných podniků	22	0	0	0	44	66
Dlouhodobá aktiva určená k prodeji	0	0	18	0	23	41
Aktiva celkem	36 782	507 068	332 518	115 526	813 723	1 805 617
Závazky celkem	552 139	129 156	544 914	127 434	351 669	1 705 312
Investiční výdaje	290	202	408	84	1 826	2 810

Úrokové výnosy a úrokové náklady nejsou vykázány samostatně vzhledem k tomu, že Skupina posuzuje výkonnost segmentů primárně na základě Čistého úrokového výnosu.

Mezisegmentové transakce jsou transakce provedené mezi dvěma primárními segmenty na principu obchodů mezi vzájemně nezávislými partnery.

Skupina působí převážně v České republice.

5. ÚROKOVÉ VÝNOSY

(mil. Kč)	2023	2022
Úrokové výnosy z finančních nástrojů vypočtené podle efektivní úrokové míry		
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	1 498	1 880
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě, včetně aktiv zastavených za účelem zajištění, za		
Úvěrovými institucemi	51 536	47 559
Ostatními klienty	42 537	32 507
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku, včetně aktiv zastavených za účelem zajištění	275	281
Zajišťovací deriváty (Poznámka: 8)	17 632	11 516
Negativní úroky z finančních závazků oceněných v naběhlé hodnotě	1	722
	113 479	94 465
Ostatní podobné výnosy		
Pohledávky z finančního leasingu	322	218
Finanční aktiva k obchodování, včetně aktiv zastavených za účelem zajištění (Poznámka: 8)	1 942	1 567
Deriváty určené pro ekonomické zajištění (Poznámka: 8)	12 710	11 024
Negativní úroky z finančních závazků oceněných v reálné hodnotě (Poznámka: 8)	13	14
	14 987	12 823
Úrokové výnosy	128 466	107 288

6. ÚROKOVÉ NÁKLADY

(mil. Kč)	2023	2022
Úrokové náklady z finančních nástrojů vypočtené podle efektivní úrokové míry		
Finanční závazky v naběhlé hodnotě		
Centrální banky	12	59
Úvěrové instituce	6 950	5 132
Ostatní klienti	43 161	26 319
Vydané dluhové nástroje	14 854	11 506
Zajišťovací deriváty (Poznámka: 8)	15 986	11 489
	80 963	54 505
Ostatní podobné náklady		
Finanční závazky k obchodování (Poznámka: 8)	2 072	1 665
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty (Poznámka: 8)	1 161	643
Deriváty určené pro ekonomické zajištění (Poznámka: 8)	15 155	19 365
Závazky z leasingu	70	48
	18 458	21 721
Úrokové náklady	99 421	76 226

7. ČISTÝ VÝNOS Z POPLATKŮ A PROVIZÍ

(mil. Kč)	2023	2022
Výnosy z poplatků a provizí		
Finanční služby		
Platební styk	7 365	6 860
Správa úvěrů a garancí	1 227	1 242
Poplatky z drobných devizových operací	1 311	1 220
Cenné papíry	805	683
Ostatní	955	913
Asset management		
Správa, úschova a uložení hodnot	280	285
Vstupní poplatky podílových fondů	227	216
Poplatky za správu	719	602
Distribuce		
Podílové fondy	1 524	1 287
Finanční a pojišťovací služby	1 699	1 595
	16 112	14 903
Náklady na poplatky a provize		
Finanční služby		
Platební styk	4 986	4 360
Správa úvěrů a garancí	307	312
Cenné papíry	161	182
Poplatky z drobných devizových operací	11	57
Ostatní	406	859
Asset management		
Správa, úschova a uložení hodnot	129	119
Distribuce		
Finanční a pojišťovací služby	1 187	973
	7 187	6 862
Čistý výnos z poplatků a provizí	8 925	8 041

8. ČISTÝ ZISK / ZTRÁTA Z FINANČNÍCH NÁSTROJŮ VYKAZOVANÝCH V REÁLNÉ HODNOTĚ DO ZISKU NEBO ZTRÁTY A KURZOVÉ ROZDÍLY

Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, jak je vykázán ve výkazu zisku a ztráty, nezahrnuje čistý úrok z finančních aktiv a finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a čistý úrokový výnos z finančních aktiv a finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou pro detailnější prezentaci čistého zisku z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty Skupiny podrobněji rozebrány v níže uvedené tabulce:

(mil. Kč)	2023	2022
Čistý zisk / ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a kurzové rozdíly – dle výkazu	2 190	3 607
Čistý úrokový výnos (Poznámky: 5, 6)	-2 077	-9 041
	113	-5 434
Finanční nástroje k obchodování a zajišťovací deriváty		
Úrokové kontrakty	2 263	1 213
Devizové operace	-3 402	-4 854
Majetkové kontrakty	739	-962
Komoditní kontrakty	0	1
	-400	-4 602
Finanční nástroje jiné než k obchodování povinně vykázané v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty		
Finanční aktiva jiná než k obchodování povinně vykázaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	1 330	1 322
Finanční nástroje vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazené při prvotním zachycení		
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	-2 314	166
Kurzové rozdíly	1 497	-2 320
Finanční nástroje vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a kurzové rozdíly	113	-5 434

Změny reálné hodnoty zajišťovacích derivátů a zajištěných položek, které jsou součástí zajišťovacích konstrukcí Skupiny, jsou v tabulce uvedeny v netto hodnotě. Rozdělení zisků a ztrát realizovaných ze zajišťovacích smluv a ze zajištěné položky připadající na zajištěné úrokové riziko je uvedeno v poznámce Finanční deriváty (Poznámka: 22).

Od října 2018 začala KBC Bank centralizovat dealingové aktivity ČSOB do útvaru Central European Financial Markets s cílem sladit regulační rozsah působnosti, rizika vyplývající z obchodování a zefektivnit prodejní aktivity. ČSOB externě zajišťuje pro KBC Bank související dealingové služby tak, že prostřednictvím svých finančních trhů obchoduje vybrané produkty jménem KBC Bank. Obchodní riziko z transakcí provedených ČSOB je převedeno prostřednictvím zrcadlových transakcí do KBC Bank s pozitivním dopadem do rizikově vážených aktiv (RWA) Banky. ČSOB vykazuje čistý zisk, který je na základě obchodních výsledků distribuován KBC Bankou do ČSOB, v položce Čistý zisk z finančních aktiv jiných než k obchodování povinně vykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

9. ČISTÝ VÝSLEDEK Z OPERATIVNÍHO LEASINGU

(mil. Kč)	2023	2022
Výnosy z operativního leasingu		
Výnosy z operativního leasingu	270	337
Výnosy z prodeje aktiv v operativním leasingu	714	554
Výnosy z ostatních služeb souvisejících s operativním leasingem	298	362
	1 282	1 253
Náklady z operativního leasingu		
Odpisy aktiv v operativním leasingu (Poznámka: 23)	-186	-223
Náklady z prodeje aktiv v operativním leasingu	-626	-497
Ostatní služby související s operativním leasingem	-323	-361
	-1 135	-1 081

10. ČISTÉ ZVÝŠENÍ REZERV NA ZTRÁTY ZE SOUDNÍCH SPORŮ A OSTATNÍ ZTRÁTY A ČISTÉ OSTATNÍ VÝNOSY

V únoru 2023 byl Bance doručen rozhodčí nález vydaný v rozhodčím řízení proti společnosti ICEC-HOLDING, a.s., což vedlo v roce 2022 ke zvýšení rezerv na soudní spory ve výši 3 663 mil. Kč (Poznámky: 30, 36). Čisté zvýšení rezerv na soudní spory a ostatní ztráty v roce 2023 spolu s dalšími případy činilo 58 mil. Kč (2022: zvýšení o 3 652 mil. Kč).

V březnu 2023 Banka splatila závazek z titulu nálezu rozhodčího řízení a použila související rezervu v plné výši.

Čisté ostatní výnosy

(mil. Kč)	2023	2022
Služby ICT	677	716
Služby poskytnuté mateřské společnosti a podnikům pod společnou kontrolou (vyjma výnosů ze služeb ICT)	334	381
Čistá zisk z prodeje nehmotného majetku	22	3
Čistý zisk z prodeje dlouhodobých aktiv určených k prodeji	9	2
Čistý zisk z prodeje majetku a zařízení	3	50
Ostatní služby poskytované společností ČSOB Leasing	1	1
Čistá ztráta z prodeje investic v naběhlé hodnotě	-215	-127
Ostatní	207	201
	1 038	1 227

11. NÁKLADY NA ZAMĚŠTNANCE

(mil. Kč)	2023	2022
Mzdy a platy	7 447	7 195
Platy a jiné krátkodobé výhody vrcholného managementu	76	96
Sociální a zdravotní pojištění	2 512	2 395
z toho důchodové pojištění (povinné)	1 575	1 477
Penzijní (dobrovolné) a podobné náklady	200	188
Čisté zvýšení rezerv na restrukturalizační program	184	75
Ostatní	207	160
	10 626	10 109

Počet zaměstnanců Skupiny

Ve Skupině k 31. prosinci 2023 pracovalo 8 035 zaměstnanců v přepočtu na plné úvazky (k 31. prosinci 2022: 8 105).

Systém odměňování managementu

Ve mzdách a jiných krátkodobých výhodách vrcholného managementu jsou zahrnuty hrubé mzdy, roční odměny a ostatní krátkodobé požitky členů Představenstva. Mzdy a odměny členů Představenstva, stejně jako pravidla a struktura odměňování, jsou schvalovány dozorčí radou.

Systém odměňování zohledňuje změny v legislativě v předchozích letech. Polovina odměny je vyplácena prostřednictvím nepeněžních nástrojů Virtuální investiční certifikát (VIC). VIC je navázán z 50% na vývoj parametru Economic Value Added Skupiny, který zachycuje jak finanční, tak i rizikové aspekty a z 50% na vývoj ceny akcií KBC Group. Druhá polovina odměny je vyplácena v hotovosti. Výplata poloviny odměn (jak peněžní, tak i nepeněžní složky) je odložena na období pěti let následujících po datu přiznání odměny.

Doplňkové penzijní spoření

Skupina poskytuje zaměstnancům (včetně vrcholného managementu) příspěvkové doplňkové penzijní spoření na dobrovolném základě. Zúčastnění zaměstnanci mohou odvádět část ze svých mezd do penzijních společností schválených Ministerstvem financí České republiky (MF ČR), do kterých pak Skupina dodatečně přispívá 2 % nebo 3 % jejich mezd nebo fixní částkou podle preference zaměstnance.

Předčasné ukončení pracovního poměru

Při ukončení pracovního poměru výpovědí ze strany zaměstnavatele z důvodů uvedených v zákoníku práce je zaměstnanci přiznáno odstupné podle příslušného ustanovení zákoníku práce ve výši nejvýše trojnásobku průměrného měsíčního výdělku. Další odstupné je zaměstnanci přiznáno ve výši dvojnásobku průměrného měsíčního výdělku v případě, že délka pracovního poměru činí 10-15 let; dvou a půl násobku průměrného měsíčního výdělku při délce 15-20 let; trojnásobku průměrného měsíčního výdělku při délce 20-25 let; čtyřnásobku průměrného měsíčního výdělku při délce 25-30 let, pětinásobku průměrného měsíčního výdělku při délce 30-35 let a šestinásobku průměrného měsíčního výdělku při délce více než 35 let.

V případě ukončení smlouvy mají členové Představenstva Banky nárok na odchodné ve výši 0 až 12 měsíčních platů (v závislosti na podmínkách uzavřené smlouvy). V roce 2023 nebylo vyplaceno žádné odchodné (v roce 2022: 8 mil. Kč).

12. VŠEOBECNÉ SPRÁVNÍ NÁKLADY

(mil. Kč)	2023	2022
Informační technologie	3 728	3 323
Příspěvek do Fondu pro řešení krize	959	1 138
Poplatky za odborné služby	753	613
Ostatní náklady na budovy	679	640
Marketing	653	899
Poplatky za retailové služby	645	557
Telekomunikace	489	523
Příspěvky do Fondu pojištění vkladů a do Garančního fondu obchodníků s cennými papíry	470	358
Administrativa	231	207
Cestovné a přepravné	208	196
Platební karty a elektronické bankovníctví	124	131
Pojištění	52	53
Školení	49	52
Nájemné za pozemky a budovy – minimální leasingové platby	39	40
Náklady na autoprovoz	17	20
Ostatní	101	467
	9 197	9 217

13. ZTRÁTY ZE ZNEHODNOCENÍ

(mil. Kč)	2023	2022
Zisky / ztráty (-) ze znehodnocení finančních aktiv v naběhlé hodnotě – úvěry a pohledávky (Poznámky: 34, 41.2)	1 282	-795
Zisky / ztráty (-) ze znehodnocení finančních aktiv v naběhlé hodnotě – dluhové cenné papíry (Poznámky: 34, 41.2)	97	-36
Zisky ze znehodnocení pohledávek z finančního leasingu (Poznámka: 34)	87	44
Rezervy na úvěrové přísliby a záruky (Poznámky: 30, 34)	217	-355
Ztráty ze znehodnocení pozemků, budov a zařízení (Poznámky: 23, 34)	-26	-10
Ztráty ze znehodnocení goodwillu (Poznámky: 24, 34)	-2 616	-117
Ztráty ze znehodnocení nehmotných aktiv (Poznámky: 24, 34)	-416	-6
Ztráty ze znehodnocení ostatních finančních aktiv (Poznámka: 34)	-1	0
Zisky ze znehodnocení ostatních nefinančních aktiv (Poznámka: 34)	0	13
Diskont z pohledávky za Transformovaným fondem (Poznámka: 34, 41.2)	0	-235
	-1 376	-1 497

14. DAŇ Z PŘÍJMU

Daňový náklad k 31. prosinci 2023 a 2022 se skládá z těchto složek:

(mil. Kč)	2023 po opravě	2022 po opravě
Splatná daň	1 514	3 576
Přeplatek daně z příjmů z minulých let	-51	-33
Odložený daňový náklad / výnos (-) vyplývající ze vzniku a zrušení přechodných rozdílů	756	-847
	2 219	2 696

Rekoncelece mezi daňovým nákladem a účetním ziskem násobeným domácí sazbou daně k 31. prosinci 2023 a 2022 je následující:

(mil. Kč)	2023 po opravě	2022 po opravě
Zisk před zdaněním	17 308	16 961
Použité daňové sazby	19%	19%
Daňový náklad vypočtený použitím daňových sazeb	3 289	3 223
Přeplatek daně z příjmů z minulých let	-51	-33
Dopad zvýšení sazby daně do odložené daně	-14	0
Daňový dopad nezdaňovaných výnosů	-2 476	-1 967
Daňový dopad daňově neuznatelných nákladů	1 471	1 473
	2 219	2 696

V České republice byla zavedena tzv. "windfall tax", jejímž účelem je zdanění nadměrných zisků velkých bank v období 2023 – 2025 efektivní daní ve výši 79% (19% standardní sazba korporátní daně + 60% windfall tax). Nadměrným ziskem je zisk nad úroveň průměrného zisku dosaženého v letech 2018 – 2021 zvýšeného o 20%, přičemž výpočet vychází z daňového základu. Zavedení windfall tax v České republice v letech 2023 – 2025 nemělo žádný dopad na Skupinu v roce 2023 vzhledem ke skutečnosti, že daňový základ nenarostl v dostatečné míře pro aplikaci windfall tax. Windfall tax nebyla rozeznána ani v rámci výpočtu odložené daně.

V roce 2023 byly schváleny změny v daňové legislativě. Platná sazba daně pro rok 2023 byla 19% a pro budoucí období počínaje rokem 2024 bude 21% (2022: 19%).

Od 1. ledna 2024 přijala Česká republika novou legislativu zavádějící globální minimální dorovnávací daň v souladu s legislativou EU. Těmto novým pravidlům bude podléhat celá Skupina KBC. Česká republika také zavedla pravidla pro kvalifikovanou domácí dorovnávací daň a Skupina ČSOB očekává, že bude podléhat této domácí dorovnávací dani ve vztahu k operacím Skupiny KBC v České republice. Ačkoli je zákonná sazba daně od roku 2024 ve výši 21 %, efektivní sazba daně za Skupinu ČSOB je pod požadovaným limitem 15%. Vzhledem k tomu, že nově přijatá daňová legislativa je účinná až od 1. ledna 2024, nemá žádný aktuální dopad na rok končící 31. prosincem 2023. Nebyla rozeznána ani v rámci výpočtu odložené daně. Pokud by dorovnávací daň platila již v roce 2023 a s ohledem na opravu nákladu na daň z příjmu v roce 2023 (Poznámka: 2.5), pak by zisky z podnikání Skupiny KBC v České republice za rok končící 31. prosincem 2023 podléhaly dorovnávací dani cca 1%, tj. přibližně ve výši 200 mil. Kč.

V nezdaňovaných výnosech jsou zahrnuty zejména úrokové výnosy z daňově osvobozených investic.

Odložená daň z příjmů je vypočtena ze všech přechodných rozdílů při použití závazkové metody s uplatněním daňové sazby ve výši 21% v roce 2023 (2022: 19%).

Pohyby na Čisté odložené daňové pohledávce jsou následující:

(mil. Kč)	2023	2022
1. leden	1 479	380
Výkaz zisku a ztráty	-756	847
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku (Poznámka: 32)		
Přecenění na reálnou hodnotu	-125	129
Převod do zisku za účetní období nebo do nerozděleného zisku	1	20
Zajištění peněžních toků (Poznámka: 32)		
Přecenění na reálnou hodnotu	-543	166
Převod do zisku za účetní období (Poznámka: 22)	-174	-63
31. prosinec	-118	1 479

Odložená daňová pohledávka a závazek zahrnují následující položky:

(mil. Kč)	2023	2022
Odložená daňová pohledávka		
Poplatky při poskytnutí úvěru	604	382
Zaměstnanecké odměny	378	328
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů	247	252
Úrokový bonus	242	292
Ztráty ze znehodnocení úvěrů a pohledávek v naběhlé hodnotě a rezervy na úvěrové riziko	233	352
Přecenění finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	233	50
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů spojených s nákupem části podniku IT	101	102
Rezervy na jiná rizika a náklady	95	765
Ztráty ze znehodnocení hmotného a nehmotného majetku	76	9
Daňová ztráta uplatnitelná v příštích obdobích	44	38
Ztráty ze znehodnocení dluhových cenných papírů	18	24
Dluhové cenné papíry vykazované v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	5	7
Zajištění peněžních toků	-338	396
Amortizace goodwillu pro daňové odpisy	-565	-511
Ostatní přechodné rozdíly	30	28
	1 403	2 514

(mil. Kč)	2023	2022
Odložený daňový závazek		
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů	1 162	1 012
Zajištění peněžních toků	257	-48
Dluhové cenné papíry vykazované v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	185	171
Daňová ztráta uplatnitelná v příštích obdobích	49	39
Ocenění finančního leasingu	30	-35
Přecenění finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	27	82
Rezervy na jiná rizika a náklady	-27	-20
Ztráty ze znehodnocení úvěrů a pohledávek v naběhlé hodnotě a rezervy na úvěrové riziko	-34	-63
Poplatky při poskytnutí úvěru	-80	-65
Ostatní přechodné rozdíly	-48	-38
	1 521	1 035

Dopad odložené daně do výkazu zisku a ztráty zahrnuje následující přechodné rozdíly:

(mil. Kč)	2023	2022
Přecenění finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	238	114
Poplatky při poskytnutí úvěru	237	50
Ztráty ze znehodnocení hmotného a nehmotného majetku	67	-2
Zaměstnanecké odměny	50	7
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů spojených s nákupem částí podniku IT	-1	-5
Daňová ztráta uplatnitelná v příštích obdobích	-4	-2
Ztráty ze znehodnocení dluhových cenných papírů	-6	7
Úrokový bonus	-50	-37
Amortizace goodwillu pro daňové odpisy	-54	0
Ocenění finančního leasingu	-65	23
Ztráty ze znehodnocení úvěrů a pohledávek v naběhlé hodnotě a rezervy na úvěrová rizika	-148	30
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů	-155	-102
Dluhové cenné papíry vykazované v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	-214	44
Rezervy na jiná rizika a náklady	-663	702
Ostatní přechodné rozdíly	12	18
	-756	847

Vedení Skupiny se domnívá, že Skupina plně realizuje své hrubé odložené daňové pohledávky na základě současné a očekávané budoucí úrovně zdanitelného zisku Skupiny a jejich kompenzace hrubými odloženými daňovými závazky v rámci každé společnosti ve Skupině. Skupina může využít daňovou ztrátu během následujících 5 let od data jejího vzniku.

15. VYPLACENÉ DIVIDENDY

Na základě Rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 13. května 2024 byly vyplaceny dividendy za rok 2023 ve výši 51,30 Kč na akcii. Celková výše vyplacené dividendy představuje 15 018 mil. Kč.

Na základě Rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 6. června 2023 byly vyplaceny dividendy za rok 2022 ve výši 17,93 Kč na akcii. Celková výše vyplacené dividendy představuje 5 249 mil. Kč.

Na základě Rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 18. května 2022 byly vyplaceny dividendy za rok 2021 ve výši 48,10 Kč na akcii. Celková výše vyplacené dividendy představuje 14 082 mil. Kč.

Na základě Rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 24. června 2022 byly vyplaceny mimořádná dividendy z nerozděleného zisku ve výši 54,31 Kč na akcii. Celková výše vyplacené dividendy představuje 15 900 mil. Kč.

16. POKLADNÍ HOTOVOST, POHLEDÁVKY VŮČI CENTRÁLNÍM BANKÁM A OSTATNÍ VKLADY NA POŽÁDÁNÍ

(mil. Kč)	2023	2022
Hotovost (Poznámka: 34)	8 036	8 437
Povinné minimální rezervy (Poznámky: 34, 35, 41.2)	9 040	15 010
Ostatní vklady u centrálních bank (Poznámky: 34, 35, 41.2)	2 517	28 415
Ostatní vklady na požádání u úvěrových institucí (Poznámky: 34, 35, 41.2)	4 650	10 259
	24 243	62 121

Do 5. října 2023 Česká národní banka (ČNB) poskytovala úrok z povinných minimálních rezerv na základě oficiální dvoutýdenní repo sazby ČNB. Od 5. října nejsou povinné minimální rezervy úročené. Skupina je povinna udržovat výši povinných minimálních rezerv, nicméně v průběhu měsíce mohou být tyto rezervy používány pro účely řízení likvidy. Vzhledem k této skutečnosti Skupina považuje povinné minimální rezervy za peněžní ekvivalenty.

Ostatní vklady u centrálních bank obsahují jednodenní půjčky poskytnuté centrální bance ve výši 0 mil. Kč k 31. prosinci 2023 (31. prosinec 2022: 25 008 mil. Kč). Vklady u centrálních bank jsou klasifikovány jako aktiva ve Stage 1, očekávané úvěrové ztráty jsou nevýznamné.

17. FINANČNÍ AKTIVA VYKAZOVANÁ V REÁLNÉ HODNOTĚ DO ZISKU NEBO ZTRÁTY

(mil. Kč)	2023	2022
Finanční aktiva k obchodování		
Úvěry a pohledávky		
Reverzní repo operace (Poznámka: 37)	8	790
Ostatní úvěry a pohledávky	0	1
Majetkové cenné papíry		
Úvěrové instituce	4	3
Korporátní bankovníctví	10	7
Finanční deriváty (Poznámka: 22)		
Obchodní deriváty	30 198	57 237
Deriváty určené pro ekonomické zajištění	8 715	13 708
	38 935	71 746
Finanční aktiva jiná než k obchodování povinně vykázaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty		
Úvěry a pohledávky		
Úvěrové instituce	1 330	1 322
	1 330	1 322
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	40 265	73 068

18. FINANČNÍ AKTIVA VYKÁZANÁ V REÁLNÉ HODNOTĚ DO OSTATNÍHO ÚPLNÉHO VÝSLEDKU

(mil. Kč)	2023	2022
Finanční aktiva vykázaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku		
Dluhové cenné papíry zařazené do Stage 1		
Vládní instituce	9 520	13 839
Úvěrové instituce	962	1 166
Dluhové cenné papíry zařazené do Stage 2		
Korporátní bankovníctví	0	163
Majetkové cenné papíry		
Korporátní bankovníctví	415	418
Celkem	10 897	15 586
Opravné položky na ztráty ze znehodnocení	-1	-1
	10 896	15 585
Finanční aktiva vykázaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku zastavená za účelem zajištění		
Dluhové cenné papíry zařazené do Stage 1		
Vládní instituce	4 079	72
Úvěrové instituce	247	0
	4 326	72

Dluhové cenné papíry zařazené do Stage 1 jsou posuzovány jako finanční nástroje s nízkým úvěrovým rizikem.

Ve Finančních aktivech vykázaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku zastavených za účelem zajištění jsou dluhové cenné papíry zastavené jako zajištění repo transakcí ve výši 341 mil. Kč (2022: 0 mil. Kč) a výpůjčky cenných papírů v hodnotě 3 985 mil. Kč (2022: 72 mil. Kč). V souladu s podmínkami smluv o repo operacích nebo výpůjček cenných papírů je držitel zastavených cenných papírů přijatých jako zajištění oprávněn tyto cenné papíry následně vložit do repo transakce, resp. prodat.

19. FINANČNÍ AKTIVA V NABĚHLÉ HODNOTĚ

(mil. Kč)	2023				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Celkem
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě					
Dluhové cenné papíry					
Vládní instituce	59 150	0	0	0	59 150
Úvěrové instituce	21	0	0	0	21
Ostatní právnické osoby	3 521	510	0	0	4 031
Dluhové cenné papíry – hrubá hodnota	62 692	510	0	0	63 202
Opravné položky na ztráty z úvěrů	-13	-5	0	0	-18
Celkem dluhové cenné papíry	62 679	505	0	0	63 184
Úvěry a pohledávky					
Centrální banky (Poznámka: 34)	534 220	0	0	0	534 220
Vládní instituce	8 973	206	828	0	10 007
Úvěrové instituce (Poznámka: 34)	1 902	32	397	0	2 331
Ostatní právnické osoby	213 863	76 691	5 058	152	295 764
Soukromé osoby	534 703	56 730	6 875	53	598 361
Úvěry a pohledávky – hrubá hodnota	1 293 661	133 659	13 158	205	1 440 683
Opravné položky na ztráty z úvěrů	-824	-3 386	-5 840	-44	-10 094
Celkem úvěry a pohledávky	1 292 837	130 273	7 318	161	1 430 589
Celkem finanční aktiva v naběhlé hodnotě	1 355 516	130 778	7 318	161	1 493 773
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě zastavená za účelem zajištění					
Dluhové cenné papíry – hrubá hodnota					
Vládní instituce	233 533	0	0	0	233 533
Úvěrové instituce	3 222	0	0	0	3 222
Ostatní právnické osoby	899	0	0	0	899
Opravné položky na ztráty z úvěrů	0	0	0	0	0
Celkem finanční aktiva v naběhlé hodnotě zastavená za účelem zajištění	237 654	0	0	0	237 654

2022

(mil. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Celkem
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě					
Dluhové cenné papíry					
Vládní instituce	241 009	0	0	0	241 009
Úvěrové instituce	1 947	0	0	0	1 947
Ostatní právnické osoby	4 312	1 958	0	0	6 270
Dluhové cenné papíry – hrubá hodnota	247 268	1 958	0	0	249 226
Opravné položky na ztráty z úvěrů	-12	-103	0	0	-115
Celkem dluhové cenné papíry	247 256	1 855	0	0	249 111
Úvěry a pohledávky					
Centrální banky (Poznámka: 34)	460 875	0	0	0	460 875
Vládní instituce	8 512	256	826	0	9 594
Úvěrové instituce (Poznámka: 34)	3 379	150	606	0	4 135
Ostatní právnické osoby	191 078	73 744	7 140	283	272 245
Soukromé osoby	510 150	63 370	6 297	63	579 880
Úvěry a pohledávky – hrubá hodnota	1 173 994	137 520	14 869	346	1 326 729
Opravné položky na ztráty z úvěrů	-707	-4 228	-6 589	-37	-11 561
Celkem úvěry a pohledávky	1 173 287	133 292	8 280	309	1 315 168
Celkem finanční aktiva v naběhlé hodnotě	1 420 543	135 147	8 280	309	1 564 279
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě zastavená za účelem zajištění					
Dluhové cenné papíry – hrubá hodnota					
Vládní instituce	24 721	0	0	0	24 721
Opravné položky na ztráty z úvěrů	0	0	0	0	0
Celkem finanční aktiva v naběhlé hodnotě zastavená za účelem zajištění	24 721	0	0	0	24 721

Dluhové cenné papíry zařazené do Stage 1 jsou posuzovány jako finanční nástroje s nízkým úvěrovým rizikem.

Následující tabulka ukazuje hrubou účetní hodnotu těch finančních aktiv, které jsou k 31. prosinci 2023 a 2022 zařazeny do jiné stage, než kterou měly na začátku roku nebo při prvotním zaúčtování:

(mil. Kč)	2023					
	Přesuny mezi Stage 1 a 2		Přesuny mezi Stage 2 a 3		Přesuny mezi Stage 1 a 3	
	Ze Stage 1 do Stage 2	Ze Stage 2 do Stage 1	Ze Stage 2 do Stage 3	Ze Stage 3 do Stage 2	Ze Stage 1 do Stage 3	Ze Stage 3 do Stage 1
Dluhové cenné papíry						
Ostatní právnické osoby	0	0	0	0	0	0
Celkem	0	0	0	0	0	0
Úvěry a pohledávky						
Vládní instituce	78	83	0	0	0	0
Úvěrové instituce	0	76	0	0	0	0
Ostatní právnické osoby	31 703	19 510	995	360	435	1
Soukromé osoby	24 504	24 287	1 685	750	1 117	111
Celkem	56 285	43 956	2 680	1 110	1 552	112

(mil. Kč)	2022					
	Přesuny mezi Stage 1 a 2		Přesuny mezi Stage 2 a 3		Přesuny mezi Stage 1 a 3	
	Ze Stage 1 do Stage 2	Ze Stage 2 do Stage 1	Ze Stage 2 do Stage 3	Ze Stage 3 do Stage 2	Ze Stage 1 do Stage 3	Ze Stage 3 do Stage 1
Dluhové cenné papíry						
Ostatní právnické osoby	1 654	0	0	0	0	0
Celkem	1 654	0	0	0	0	0
Úvěry a pohledávky						
Vládní instituce	156	167	0	0	778	0
Úvěrové instituce	76	0	176	0	309	0
Ostatní právnické osoby	35 494	4 276	344	569	899	6
Soukromé osoby	40 065	14 138	1 057	968	865	132
Celkem	75 791	18 581	1 577	1 537	2 851	138

V rámci položky Úvěry a pohledávky - Centrální banky jsou zahrnuty úvěry z reverzních repo operací s centrální bankou v objemu 534 220 mil. Kč k 31. prosinci 2023 (31. prosince 2022: 460 875 mil. Kč).

Ve Finančních aktivech vykázaných v naběhlé hodnotě zastavených za účelem zajištění jsou zahrnuty dluhové cenné papíry zastavené za účelem zajištění repo operací v hodnotě 216 323 mil. Kč (2022: 42 mil. Kč) nebo výpůjček cenných papírů v hodnotě 21 331 mil. Kč (2022: 24 680 mil. Kč).

V souladu s podmínkami smluv o repo operacích nebo výpůjček cenných papírů je držitel zastavených cenných papírů přijatých jako zajištění oprávněn tyto cenné papíry následně vložit do repo transakce, resp. prodat.

Finanční aktiva v naběhlé hodnotě obsahují dluhové cenné papíry v hodnotě 17 265 mil. Kč (2022: 14 653 mil. Kč) zastavené za účelem zajištění termínových vkladů a finančních záruk.

20. POHLEDÁVKY Z FINANČNÍHO LEASINGU

(mil. Kč)	2023				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Celkem
Pohledávky z finančního leasingu					
Jiné právnické osoby	6 383	3 323	69	30	9 805
Soukromé osoby	310	394	57	2	763
Hrubá účetní hodnota	6 693	3 717	126	32	10 568
Opravná položka na ztráty ze snížení hodnoty	-7	-32	-102	-1	-142
	6 686	3 685	24	31	10 426

(mil. Kč)	2022				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Celkem
Pohledávky z finančního leasingu					
Jiné právnické osoby	7 333	2 198	142	3	9 676
Soukromé osoby	236	719	76	3	1 034
Hrubá účetní hodnota	7 569	2 917	218	6	10 710
Opravná položka na ztráty ze snížení hodnoty	-8	-82	-137	-1	-228
	7 561	2 835	81	5	10 482

Pohledávky z finančního leasingu lze analyzovat následovně:

(mil. Kč)	2023	2022
Celková hodnota budoucích minimálních leasingových splátek	11 068	10 941
Ne déle než jeden rok	3 047	2 648
Na více než jeden, ale ne více než dva roky	2 559	2 427
Na více než dva, ale ne více než tři roky	1 825	2 194
Na více než tři, ale ne více než čtyři roky	1 808	1 302
Na více než čtyři, ale ne více než pět let	745	1 300
Na více než pět let	1 084	1 070
Nerealizovaný budoucí finanční příjem z finančního leasingu	-642	-458
Současná hodnota budoucích minimálních leasingových splátek	10 426	10 483
Ne déle než jeden rok	2 869	2 537
Na více než jeden, ale ne více než dva roky	2 411	2 324
Na více než dva, ale ne více než tři roky	1 719	2 103
Na více než tři, ale ne více než čtyři roky	1 704	1 248
Na více než čtyři, ale ne více než pět let	702	1 246
Na více než pět let	1 021	1 025
Souhrnná opravná položka k nevymahatelné pohledávce za minimální leasingové splátky	-141	-228

Pohledávky z finančního leasingu jsou zajištěny předměty leasingu. Leasingové společnosti mají vlastnická práva k zajištěným předmětům.

K 31. prosinci 2023 Skupina nabyla aktiva (hlavně automobily pronajaté v rámci leasingu) v odhadované hodnotě 42 mil. Kč (2022: 18 mil. Kč), která Skupina postupně prodává (Poznámka: 25).

21. INVESTICE V PŘIDRUŽENÝCH SPOLEČNOSTECH A SPOLEČNÝCH PODNICÍCH

Následující tabulka zobrazuje souhrnné finanční informace o investicích ve významných přidružených společnostech a společných podnicích podle neauditovaných IFRS účetních standardů:

(mil. Kč)	ČSOB Pojišťovna	
	2023	2022
Aktiva a závazky přidružené společnosti a společného podniku		
Aktiva	41 977	48 598
z toho běžná aktiva	2 102	410
Závazky	34 305	39 949
z toho běžné závazky	2 156	3 444
Čistá aktiva	7 672	8 649
Účetní hodnota investice	20	22
Výsledky přidružené společnosti a společného podniku		
Úrokové výnosy	1 536	1 236
Úrokové náklady	-146	-29
Výnosy celkem	15 595	14 619
Odpisy a amortizace	-165	-145
Daň z příjmu	-449	-435
Zisk za účetní období	2 802	2 153
Zisk za účetní období – ostatní úpravy	0	0
Zisk za účetní období – podíl Skupiny	7	5
Dividendy – podíl Banky	8	3
Ostatní úplný výsledek	0	0
Úplný výsledek	7	5

22. FINANČNÍ DERIVÁTY

Skupina využívá finanční deriváty pro účely obchodování a zajišťování. Finanční deriváty zahrnují swapy, forwardy a opční smlouvy. Swapová smlouva představuje smlouvu dvou stran o výměně peněžních toků na základě konkrétních příslušných nominálních částek, aktiv, případně indexů. Forwardové smlouvy jsou smlouvy o nákupu nebo prodeji určitého objemu finančních nástrojů, indexů, měny nebo komodity k předem stanovenému budoucímu termínu a za předem stanovenou sazbu nebo cenu. Opční smlouva je smlouva, která na kupujícího převádí právo, nikoliv však povinnost koupit nebo prodat určité množství finančního nástroje, indexu, měny nebo komodity za předem určenou sazbu nebo cenu k určitému budoucímu datu nebo během budoucího období.

Úvěrové riziko související s finančními deriváty

Použitím finančních derivátů se Skupina vystavuje úvěrovému riziku v případě, že protistrany své závazky z finančních derivátů nesplní. V takovém případě se úvěrové riziko rovná kladné reálné hodnotě finančních derivátů u této protistrany. Pokud je reálná hodnota finančního derivátu kladná, nese riziko ztráty Skupina; naopak, pokud je reálná hodnota finančního derivátu záporná, nese riziko ztráty (nebo úvěrové riziko) protistrana. Skupina minimalizuje úvěrové riziko prostřednictvím definovaných postupů pro schvalování úvěrů, limitů a monitorovacích postupů. Kromě toho Skupina podle okolností vyžaduje zajištění a využívá dvoustranných rámcových smluv o vzájemném započtení pohledávek a závazků.

Všechny finanční deriváty se obchodují na mimoburzovním trhu.

Maximální míra úvěrového rizika Skupiny plynoucího z nesplacených neúvěrových derivátů se v případě platební neschopnosti protistrany stanoví jako náklady na kompenzaci příslušných peněžních toků s pozitivní reálnou hodnotou, po odečtení dopadů dvoustranných smluv o vzájemném započtení pohledávek a závazků a drženého zajištění. Skutečná úvěrová angažovanost Skupiny je nižší než pozitivní reálné hodnoty vykázané níže v tabulkách finančních derivátů, neboť do nich nebyl promítnut vliv zajištění a smluv o vzájemném zápočtu závazků a pohledávek.

Finanční deriváty určené k obchodování

Obchodování Skupiny primárně zahrnuje poskytování různých derivátů klientům a řízení obchodních pozic na vlastní účet. Finanční deriváty určené k obchodování zahrnují také takové deriváty, které se používají pro účely řízení aktiv a závazků (ALM) za účelem řízení úrokové pozice bankovní knihy (pozice řízené ALM) a které nesplňují podmínky zajišťovacího účetnictví, nicméně slouží pro účely ekonomického zajištění.

Smluvní nebo nominální částky a kladné a záporné reálné hodnoty nesplacených obchodních pozic derivátů Skupiny k 31. prosinci 2023 a 2022 jsou uvedeny v následující tabulce. Smluvní nebo nominální částky představují objem nesplacených transakcí k určitému časovému okamžiku; nepředstavují potenciál zisku nebo ztráty spojený s tržním rizikem nebo úvěrovým rizikem při těchto transakcích.

Obchodní pozice

	2023			2022		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
(mil. Kč)		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Úrokové kontrakty						
Swapy	876 974	28 031	28 694	1 034 434	54 100	55 141
Opce	21 340	260	176	21 202	456	279
	898 314	28 291	28 870	1 055 636	54 556	55 420
Měnové kontrakty						
Měnové úrokové swapy	23 680	1 363	1 355	32 987	2 161	2 152
Opce	71 816	463	449	31 306	414	406
	95 496	1 826	1 804	64 293	2 575	2 558
Komoditní kontrakty						
Swapy / Opce	2 024	81	81	1 749	106	106
Finanční obchodní deriváty celkem (Poznámky: 17, 27)	995 834	30 198	30 755	1 121 678	57 237	58 084

Pozice ALM – ekonomické zajištění

(mil. Kč)	2023			2022		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Úrokové kontrakty						
Swapy	2 000	336	226	2 000	420	0
Měnové kontrakty						
Swapy / Forwardy	632 554	7 594	6 798	603 048	12 878	12 616
Měnové úrokové swapy	1 329	5	0	2 157	120	0
	633 883	7 599	6 798	605 205	12 998	12 616
Akciové kontrakty						
Swapy	6 076	280	94	4 311	12	630
Opce	5 348	500	0	5 967	278	1
	11 424	780	94	10 278	290	631
Finanční deriváty určené pro ekonomické zajištění celkem (Poznámky: 17, 27)	647 307	8 715	7 118	617 483	13 708	13 247

Zajišťovací finanční deriváty

Pro řízení úrokového rizika Skupiny, vznikajícího z neobchodních činností nebo z řízení aktiv a závazků, které jsou zařazeny v bankovní knize Skupiny, používá Odbor pro řízení aktiv a závazků (ALM) úrokové kontrakty na finanční deriváty. Úrokové riziko vzniká, jestliže úrokově citlivá aktiva mají lhůty splatnosti či parametry přecenění odchylné od souvztažných úrokově citlivých závazků. Cílem Skupiny v oblasti řízení úrokového rizika v bankovní knize je snížit strukturální úrokové riziko jednotlivých měn, a tím i kolísání čistých úrokových marží. Strategie využití derivátů pro dosažení tohoto cíle zahrnují jednak swapy měnových úrokových angažovaností, jednak úpravy parametrů změn ocenění některých úrokově citlivých aktiv a závazků tak, aby změny úrokových sazeb neměly výrazně záporný dopad na čisté úrokové marže a na peněžní toky v bankovní knize. Směrnice Skupiny pro dosahování určitých strategií v současnosti ukládají využívat jak zajištění peněžních toků, tak také zajištění reálné hodnoty.

Efektivitu zajištění měří Skupina porovnáním kumulativních změn čisté současné hodnoty zajišťovacího derivátu a tzv. „hypotetického“ derivátu. Hypotetický derivát není skutečnou, ale pouze virtuální transakcí, reprezentující zajišťovanou položku a zajišťované riziko. Navíc, Skupina používá objemový test na ověření, zda objem zajišťovacích derivátů nepřevyšuje objem položek vhodných pro zajištění.

Zdrojem neefektivity zajištění jsou rozdíly ve frekvenci přeceňování variabilní úrokové sazby na zajišťovacím a hypotetickém derivátu s dopadem do ocenění obou transakcí.

Finanční deriváty pro zajištění peněžních toků

Převážná část zajišťovacích derivátů jsou CZK úrokové swapy, jejichž uzavřením si Skupina zajišťuje variabilní úrokový výnos ve výši 14-denní repo sazby plynoucí z reverzních repo operací uzavřených s ČNB. Zajišťovací swapy jsou uzavírány za účelem výměny variabilního úroku PRIBOR 3M nebo PRIBOR 6M placeného Skupinou a fixních úrokových plateb, které Skupina přijímá. Zajištění je efektivní vzhledem k velmi silné korelaci mezi 14-denní repo sazbou a úrokovou sazbou PRIBOR 3M nebo PRIBOR 6M.

Skupina také využívá úrokové swapy v jedné měně

- za účelem zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn úrokových sazeb na skupině neretailových klientských běžných účtů (variabilita úroků zaplacených z klientských běžných účtů je efektivně zajištěna swapy, z nichž Skupina získává variabilní úrokovou sazbu a platí pevnou úrokovou sazbu);
- ke konvertování úvěrů poskytnutých klientům s pohyblivou sazbou na fixní sazby.
- ke konvertování dluhových cenných papírů s pohyblivou sazbou na syntetické dluhové cenné papíry s fixní sazbou.

Smluvní nebo nominální částky a kladné a záporné reálné hodnoty otevřených zajišťovacích finančních derivátů Skupiny k 31. prosinci 2023 a 2022 jsou vykázány takto:

(mil. Kč)	2023			2022		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Zajištění peněžních toků						
<i>Úrokové swapy v jedné měně</i>						
Zajištění na individuální bázi	11 900	1 350	0	11 900	291	38
Zajištění na portfolio bázi	43 314	1 789	1 537	26 596	393	2 766
Zajišťovací finanční deriváty celkem	55 214	3 139	1 537	38 496	684	2 804

Ve výkazu zisku a ztráty byl v roce 2023 vykázán zisk 84 mil. Kč z důvodu neefektivní části zajištění finančních derivátů pro zajištění peněžních toků (2022: ztráta 7 mil. Kč).

Čistý zisk z ukončených zajišťovacích derivátů (z důvodu prodeje / znehodnocení zajišťovaných dluhopisů nebo negativního výsledku testu efektivnosti zajištění) převedený z vlastního kapitálu do výkazu zisku a ztráty činil v roce 2023 6 mil. Kč (2022: zisk 16 mil. Kč). Tento zisk / ztráta je součástí položky Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Následující tabulka obsahuje informace o finančních nástrojích vykazovaných jako zajišťované položky v rámci zajišťovacích strategií Skupiny k 31. prosinci 2023 a 2022:

(mil. Kč)	2023			2022		
	Oceňovací rezerva ze zajištění peněžních toků		Změna reálné hodnoty zajištěné položky odpovídající neefektivní části zajištění	Oceňovací rezerva ze zajištění peněžních toků		Změna reálné hodnoty zajištěné položky odpovídající neefektivní části zajištění
	Pokračující zajištění	Ukončené zajištění		Pokračující zajištění	Ukončené zajištění	
Zajištění peněžních toků	1 601	6	3 781	-2 102	16	-595

Čisté zisky a ztráty realizované ze zajišťovacích finančních derivátů převedené do výkazu zisku a ztráty jsou následující:

(mil. Kč)	2023	2022
Čistý úrokový výnos (Poznámka: 32)	-918	-342
Čisté zisky z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty (Poznámka: 32)	90	10
Daň z příjmu (Poznámka: 14)	174	63
Čisté ztráty	-654	-269

Peněžní toky ze zajišťovacích úrokových swapů jsou v čase proměnlivé a těžko předem stanovitelné. Z toho důvodu Skupina používá analýzu zbytkové smluvní splatnosti nominálních hodnot zajišťovacích derivátů namísto očekávaných budoucích peněžních toků ze zajišťovaných položek. Vzhledem k tomu, že účelem zajišťovací konstrukce je zajištění fixního úrokového příjmu, je informace o vývoji nominálních hodnot zajišťovacích finančních derivátů podle zbývajících smluvní splatnosti relevantnější. Peněžní toky ze zajišťovaných položek jsou očekávány ve stejných obdobích, jako jsou zbytkové splatnosti zajišťovacích derivátů peněžních toků.

Následující tabulka podává přehled nominálních hodnot zajišťovacích finančních derivátů podle zbývajících smluvní splatnosti k 31. prosinci 2023 a 2022:

(mil. Kč)	2023		2022	
	Úrokové swapy v jedné měně	Měnové úrokové swapy	Úrokové swapy v jedné měně	Měnové úrokové swapy
Do 3 měsíců	420	0	969	0
Od 3 do 6 měsíců	2 250	0	1 000	0
Od 6 měsíců do 1 roku	718	0	1 719	0
Od 1 roku do 2 let	2 364	0	3 375	0
Od 2 do 5 let	15 067	0	15 539	0
Nad 5 let	34 395	0	15 894	0
	55 214	0	38 496	0

Finanční deriváty pro zajištění reálné hodnoty

Skupina využívá měnové úrokové swapy pro zajištění měnového a úrokového rizika vyplývajícího ze změn reálné hodnoty cizoměnových dluhopisů s pevnou úrokovou sazbou zařazených v portfoliu Finančních aktiv v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku a ve Finančních aktivech v naběhlé hodnotě, které vycházejí ze změn měnového kurzu a bezrizikové swapové výnosové křivky. Měnový úrokový swap, který mění pevný placený úrok v cizí měně za získávaný variabilní úrok v domácí měně, je uzavírán s předpokladem vysoce efektivního zajištění.

Skupina využívá úrokové swapy k zajištění úrokového rizika, které vzniká z pohybu reálných hodnot realizovatelných dluhopisů zařazených v portfoliu Finančních aktiv v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku a ve Finančních aktivech v naběhlé hodnotě, které vycházejí ze změn bezrizikové swapové výnosové křivky. Úrokový swap, který mění pevný placený úrok za získávaný variabilní, je denominovaný ve stejné měně jako zajišťovaný dluhopis s předpokladem vysoce efektivního zajištění.

Úrokové swapy používá Skupina k zajištění úrokového rizika vyplývajícího z pohybu reálné hodnoty dlouhodobých závazků s pevnou úrokovou sazbou (klasifikovaných jako finanční závazky v naběhlé hodnotě), vyplývajících ze změn bezrizikové swapové výnosové křivky. Úrokový swap, který mění variabilní placený úrok za získávaný pevný, je denominovaný ve stejné měně jako zajišťovaný závazek s předpokladem vysoce efektivního zajištění.

Skupina využívá konstrukci zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn reálné hodnoty portfolia běžných účtů retailových klientů, které vycházejí ze změn bezrizikové výnosové křivky. Úrokové riziko z portfolia běžných účtů retailových klientů, které byly označeny jako zajištěná položka, je efektivně zajištěné úrokovým swapem, který mění variabilní placený úrok za získávaný pevný úrok.

Skupina využívá konstrukci zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn reálné hodnoty portfolia úvěrů s pevnou úrokovou sazbou, které vycházejí ze změn bezrizikové výnosové křivky. Úrokové riziko je efektivně zajištěné úrokovým swapem, který mění pevný placený úrok za získávaný variabilní úrok.

Skupina využívá konstrukci zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn reálné hodnoty portfolia běžných účtů retailových klientů, které vycházejí ze změn bezrizikové výnosové křivky. Úrokové riziko z portfolia ČSOBS spořicíh účtů retailových klientů, které byly označeny jako zajištěná položka, je efektivně zajištěné úrokovým swapem, který mění variabilní placený úrok za získávaný pevný úrok.

Smluvní nebo nominální částky a kladné a záporné reálné hodnoty otevřených zajišťovacích finančních derivátů Skupiny k 31. prosinci 2023 a 2022 jsou vykázány takto:

(mil. Kč)	2023			2022		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Zajištění reálné hodnoty						
<i>Úrokové swapy v jedné měně</i>						
Zajištění na individuální bázi	87 057	8 675	1 460	90 735	15 295	397
Zajištění na portfolio bázi	693 307	17 370	21 457	767 290	32 390	38 838
<i>Měnové úrokové swapy</i>						
Zajištění na individuální bázi	516	31	0	516	56	0
Zajišťovací finanční deriváty celkem	780 880	26 076	22 917	858 541	47 741	39 235

Následující tabulka obsahuje informace o finančních nástrojích vykazovaných jako zajišťované položky v rámci zajišťovacích strategií Skupiny k 31. prosinci 2023 a 2022:

(mil. Kč)	2023			
	Účetní hodnota zajištěné položky	Kumulovaná částka změn reálné hodnoty zajištěných položek		Změna reálné hodnoty zajištěné položky odpovídající neefektivní části zajištění
		Aktiva	Závazky	
Zajištění reálné hodnoty na individuální bázi				
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	72 351	-7,390	0	7 353
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	7 374	-458	0	524
Celkem	79 725	-7 848	0	7 877
Zajištění reálné hodnoty na portfolio bázi				
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	325 188	-10 437	0	15 201
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	342 413	0	-15 396	-17 040
Celkem	667 601	-10 437	-15 396	-1 839
Zajištěné položky celkem	747 326	-18 285	-15,396	6 038

2022

(mil. Kč)	Účetní hodnota zajištěné položky	Kumulovaná částka změn reálné hodnoty zajištěných položek		Změna reálné hodnoty zajištěné položky odpovídající neefektivní části zajištění
		Aktiva	Závazky	
Zajištění reálné hodnoty na individuální bázi				
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	67 798	-14 742	0	-5 263
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	7 679	-1 032	0	-292
Celkem	75 477	-15 774	0	-5 555
Zajištění reálné hodnoty na portfolio bázi				
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	362 428	-25 639	0	-7 224
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	346 750	0	-32 441	9 166
Celkem	709 178	-25 639	-32 441	1 942
Zajištěné položky celkem	784 655	-41 413	-32 441	-3 613

Z titulu ukončení zajišťovacího účetnictví v důsledku prodeje podkladových zajištěných dluhopisů byly v roce 2023 vykázány realizované ztráty ve výši 5 mil Kč (2022: ztráta 5 mil Kč). Zisky / ztráty jsou zahrnuté do čistého zisku z finančních nástrojů v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

V položce Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou v roce 2023 vykázány čisté zisky realizované ze zajištěné položky přiřaditelné k zajištěnému úrokovému riziku ve výši 6 012 mil. Kč (2022: ztráta 3 556 mil. Kč).

Čisté ztráty realizované ze zajišťovacích nástrojů, které jsou vykázány v položce Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, činily 6 014 mil. Kč (2022: zisk 3 296 mil. Kč).

23. POZEMKY, BUDOVY A ZAŘÍZENÍ

(mil. Kč)	Pozemky a budovy	IT vybavení	Kancelářské vybavení	Ostatní	Nedokončené investice	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. lednu 2022	11 450	2 345	787	2 564	1 079	18 225
Oprávký a snížení hodnoty k 1. lednu 2022	-4 309	-1 624	-475	-1 854	0	-8 262
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2022	7 141	721	312	710	1 079	9 963
Převody	340	659	109	310	-1 418	0
Přírůstky	0	0	0	0	1 050	1 050
Úbytky	-7	-5	-3	-38	0	-53
Převody do dlouhodobých aktiv určených k prodeji (Poznámka: 25)	-23	0	0	0	0	-23
Odpisy	-444	-456	-56	-255	0	-1 211
Snížení hodnoty	-11	-1	0	0	0	-12
Kurzový rozdíl	0	-11	0	0	0	-11
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2022	6 996	907	362	727	711	9 703
z toho						
Pořizovací hodnota	11 231	2 814	855	2 645	711	18 256
Oprávký a snížení hodnoty	-4 235	-1 907	-493	-1 918	0	-8 553

(mil. Kč)	Pozemky a budovy	IT vybavení	Kancelářské vybavení	Ostatní	Nedokončené investice	Celkem
Požizovací hodnota k 1. lednu 2023	11 231	2 814	855	2 645	711	18 256
Oprávky a snížení hodnoty k 1. lednu 2023	-4 235	-1 907	-493	-1 918	0	-8 553
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2023	6 996	907	362	727	711	9 703
Převody	253	311	45	395	-1 004	0
Přírůstky	0	0	0	0	1 138	1 138
Úbytky	-10	-1	-4	-185	0	-200
Převody do dlouhodobých aktiv určených k prodeji (Poznámka: 25)	-11	0	0	0	0	-11
Odpisy	-446	-466	-57	-251	0	-1 220
Snížení hodnoty	0	0	0	-27	0	-27
Kurzový rozdíl	0	6	0	0	0	6
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2023	6 782	757	346	659	845	9 389
z toho						
Požizovací hodnota	11 291	2 720	870	2 661	845	18 387
Oprávky a snížení hodnoty	-4 509	-1 963	-524	-2 002	0	-8 998

Právo k užívání majetku

(mil. Kč)	Pozemky a budovy	IT vybavení	Ostatní	Celkem
Požizovací hodnota k 1. lednu 2022	3 428	221	13	3 662
Oprávky a snížení hodnoty k 1. lednu 2022	-1 320	-96	-1	-1 417
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2022	2 108	125	12	2 245
Přírůstky	14	69	0	83
Úbytky	-23	0	-12	-35
Odpisy	-301	-70	0	-371
Snížení hodnoty	2	0	0	2
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2022	1 800	124	0	1 924
z toho				
Požizovací hodnota	3 419	290	0	3 709
Oprávky a snížení hodnoty	-1 619	-166	0	-1 785

(mil. Kč)	Pozemky a budovy	IT vybavení	Ostatní	Celkem
Požizovací hodnota k 1. lednu 2023	3 419	290	0	3 709
Oprávky a snížení hodnoty k 1. lednu 2023	-1 619	-166	0	-1 785
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2023	1 800	124	0	1 924
Přírůstky	392	12	0	404
Úbytky	-38	0	0	-38
Odpisy	-330	-56	0	-386
Snížení hodnoty	1	0	0	1
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2023	1 825	80	0	1 905
z toho				
Požizovací hodnota	3 773	302	0	4 075
Oprávky a snížení hodnoty	-1 948	-222	0	-2 170

Aktiva pronajímaná v rámci operativního leasingu

	Celkem
<i>(mil. Kč)</i>	
Pořizovací hodnota k 1. lednu 2022	2 308
Oprávky a snížení hodnoty k 1. lednu 2022	-873
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2022	1 435
Přírůstky	296
Úbytky	-218
Odpisy	-223
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2022	1 290
z toho	
Pořizovací hodnota	2 109
Oprávky a snížení hodnoty	-819

	Celkem
<i>(mil. Kč)</i>	
Pořizovací hodnota k 1. lednu 2023	2 109
Oprávky a snížení hodnoty k 1. lednu 2023	-819
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2023	1 290
Přírůstky	387
Úbytky	-275
Odpisy	-186
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2023	1 216
z toho	
Pořizovací hodnota	1 743
Oprávky a snížení hodnoty	-527

ČSOB Leasing vlastní aktiva pronajímaná v rámci operativního leasingu (především vozidla a výrobní zařízení).

Pozemky, budovy a zařízení jsou posuzovány jako dlouhodobá aktiva.

24. GOODWILL A OSTATNÍ NEHMOTNÁ AKTIVA

	Goodwill	Nakoupený software	Interně vyvíjený software	Ostatní nehmotná aktiva	Nedokončené investice	Celkem
<i>(mil. Kč)</i>						
Pořizovací hodnota k 1. lednu 2022	8 061	6 316	4 521	725	1 117	20 740
Oprávky a snížení hodnoty k 1. lednu 2022	-1 276	-5 562	-2 091	-647	0	-9 576
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2022	6 785	754	2 430	78	1 117	11 164
Převody	0	237	997	-4	-1 230	0
Přírůstky	0	0	0	0	1 464	1 464
Přírůstky v rámci podnikové kombinace	117	0	0	131	0	248
Úbytky	0	0	0	-9	0	-9
Odpisy	0	-338	-717	-24	0	-1 079
Snížení hodnoty (Poznámka: 13)	-117	0	0	-6	0	-123
Kurzový rozdíl	0	0	0	-6	0	-6
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2022	6 785	653	2 710	160	1 351	11 659
z toho						
Pořizovací hodnota	8 178	6 359	5 518	882	1 351	22 288
Oprávky a snížení hodnoty	-1 393	-5 706	-2 808	-722	0	-10 629

(mil. Kč)	Goodwill	Nakoupený software	Interně vyvíjený software	Ostatní nehmotná aktiva	Nedokončené investice	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. lednu 2023	8 178	6 359	5 518	882	1 351	22 288
Oprávký a snížení hodnoty k 1. lednu 2023	-1 393	-5 706	-2 808	-722	0	-10 629
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2023	6 785	653	2 710	160	1 351	11 659
Převody	0	124	1 304	53	-1 481	0
Přírůstky	0	0	0	0	1 467	1 467
Odpisy	0	-257	-872	-31	0	-1 160
Snížení hodnoty (Poznámka: 13)	-2 616	-19	-397	0	0	-3 032
Kurzový rozdíl	0	0	0	4	0	4
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2023	4 169	501	2 745	186	1 337	8 938
z toho						
Pořizovací hodnota	8 177	6 356	6 464	723	1 337	23 057
Oprávký a snížení hodnoty	-4 008	-5 855	-3 719	-537	0	-14 119

Interně vyvíjený software v hodnotě 1 177 mil. Kč k 31. prosinci 2023 (31. prosince 2022: 1 286 mil. Kč) je zahrnutý v rámci položky Nedokončené investice.

Goodwill a ostatní nehmotná aktiva jsou posuzována jako dlouhodobá aktiva.

Goodwill negeneruje peněžní toky nezávisle na jiných skupinách aktiv, a proto je pro účely testování snížení hodnoty přiřazen k peněžotvorným jednotkám (CGU). Tyto peněžotvorné jednotky jsou závislé na tom, jak management monitoruje podnikatelské aktivity, a reprezentují nejnižší úroveň, ke které může být goodwill racionálně alokován.

Skupinový goodwill, který připadá akcionářům, lze přiřadit k peněžotvorným jednotkám následovně:

(mil. Kč)	2023	2022
Retailové bankovníctví a SME klienti – Banka	2 511	2 511
Retailové bankovníctví a SME klienti – dceřiné společnosti	1 658	4 274
	4 169	6 785

Retailové bankovníctví a SME klienti - Banka

Zpětně získatelná hodnota pro segment Retailové bankovníctví a SME klienti - Banka byla určena na základě výpočtu hodnoty z užívání. Tento výpočet používá předpokládané peněžní toky vycházející z obchodních plánů pro nadcházející tři roky, které byly poté extrapolovány na další čtyři roky s použitím očekávané míry růstu 3%, a následně byla zohledněna současná hodnota peněžních toků generovaných po tomto období.

V případě segmentu Retailové bankovníctví a SME klienti jsou peněžní toky založeny na čistém zisku tvořeném peněžotvornou jednotkou nad úroveň požadovaného kapitálu a hodnoty budoucích peněžních toků. Pro výpočet hodnoty budoucích peněžních toků byla použita diskontní sazba ve výši 12,7% v roce 2023 (2022: 12,6%) a v rámci kalkulace 2023 a 2022 nulové dlouhodobé očekávané tempo růstu.

Hodnota z užívání je zvláště citlivá na následující klíčové předpoklady:

- Předpokládané tempo růstu vývoje peněžních toků za mezním rokem rozpočtu. Skupina zastává konzervativní přístup při výpočtu hodnoty budoucích peněžních toků, a proto použila nulové předpokládané tempo růstu segmentu Retailové bankovníctví a SME klienti – Banka po rozpočtovém období.
- Riziková diskontní sazba. Pro segment Retailové bankovníctví a SME klienti byla použita průměrná riziková diskontní sazba ve výši 12,8% (2022: 12,8%). Ta se skládá z bezrizikové sazby v eurozóně, z rozpětí credit default swapů v České republice ve vztahu k eurozóně a z průměrného beta faktoru poměrného tržního rizika včetně tržní rizikové premie.

Hlavní předpoklady popsané výše se mohou měnit v závislosti na změnách hospodářských a tržních podmínek.

Výsledkem testu tohoto goodwillu je, že hodnota z užívání je významně vyšší než účetní hodnota goodwillu, a proto snížení hodnoty goodwillu není pravděpodobné.

Management se domnívá, že potenciální změna v zásadních předpokladech, na kterých je zpětně ziskatelná hodnota založena, by nezpůsobila její pokles pod účetní hodnotu.

Retailové bankovníctví a SME klienti - ČSOBS

V dubnu 2019 Skupina nakoupila 45% podíl v ČSOBS. V rámci akvizice Skupina vykázala goodwill ve výši 4 244 mil. Kč. Zpětně ziskatelná hodnota pro tuto peněžotvornou jednotku byla určena na základě výpočtu hodnoty z užívání. Tento výpočet používá předpokládané peněžní toky vycházející z rozpočtů pro nadcházejících deset let. Kromě peněžních toků generovaných rozpočtem jsou zohledněny synergické efekty Skupiny. Následně byla zohledněna současná hodnota peněžních toků generovaných po tomto období.

V případě ČSOBS jsou peněžní toky založeny na čistém zisku tvořeném peněžotvornou jednotkou nad úroveň požadovaného kapitálu a hodnoty budoucích peněžních toků. Pro výpočet hodnoty budoucích peněžních toků byla použita diskontní sazba ve výši 12,8% (2022: 12,8%) a dlouhodobé očekávané tempo růstu ve výši 3,3%.

Hodnota z užívání je zvláště citlivá na následující klíčové předpoklady:

- Předpokládané tempo růstu vývoje peněžních toků za mezním rokem rozpočtu. Při výpočtu hodnoty budoucích peněžních toků Skupina aplikovala realistický přístup s použitím 3,3% předpokládaného tempa růstu pro ČSOBS po rozpočtovém období.
- Riziková diskontní sazba. Pro ČSOBS byla použita průměrná riziková diskontní sazba ve výši 12,8% (2022: 12,8%). Ta se skládá z bezrizikové sazby v eurozóně, z rozpětí credit default swapů v České republice ve vztahu k eurozóně a z průměrného beta faktoru poměrného tržního rizika včetně tržní rizikové prémie.

Parlament České republiky schválil 8. listopadu 2023 návrh na snížení státní podpory stavebního spoření s účinností od 1. ledna 2024. Tato změna má významný negativní dopad na budoucí očekávané zisky ČSOBS.

Na základě testu na snížení hodnoty existuje indikace snížení hodnoty goodwillu přiřazeného k segmentu Retailové bankovníctví a SME klienti ČSOBS, vzhledem ke skutečnosti, že hodnota z užívání ve výši 10 292 mil. Kč k 31. prosinci 2023 je nižší než účetní hodnota peněžotvorné jednotky. K tomuto vývoji došlo v souvislosti s novou legislativou snižující státní podporu produktů stavebního spoření. Management se rozhodl rozeznat ztrátu ze snížení hodnoty ve výši 2 616 mil. Kč a snížit tím účetní hodnotu goodwillu rozeznatého v roce 2019 v rámci akvizice 45% podílu v ČSOBS.

Hodnota z užívání je protisměrně citlivá na rizikovou diskontní sazbu, která je klíčovým předpokladem. Zvýšení / snížení diskontní sazby o 1,0 % by vedlo ke snížení / zvýšení zpětně ziskatelné hodnoty peněžotvorné jednotky o -348 mil. Kč a +420 mil. Kč (2022: -717 mil. Kč a +894 mil. Kč). Tato potenciální změna v zásadních předpokladech, na kterých je zpětně ziskatelná hodnota založena, by vedla k dodatečnému znehodnocení goodwillu.

25. DLOUHODOBÁ AKTIVA URČENÁ K PRODEJI

(mil. Kč)	Pozemky a budovy	Ostatní (Poznámka: 20)	Celkem
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2022	0	20	20
Převody z pozemků, budov a zařízení (Poznámka: 23)	23	0	23
Přírůstky	0	67	67
Úbytky	0	-69	-69
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2022	23	18	41
z toho			
Požizovací hodnota	23	18	41
Snížení hodnoty	0	0	0

(mil. Kč)	Pozemky a budovy	Ostatní (Poznámka: 20)	Celkem
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2023	23	18	41
Převody z pozemků, budov a zařízení (Poznámka: 23)	11	0	11
Přírůstky	0	131	131
Úbytky	-11	-107	-118
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2023	23	42	65
z toho			
Pořizovací hodnota	23	42	65
Snížení hodnoty	0	0	0

26. OSTATNÍ AKTIVA

(mil. Kč)	2023	2022
Ostatní finanční aktiva		
Pohledávky za různými dlužníky, po zohlednění opravných položek (Poznámky: 33, 35, 41.2)	789	803
Pohledávky za penzijními fondy (Poznámky: 33, 35, 36, 41.2)	714	608
Příjmy příštích období (Poznámky: 33, 35, 41.2)	614	515
Ostatní pohledávky za klienty (Poznámky: 33, 35, 41.2)	76	35
	2 193	1 961
Ostatní nefinanční aktiva		
Náklady příštích období	819	680
Aktiva z ukončených smluv o operativním leasingu	104	30
DPH a ostatní daňové pohledávky	23	9
Ostatní	207	82
	1 153	801
Ostatní aktiva celkem	3 346	2 762

Následující tabulka uvádí zařazení ostatních finančních aktiv do stage a informaci o kumulativním snížení hodnoty v roce 2023 a 2022:

(mil. Kč)	2023			2022		
	Stage 2	Stage 3	Celkem	Stage 2	Stage 3	Celkem
Ostatní finanční aktiva						
Hrubá účetní hodnota	2 196	9	2 205	1 964	8	1 972
Opravné položky na ztráty ze snížení hodnoty	-6	-6	-12	-5	-6	-11
	2 190	3	2 193	1 959	2	1 961

Očekávané úvěrové ztráty na Ostatní finanční aktiva se určují zjednodušeným přístupem. Skupina posuzuje Ostatní aktiva jako krátkodobá aktiva.

27. FINANČNÍ ZÁVAZKY VYKAZOVANÉ V REÁLNÉ HODNOTĚ DO ZISKU NEBO ZTRÁTY

(mil. Kč)	2023	2022
Finanční závazky k obchodování		
Finanční deriváty (Poznámka: 22)		
Obchodní deriváty	30 755	58 084
Deriváty určené pro ekonomické zajištění	7 118	13 247
Termínové vklady	2 019	1 071
Repo operace	983	1 104
	40 875	73 506
Finanční závazky vykazané v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty		
Vydané dluhové cenné papíry	13 916	13 077
Z toho hybridní kontrakty	1 392	559
Investiční certifikáty – hybridní kontrakty	11 341	10 762
	25 257	23 839
Finanční závazky vykazané v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	66 132	97 345

Hodnota závazku, který bude Skupina povinná uhradit z titulu svých finančních závazků vykazaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazených při prvotním zachycení k datu splatnosti, je k 31. prosinci 2023 o 495 mil. Kč nižší než jejich účetní hodnota (31. prosince 2022: o 684 mil. Kč vyšší).

Změny reálných hodnot finančních závazků vykazaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazených při prvotním zachycení, které vyplývaly ze změn úvěrového rizika, nebyly významné.

Investiční certifikáty a vydané dluhové cenné papíry vykazané ve Finančních závazcích v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou hybridní nástroje obsahující vložený derivát nebo finanční nástroje vedené v reálné hodnotě na portfoliové bázi. Skupina vyhodnotila, že oddělení vloženého derivátu od hostitelské smlouvy by si vyžádalo nepřiměřené náklady, a proto se rozhodla použít opci na oceňování těchto hybridních nástrojů reálnou hodnotou jako celku.

28. FINANČNÍ ZÁVAZKY V NABĚHLÉ HODNOTĚ

(mil. Kč)	2023	2022
Závazky k úvěrovým institucím		
Běžné účty a jednodenní vklady (Poznámka: 34)	19 262	31 989
Termínové vklady (Poznámka: 34)	15 010	11 678
Repo operace (Poznámka: 34)	226 376	41
	260 648	43 708
Závazky k ostatním klientům		
Běžné účty a jednodenní vklady	584 254	617 597
Termínové vklady	312 362	230 882
Spořicí účty	379 591	359 596
Vklady klientů penzijních fondů	15	16
Repo operace (Poznámka: 34)	49 794	11 725
Ostatní závazky	10 632	11 984
	1 336 648	1 231 800
Vydané dluhové cenné papíry		
Dluhové cenné papíry	8 158	5 147
Depozitní směnky (Poznámka: 34)	16 144	259 768
	24 302	264 915
Podřízený dluh	45 843	40 592
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	1 667 441	1 581 015

V rámci standardního procesu řízení likvidity a kapitálu na úrovni Skupiny KBC došlo k významnému nárůstu objemu krátkodobých repo operací uzavřených s protistranou KBC Bank. Tyto repo operace nahradily nezajištěné financování od KBC Bank prostřednictvím depozitních směnek. Repo operace jsou splatné do 1 měsíce a jsou zajištěné českými státními dluhopisy zastavenými za účelem zajištění (Poznámky: 18, 19).

V roce 2023 Skupina vydala kupónové dluhopisy v nominální hodnotě 3 647 mil. Kč (2022: 4 058 mil. Kč) se smluvní splatností 1 až 4 roky a EIR v rozmezí PRIBOR 6M -1,15 % až PRIBOR 6M -0,65 %. Všechny dluhopisy obsahují oboustrannou opci umožňující předčasný nákup nebo prodej, vždy k datu výplaty kupónu.

Od 1. ledna 2022 musí Skupina splňovat minimální požadavky na kapitál v souladu s regulací Minimum Requirement for own funds and eligible liabilities (MREL) na úrovni stanovené ČNB. Z toho důvodu ČSOB vydala níže popsané podřízené dluhy (Poznámky: 35, 39).

KBC Bank NV poskytla Skupině v prosinci 2023 podřízený dluh v nominální hodnotě 170 mil. EUR (4 203 mil. Kč). Podřízený dluh je splatný po 6 letech (2029). Jeho úroková sazba je EURIBOR 3M + 1,375 %. Skupina má právo předčasně splatit podřízený dluh kdykoli po uplynutí prvních pěti let trvání závazku.

KBC Bank NV poskytla Skupině v prosinci 2022 podřízený dluh v nominální hodnotě 170 mil. EUR (4 203 mil. Kč). Podřízený dluh je splatný po 4 letech (2026). Jeho úroková sazba je EURIBOR 3M + 1,26 %. Skupina má právo předčasně splatit podřízený dluh kdykoli po uplynutí prvních tří let trvání závazku.

KBC Bank NV poskytla Skupině v červnu 2022 podřízený dluh v nominální hodnotě 330 mil. EUR (8 159 mil. Kč). Podřízený dluh je splatný po 3 letech (2025). Jeho úroková sazba je EURIBOR 3M + 1,05 %. Skupina má právo předčasně splatit podřízený dluh kdykoli po uplynutí prvních dvou let trvání závazku.

KBC Bank NV poskytla Skupině v červnu 2022 podřízený dluh v nominální hodnotě 400 mil. EUR (9 890 mil. Kč). Podřízený dluh je splatný po 6 letech (2028). Jeho úroková sazba je EURIBOR 3M + 1,3 %. Skupina má právo předčasně splatit podřízený dluh kdykoli po uplynutí prvních pěti let trvání závazku.

V případě likvidace Banky je splacení dluhu podřízeno všem ostatním druhům závazků.

29. OSTATNÍ ZÁVAZKY

(mil. Kč)	2023	2022
Ostatní finanční závazky		
Závazky vůči zaměstnancům včetně sociálního pojištění (Poznámky: 33, 35, 41.3)	2 615	2 571
Výdaje příštích období (Poznámky: 33, 35, 41.3)	1 954	2 392
Závazky vůči různým věřitelům (Poznámky: 33, 35, 41.3)	1 263	1 615
Ostatní závazky ke klientům (Poznámky: 33, 35, 41.3)	981	1 370
Ostatní (Poznámky: 33, 35, 41.3)	20	24
	6 833	7 972
Ostatní nefinanční závazky		
Výnosy příštích období	37	49
DPH a ostatní daňové závazky	500	383
	537	432
Ostatní závazky celkem	7 370	8 404

Skupina posuzuje Ostatní závazky jako krátkodobé závazky.

30. REZERVY

(mil. Kč)	Ztráty ze soudních sporů a ostatní ztráty	Rezerva na restrukturalizaci	Závazky z nevýhodných smluv	Celkem
1. leden 2022	87	79	11	177
Tvorba	3 665	82	6	3 753
Použití	-7	-73	-4	-84
Rozpuštění	-8	-7	0	-15
31. prosinec 2022	3 737	81	13	3 831
Tvorba	55	184	4	243
Použití	-3 705	-135	-4	-3 844
Rozpuštění	-20	0	-9	-29
31. prosinec 2023	67	130	4	201

Úvěrové přísliby a záruky (Poznámka: 36):

(mil. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
1. leden 2022	138	41	184	363
Nově poskytnuté podmíněné závazky	122	5	0	127
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	-52	-24	3	-73
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	-34	224	123	313
Odúčtování	-11	-1	0	-12
Kurzový rozdíl	-8	5	-4	-7
31. prosinec 2022	155	250	306	711
Nově poskytnuté podmíněné závazky	111	3	1	115
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	-80	-53	-123	-256
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	-13	-115	33	-95
Odúčtování	-14	-3	0	-17
Modifikace	0	0	37	37
Kurzový rozdíl	1	0	12	13
31. prosinec 2023	160	82	266	508

Restrukturalizace

V roce 2022 a 2023 Skupina zahájila nový restrukturalizační program. V souvislosti s tím byla vytvořena rezerva ve výši 82 mil. Kč a 184 mil. Kč. Cílem tohoto programu bude snížení celkového počtu zaměstnanců v letech 2022 až 2026.

Ztráty ze soudních sporů a ostatní ztráty

Rezerva vytvořená na ztráty ze soudních sporů a ostatní ztráty představuje závazek k pokrytí potenciálních rizik vyplývajících ze soudních sporů, ve kterých je Skupina na straně obžalovaného.

Skupina je zapojena do několika probíhajících soudních sporů, jejichž výsledek může mít nepříznivý finanční dopad na Skupinu. Na základě dřívějších zkušeností a znaleckých posudků hodnotí Skupina vývoj těchto případů, pravděpodobnost jejich vyskytnutí, výši potenciálních finančních ztrát a odpovídajícím způsobem je zohledňuje.

Skupina tvoří na základě své politiky rezervu tehdy, kdy pravděpodobnost odtoku finančních prostředků z titulu vyrovnání závazku je vyšší než 50 %. V takových případech tvoří Skupina rezervu v plné výši, aby pokryla možné náklady v případě ztráty.

V roce 2022 měla Skupina vytvořenou rezervu na ztrátu ze soudních sporů a ostatní ztráty v celkové výši 3 737 mil. Kč. Tato částka zahrnovala rezervu vytvořenou na arbitrážní řízení se společností ICEC-HOLDING, a.s. ve výši 3 663 mil. Kč (Poznámka: 36). Soudní případ vyústil v závazek ČSOB ve výši 3 663 mil. Kč splatný do 15 dnů od 17. února 2023, dne nabytí právní moci. Závazek byl uhrazen v březnu 2023.

Očekává se, že podstatná část nákladů souvisejících s ostatními soudními spory bude vynaložena v následujících třech letech.

Skupina čtvrtletně monitoruje stav těchto případů a následně rozhoduje o tvorbě, použití nebo rozpuštění rezervy.

Skupina nezveřejňuje detaily týkající se sporů, jelikož takové informace by mohly mít dopad na výsledek těchto sporů a mohly by závažně poškodit zájmy Skupiny.

31. ZÁKLADNÍ KAPITÁL A OCEŇOVACÍ ROZDÍLY

Základní kapitál plně upsaný a splacený k 31. prosinci 2023 činil 5 855 mil. Kč (31. prosince 2022: 5 855 mil. Kč) a je rozdělen na 292 750 002 ks kmenových akcií v nominální hodnotě 20 Kč na akcii (31. prosince 2022: 292 750 002 ks kmenových akcií v nominální hodnotě 20 Kč na akcii).

K 31. prosinci 2023 a 2022 nedržela Skupina žádné vlastní akcie.

Ke dni 31. prosince 2023 byla Banka přímo ovládána KBC Bank, jejíž podíl v ČSOB představoval 100 % (31. prosince 2022: 100 %). K témuž datu byla KBC Bank ovládána společností KBC Group. Společnost KBC Group tedy nepřímo vykonávala úplnou kontrolu v ČSOB.

Oceňovací rozdíly

V následující tabulce jsou zobrazeny pohyby Oceňovacích rozdílů za roky 2023 a 2022:

(mil. Kč)	Oceňovací rozdíly z finančních aktiv v reálné hodnotě do OCI	Zajištění peněžních toků	Přepočet cizích měn	Celkem
1. leden 2022	-22	-1 140	-22	-1 184
Ostatní úplný výsledek (Poznámka: 32)	-641	-438	-3	-1 082
31. prosinec 2022	-663	-1 578	-25	-2 266
Ostatní úplný výsledek (Poznámka: 32)	398	2 902	13	3 313
31. prosinec 2023	-265	1 324	-12	1 047

32. POLOŽKY OSTATNÍHO ÚPLNÉHO VÝSLEDKU

(mil. Kč)	2023	2022
Ostatní úplný výsledek, který se reklasifikuje do výkazu zisku a ztráty		
Kurzové rozdíly z přepočtu závěrek zahraničních jednotek	13	-3
Zajištění peněžních toků		
Čisté nere realizované zisky / ztráty (-) ze zajištění peněžních toků	2 795	-872
Čisté ztráty ze zajištění peněžních toků převedené do výkazu zisku a ztráty (Poznámka: 22)	827	332
Daňový dopad zajištění peněžních toků (Poznámka: 14)	-720	102
	2 902	-438
Finanční dluhové nástroje FVOCI		
Čisté nere realizované zisky / ztráty (-) z dluhových finančních nástrojů FVOCI	448	-726
Daňový dopad z dluhových finančních nástrojů FVOCI (Poznámka: 14)	-107	136
	341	-590
Ostatní úplný výsledek za účetní období, po zdanění, který bude v následujících obdobích reklasifikován do výkazu a ztráty	3 256	-1 031
Ostatní úplný výsledek, který se nereklasifikuje do výkazu zisku a ztráty		
Finanční kapitálové nástroje FVOCI		
Čistý nere realizovaný zisk z kapitálových finančních nástrojů FVOCI	79	40
Čisté realizované zisky z kapitálových finančních nástrojů FVOCI reklasifikované do nerozdělených zisků v souvislosti s prodejem	-4	-103
Daňový dopad z kapitálových finančních nástrojů FVOCI	-18	12
Ostatní úplný výsledek za účetní období, po zdanění, který nebude v následujících obdobích reklasifikován do výkazu zisku a ztráty	57	-51
Ostatní úplný výsledek za účetní období, po zdanění	3 313	-1 082

33. REÁLNÁ HODNOTA FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

Finanční aktiva a finanční závazky vykazované v reálné hodnotě

Účetní postup vykazování reálné hodnoty je popsán v kapitole Důležité účetní postupy (Poznámka: 2.4 (3)).

Finanční aktiva a závazky vykazované v reálné hodnotě, tj. finanční aktiva FVOCI, k obchodování a vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou oceňovány následovně:

- Stupeň 1

Ke stanovení reálných hodnot finančních aktiv a finančních závazků se využívají zveřejněné kotace na aktivních trzích, pokud jsou k dispozici. Tržní přecenění se získává použitím cen identického aktiva či závazku, což znamená, že při přecenění se nevyužívá žádný model. Finanční nástroje, které jsou oceňovány tímto způsobem, zahrnují promptní měnové kontrakty, kótované akcie a dluhopisy.

Reálné hodnoty finančních aktiv a závazků, které jsou obchodovány na aktivních trzích, vycházejí z kótovaných tržních cen nebo z cen vyhlášených dealery. Ke stanovení reálných hodnot všech ostatních finančních nástrojů Skupina využívá oceňovací techniky.

- Stupeň 2

Oceňovací techniky založené na tržních vstupech přímých (například ceny) nebo nepřímých (například odvozené z cen). Tato kategorie zahrnuje finanční nástroje oceňované kótovanými tržními cenami pro podobné finanční nástroje; oceňované kótovanými cenami pro identické nebo podobné finanční nástroje na trzích, které jsou považovány za méně aktivní nebo oceňované jinými oceňovacími technikami, u kterých jsou všechny významné vstupy přímo nebo nepřímo pozorovány na trzích.

Finanční nástroje, které jsou oceňovány tímto způsobem, zahrnují termínové úrokové, měnové a komoditní kontrakty, hypoteční zástavní listy, půjčky a vklady obchodované na peněžním trhu.

- Stupeň 3

Oceňovací techniky založené na významných netržních vstupech. Tato kategorie představuje všechny finanční nástroje, u kterých oceňovací techniky zahrnují vstupy, které nejsou založeny na pozorovatelných datech a u kterých mají netržní vstupy významný dopad na jejich přecenění. Kategorie obsahuje finanční nástroje, jejichž přecenění vychází z kótovaných tržních cen podobných finančních nástrojů, které je ale nutné upravit o významné netržní úpravy a předpoklady, které odrážejí rozdíly mezi finančními nástroji.

Finanční nástroje, pro jejichž ocenění neexistují tržní parametry, zahrnují nekótované akcie, část portfolia finančních derivátů určených k obchodování, část portfolia hypotečních zástavních listů a některé kótované neobchodované dluhopisy.

Oceňovací techniky zahrnují modely čisté současné hodnoty, modely diskontovaných peněžních toků, porovnání s podobnými finančními nástroji, pro které existují dostupné tržní ceny, Black-Scholesův model, polynomický opční model a další oceňovací modely. Předpoklady a vstupy do oceňovacích modelů zahrnují bezrizikovou úrokovou sazbu, referenční úrokovou míru, úvěrové rozpětí a další prémie využívané při odhadu diskontních sazeb, cen dluhopisů a akcií, dále kurzy cizích měn, ceny akcií a hodnoty akciových indexů a očekávané volatility a závislosti cen. Cílem oceňovacích technik je dospět k určení reálné hodnoty, která odráží hodnotu finančního nástroje ke konci účetního období tak, jako by cena byla stanovena na trhu za běžných podmínek.

Skupina využívá ke stanovení reálných hodnot standardních a jednodušších finančních nástrojů široce uznávané oceňovací modely. Mezi takové finanční nástroje patří úrokové a měnové swapy, u kterých se používají dostupná tržní data a které vyžadují menší míru úsudku a odhadu vedení. Tržní ceny a vstupy do modelů jsou obvykle k dispozici pro kótované dluhové a majetkové cenné papíry, burzovní deriváty a jednodušší deriváty obchodované na mimoburzovním trhu (OTC), jako například úrokové swapy. Dostupnost tržních cen a vstupů do modelů snižuje nutnost úsudků a odhadů vedení a rovněž snižuje nejistotu spojenou s určením reálných hodnot. Dostupnost tržních cen a vstupů se liší v závislosti na typu produktu a trhu a má sklon ke změnám, které vycházejí ze specifických událostí a všeobecných podmínek na finančních trzích.

Pro stanovení reálných hodnot složitějších finančních nástrojů Skupina využívá své vlastní oceňovací modely, které obvykle vycházejí z uznávaných oceňovacích modelů. Některé nebo všechny významné vstupy do modelů nemusí být dostupné na trzích a jsou proto odvozeny z tržních cen nebo sazeb nebo jsou odhadnuty na základě předpokladů. Finanční nástroje, pro které nejsou k dispozici tržní vstupy, zahrnují deriváty obchodované na mimoburzovních trzích, některé úvěry a cenné papíry, které nejsou obchodovány na veřejných trzích. Oceňovací modely založené na významných nepozorovatelných vstupech vyžadují ke stanovení reálné hodnoty vyšší míru úsudku a odhadů managementu. Rozhodnutí managementu jsou obvykle vyžadována pro výběr odpovídajícího oceňovacího modelu, určení očekávaných budoucích peněžních toků oceňovaného finančního nástroje, určení pravděpodobnosti selhání či plnění od protistran a výběr odpovídajících diskontních faktorů. Principy oceňování jsou schvalovány Výborem pro řízení rizik a kapitálu ČSOB (RCOC) a Výborem pro oceňování ve Skupině KBC. Proces schvalování každého nového produktu, mimo jiné, zahrnuje též posouzení oceňování produktu a případný nový oceňovací model musí být schválen ještě před tím, než je produkt implementován. Procesy pro nové a aktivní produkty (NAPPs) vyžadují pravidelné revize všech produktů, přičemž posouzení kvality oceňování je nedílnou součástí těchto revizí. Každý oceňovací model využívající netržní vstupy musí být v souladu s politikou posuzování parametrů oceňovacích modelů (Parameter review policy). Politika požaduje čtvrtletní přezkoumání správnosti všech parametrů. Skupina aktuálně, se čtvrtletní periodicitou, ověřuje oceňování všech dluhopisů.

Skupina na denní bázi monitoruje též spolehlivost oceňování aktiv. Pokud způsob, jakým je aktivum oceněno, nespĺňuje kritéria pro zařazení do Stupně 1 nebo Stupně 2, přeřazuje aktivum do Stupně 3 a naopak. V rámci procesu monitoringu se mimo jiné vyhodnocuje, jak často jsou kotace aktualizovány.

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě na finanční nástroje, jejichž reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách, a finanční nástroje, jejichž reálná hodnota byla stanovena použitím oceňovacích technik k 31. prosinci 2023:

(mil. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě				
Finanční aktiva k obchodování				
Úvěry a pohledávky	0	8	0	8
Majetkové cenné papíry	14	0	0	14
Finanční deriváty	0	36 978	1 935	38 913
Finanční aktiva jiná než k obchodování povinně vykázaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty				
Úvěry a pohledávky	0	1 330	0	1 330
Finanční aktiva FVOCI				
Dluhové cenné papíry	9 273	0	1 208	10 481
Majetkové cenné papíry	0	0	415	415
Finanční aktiva FVOCI zastavená za účelem zajištění				
Dluhové cenné papíry	4 326	0	0	4 326
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	-10 437	0	-10 437
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	29 215	0	29 215
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě				
Finanční závazky k obchodování				
Finanční deriváty	0	36 708	1 165	37 873
Termínové vklady	0	2 019	0	2 019
Repo operace	0	983	0	983
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty				
Vydané dluhopisy a investiční certifikáty	0	0	25 257	25 257
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	-15 396	0	-15 396
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	24 454	0	24 454

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě na finanční nástroje, jejichž reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách, a finanční nástroje, jejichž reálná hodnota byla stanovena použitím oceňovacích technik k 31. prosinci 2022:

(mil. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva				
vykazovaná v reálné hodnotě				
Finanční aktiva k obchodování				
Úvěry a pohledávky	0	791	0	791
Majetkové cenné papíry	10	0	0	10
Finanční deriváty	0	67 124	3 821	70 945
Finanční aktiva jiná než k obchodování povinně vykázaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty				
Úvěry a pohledávky	0	1 322	0	1 322
Finanční aktiva FVOCI				
Dluhové cenné papíry	13 270	0	1 898	15 168
Majetkové cenné papíry	66	0	352	418
Finanční aktiva FVOCI zastavená za účelem zajištění				
Dluhové cenné papíry	72	0	0	72
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek				
	0	-25 639	0	-25 639
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou				
	0	48 425	0	48 425
Finanční závazky				
vykazované v reálné hodnotě				
Finanční závazky k obchodování				
Finanční deriváty	0	67 341	3 990	71 331
Termínové vklady	0	1 071	0	1 071
Repo operace	0	1 104	0	1 104
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty				
Vydané dluhopisy a investiční certifikáty	0	0	23 839	23 839
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek				
	0	-32 441	0	-32 441
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou				
	0	42 039	0	42 039

Výnosová křivka pro diskontování očekávaných budoucích peněžních toků použité modelem pro ocenění hypotečních zástavních listů je konstruována z úrokových sazeb úrokových swapů (IRS) a příslušného úvěrového rozpětí. Úvěrová rozpětí jsou pro všechny splatnosti odvozována z netržních vstupů. Úvěrová rozpětí pro hypoteční zástavní listy byla odvozena ze vzorku nově vydaných 5ti letých hypotečních zástavních listů (nejčastější splatnost), rozpětí pro ostatní splatnosti byla vypočítána pomocí křivky hypotečních dluhopisů s ratingem stupně A. Vedení tento postup považuje za významný netržní vstup, a v důsledku toho jsou hypoteční zástavní listy se splatností nad jeden rok vykazovány ve stupni 3.

V závislosti na zbytkové splatnosti dluhopisů byla v modelu použita úvěrová rozpětí od 5 bazických bodů (1leté) do 53 bazických bodů (20leté) v roce 2023 a od 0 bazických bodů (1leté) do 44 bazických bodů (20leté) v roce 2022.

Oceňování dluhopisů vydaných Českou exportní bankou (ČEB) bylo založeno na modelu s významnými netržními vstupy. Výnosové křivky pro diskontování očekávaných budoucích peněžních toků použité modelem pro ocenění ČEB dluhopisů byly konstruovány z úrokových sazeb úrokových swapů (IRS) a příslušného úvěrového rozpětí. Úvěrová rozpětí byla odvozována z dostupných tržních kotací ČEB dluhopisů s nejvyšší likviditou a IRS sazeb. Pro dluhopisy ČEB jsou použity přímé kotace. Protože kotace pocházejí z méně likvidního trhu, vedení považuje tento postup za významný netržní vstup a v důsledku toho jsou ČEB dluhopisy nadále vykazovány ve stupni 3.

Podíl ve společnosti Visa Inc. (nekotované akcie C-class) je vykazovaný v rámci Finančních aktiv v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku a je pravidelně přečtenován na reálnou hodnotu na základě tržní kotace Visa Inc., upravené o aplikovaná likvidní rozpětí a konverzní poměr. V roce 2022 Skupina přeměnila část pozice akcií Visa na kotované akcie Visa Inc. A-class. Skupina vykázala tuto transakci jako prodej akcií Visa Inc. C-class ze stupně 3, včetně realizovaného zisku ve výši 83 mil. Kč reklasifikovaného přímo do nerozděleného zisku v roce 2022. Současně Skupina rozeznala nové akcie Visa Inc. A-class klasifikované jako finanční aktiva ve stupni 1. Následně byly akcie Visa A-class odprodány mimo Skupinu. Realizovaný zisk z prodeje v roce 2023 ve výši 4 mil. Kč (před zdaněním) byl zaúčtovaný přímo do nerozděleného zisku ve vlastním kapitálu (2022: 0 Kč).

Investiční certifikát je finanční závazek složený z termínového vkladu a indexově vázané opce /swapu. Skupina oceňuje certifikáty metodou ocenění derivátové složky v kombinaci s oceněním depozitní složky finančního nástroje. Emitované dluhopisy jsou hybridní finanční závazky složené z dluhopisu s pohyblivou kuponovou sazbou v kombinaci s kupní / prodejní opcí. Ocenění vloženého derivátu je založeno na modelu používajícího tržní i netržní vstupy. Významná část ocenění je spočtena na základě netržních vstupů a v důsledku toho Skupina vykazuje investiční certifikáty a emitované dluhopisy ve stupni 3.

Pro všechny přesuny finančních nástrojů mezi jednotlivými stupni hierarchie oceňování reálnou hodnotou platí předpoklad, že nastaly na konci vykazovaného období.

Pohyby ve finančních nástrojích vykazovaných v reálné hodnotě – Stupeň 3

Následující tabulka zobrazuje rekongiliaci počátečních a konečných stavů finančních aktiv, která jsou vykazována v reálné hodnotě na základě oceňovacích technik, které jsou založeny na netržních vstupech:

	Finanční aktiva k obchodování	Finanční aktiva FVOCI (vč. aktiv zastavených za účelem zajištění)		Celkem
	Finanční deriváty	Dluhové cenné papíry	Majetkové cenné papíry	
(mil. Kč)				
1. leden 2022	865	2 501	545	3 911
Celkové zisky / ztráty (-) vykázané ve výkazu zisku a ztráty	868	-35	0	833
Celkové zisky / ztráty (-) vykázané v ostatním úplném výsledku	0	-76	17	-59
Nákupy	0	0	15	15
Prodeje	0	0	-225	-225
Vypořádání	0	-455	0	-455
Převody do Stupně 3	2 088	0	0	2 088
Kurzový rozdíl	0	-37	0	-37
31. prosinec 2022	3 821	1 898	352	6 071
Celkové zisky / ztráty (-) vykázané ve výkazu zisku a ztráty související s aktivy drženy ke konci účetního období	868	-35	0	833
1. leden 2023	3 821	1 898	352	6 071
Celkové zisky / ztráty (-) vykázané ve výkazu zisku a ztráty	-1 886	8	0	-1 878
Celkové zisky / ztráty (-) vykázané v ostatním úplném výsledku	0	42	53	95
Nákupy	0	0	10	10
Vypořádání	0	-734	0	-734
Kurzový rozdíl	0	-6	0	-6
31. prosinec 2023	1 935	1 208	415	3 558
Celkové zisky / ztráty (-) vykázané ve výkazu zisku a ztráty související s aktivy drženy ke konci účetního období	-1 886	8	0	-1 878

Celkové zisky / ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty jsou ve výkazu zisku a ztráty zahrnuty v položkách Úrokové výnosy vypočtené podle efektivní úrokové míry, Čisté zisky z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku a Ztráty ze znehodnocení.

V následující tabulce je zobrazena rekongiliace počátečních a konečných zůstatků finančních závazků, které jsou vykazovány v reálné hodnotě s použitím oceňovacích technik založených na pozorovatelných netržních vstupech:

(mil. Kč)	Finanční závazky k obchodování	Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	Celkem
	Finanční deriváty	Dluhové nástroje	
1. leden 2022	166	24 544	24 710
Celkové zisky/ztráty (-) vykázané ve výkazu zisku a ztráty	1 809	-1 293	516
Vydané	0	7 374	7 374
Prodeje	0	-715	-715
Převody do Stupně 3	2 015	0	2 015
Vypořádání	0	-6 071	-6 071
31. prosinec 2022	3 990	23 839	27 829
Celkové zisky / ztráty (-) vykázané ve výkazu zisku a ztráty související se závazky drženými ke konci účetního období	1 809	-1 293	516
1. leden 2023	3 990	23 839	27 829
Celkové zisky/ ztráty (-) vykázané ve výkazu zisku a ztráty	-2 825	1 178	-1 647
Vydané	0	4 778	4 778
Prodeje	0	-1 805	-1 805
Vypořádání	0	-2 733	-2 733
31. prosinec 2023	1 165	25 257	26 422
Celkové zisky / ztráty (-) vykázané ve výkazu zisku a ztráty související se závazky drženými ke konci účetního období	-2 825	1 178	-1 647

Celkové zisky / ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty jsou ve výkazu zisku a ztráty zahrnuty v položce Čistý zisk / ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Vliv klíčových předpokladů na reálnou hodnotu finančních nástrojů v reálné hodnotě zařazených do Stupně 3

Vedení Skupiny usuzuje, že klíčovým předpokladem, který není odvozen z tržních vstupů a který ovlivňuje reálnou hodnotu finančních nástrojů zařazených do Stupně 3, je hodnota úvěrového rozpětí obsaženého v diskontním faktoru vztahujícímu se k očekávaným budoucím peněžním tokům plynoucím z hypotečních zástavních listů v období po prvním roce do splatnosti.

Zvýšení / snížení úvěrového rozpětí o 50 bazických bodů by k 31. prosinci 2023 snížilo / zvýšilo reálnou hodnotu hypotečních zástavních listů a ČEB dluhopisů zahrnutých do Stupně 3 o 8 mil. Kč a 1 mil. Kč (2022: 12 mil. Kč a 3 mil. Kč). Tato změna úvěrového rozpětí vyplývá z variability kotací hypotečních zástavních listů a ČEB dluhopisů pozorované vedením na trhu.

Vedení věří, že případné změny ostatních netržních vstupů do oceňovacích modelů by neměly významný vliv na očekávané reálné hodnoty.

Přesuny mezi finančními nástroji v reálné hodnotě Stupně 1 a 2

V letech 2022 a 2023 nebyly provedeny žádné přesuny mezi skupinou finančních nástrojů s tržní cenou a těmi, pro které je reálná hodnota vypočtena na základě oceňovacích technik založených na pozorovatelných tržních vstupech.

Finanční aktiva a závazky nevykazované v reálné hodnotě

V následující tabulce je porovnání účetních a reálných hodnot finančních nástrojů, které nejsou ve finančních výkazech vykázány v reálných hodnotách:

(mil. Kč)	2023		2022	
	Účetní hodnota	Reálná hodnota	Účetní hodnota	Reálná hodnota
Finanční aktiva				
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	24 243	24 243	62 121	62 121
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	1 493 773	1 446 979	1 564 279	1 418 123
<i>Dluhové cenné papíry</i>	63 184	63 602	249 111	222 635
<i>Úvěry a pohledávky</i>	1 430 589	1 383 377	1 315 168	1 195 488
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě zastavená za účelem zajištění	237 654	227 256	24 721	24 537
Pohledávky z finančního leasingu	10 426	10 268	10 482	10 213
Ostatní aktiva (Poznámka: 26)	2 193	2 193	1 961	1 961
Finanční závazky				
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	1 667 441	1 672 245	1 581 015	1 581 802
<i>Závazky z vkladů</i>	1 597 296	1 600 077	1 275 508	1 274 716
<i>Vydané dluhové cenné papíry</i>	24 302	24 255	264 915	266 812
<i>Podřízený dluh</i>	45 843	45 872	40 592	40 274
Závazky z leasingu	2 041	2 041	2 041	2 041
Ostatní závazky (Poznámka: 29)	6 833	6 833	7 972	7 972

V následující tabulce jsou finanční nástroje, pro které je vykázána reálná hodnota, rozděleny na ty, jejichž reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách a ty, jejichž reálná hodnota je založena na oceňovacích technikách k 31. prosinci 2023:

(mil. Kč)	2023			
	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva, pro která je vykázána reálná hodnota				
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	8 036	16 207	0	24 243
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	51 308	534 220	861 451	1 446 979
<i>Dluhové cenné papíry</i>	51 308	0	12 294	63 602
<i>Úvěry a pohledávky</i>	0	534 220	849 157	1 383 377
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě zastavená za účelem zajištění	227 256	0	0	227 256
Pohledávky z finančního leasingu	0	0	10 268	10 268
Ostatní aktiva (Poznámka: 26)	0	2 193	0	2 193
Finanční závazky, pro které je vykázána reálná hodnota				
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	0	1 480 148	192 097	1 672 245
<i>Závazky z vkladů</i>	0	1 468 645	131 432	1 600 077
<i>Vydané dluhové cenné papíry</i>	0	9 462	14 793	24 255
<i>Podřízený dluh</i>	0	0	45 872	45 872
Závazky z leasingu	0	2 041	0	2 041
Ostatní závazky (Poznámka: 29)	0	6 833	0	6 833

V následující tabulce jsou aktiva a závazky, pro které je vykázána reálná hodnota, rozděleny na ty, jejichž reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách a ty, jejichž reálná hodnota je založena na oceňovacích technikách k 31. prosinci 2022:

2022

(mil. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva, pro která je vykázána reálná hodnota				
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	8 437	53 684	0	62 121
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	210 500	460 887	746 736	1 418 123
<i>Dluhové cenné papíry</i>	210 500	0	12 135	222 635
<i>Úvěry a pohledávky</i>	0	460 887	734 601	1 195 488
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě zastavená za účelem zajištění	24 537	0	0	24 537
Pohledávky z finančního leasingu	0	0	10 213	10 213
Ostatní aktiva (Poznámka: 26)	0	1 961	0	1 961
Finanční závazky, pro které je vykázána reálná hodnota				
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	0	1 388 337	193 465	1 581 802
<i>Závazky z vkladů</i>	0	1 135 300	139 416	1 274 716
<i>Vydané dluhové cenné papíry</i>	0	253 037	13 775	266 812
<i>Podřízený dluh</i>	0	0	40 274	40 274
Závazky z leasingu	0	2 041	0	2 041
Ostatní závazky (Poznámka: 29)	0	7 972	0	7 972

Skupina při stanovení reálné hodnoty finančních aktiv a závazků vycházela z následujících předpokladů a metod:

Finanční dluhové cenné papíry v naběhlé hodnotě

Reálné hodnoty cenných papírů v naběhlé hodnotě jsou založeny na kótovaných tržních cenách, pokud existují. Tyto kotace jsou získávány z údajů příslušných burz, pokud se burzovní aktivita u konkrétního cenného papíru pokládá za dostatečně likvidní, nebo z referenčních sazeb představujících průměrované kotace organizátorů trhu. Pokud nejsou k dispozici kótované tržní ceny, stanoví se reálné hodnoty odhadem z kótovaných tržních cen srovnatelných nástrojů nebo použitím oceňovacího modelu založeného na diskontovaných budoucích peněžních tocích.

Úvěry a pohledávky za úvěrovými institucemi a centrálními bankami v naběhlé hodnotě

Účetní hodnoty stavů na běžných účtech se ze své podstaty shodují s jejich reálnými hodnotami. Reálné hodnoty termínových vkladů a úvěrů poskytnutých úvěrovým institucím a centrálními bankám jsou stanoveny jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků za použití současných tržních sazeb na mezibankovním trhu zahrnujících příslušné kreditní rozpětí odvozené na základě analýzy vývoje parametrů: pravděpodobnost selhání a Loss Given Default. Většina poskytnutých úvěrů je uzavřena za úrokové sazby, které se fixují na relativně krátké období, a proto se jejich účetní hodnoty blíží hodnotám reálným.

Úvěry a pohledávky za ostatními klienty v naběhlé hodnotě

Podstatná část úvěrů se uzavírá za sazby, které se fixují na relativně krátké období, a předpokládá se proto, že se jejich účetní hodnoty blíží hodnotám reálným. Reálné hodnoty úvěrů klientům poskytnutých s pevnou úrokovou sazbou jsou stanoveny jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá současným tržním sazbám zahrnujících příslušné kreditní rozpětí odvozené na základě analýzy vývoje parametrů: pravděpodobnost selhání a Loss Given Default.

Závazky k úvěrovým institucím a podřízené závazky

Účetní hodnoty běžných účtů jsou shodné s jejich reálnými hodnotami. Reálné hodnoty ostatních závazků k úvěrovým institucím se zbytkovou splatností do jednoho roku se předpokládají na úrovni účetní hodnoty. Reálné hodnoty ostatních závazků k úvěrovým institucím jsou stanoveny jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá IRS sazbám upraveným o tržně nepozorovatelné kreditní rozpětí.

Závazky k ostatním klientům

Reálné hodnoty běžných účtů a termínových depozit se zbytkovou splatností do jednoho roku se blíží jejich účetní hodnotě. Reálné hodnoty ostatních termínových depozit jsou stanoveny jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá IRS sazbám upraveným o tržně nepozorovatelné kreditní rozpětí.

Vydané dluhové cenné papíry

Reálná hodnota vydaných dluhových cenných papírů je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků za použití výnosové křivky českých státních dluhopisů upravené o příslušné úvěrové rozpětí odvozené z tržně pozorovatelných transakcí se shodnými či podobnými dluhopisy. Reálné hodnoty směnek a depozitních certifikátů se blíží jejich účetním hodnotám.

Ostatní aktiva a ostatní závazky

Většina ostatních aktiv a ostatních závazků má zbytkovou splatnost do jednoho roku nebo jejich sazby jsou fixovány na relativně krátké období a předpokládá se proto, že se jejich účetní hodnoty blíží hodnotám reálným.

34. DODATEČNÉ INFORMACE K VÝKAZU O PENĚŽNÍCH TOCÍCH**Zůstatky hotovosti a hotovostních ekvivalentů ve výkazu o finanční situaci**

(mil. Kč)	2023	2022
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání (Poznámka: 16)	24 243	62 121
Úvěry a pohledávky za centrálními bankami (Poznámka: 19)	534 220	460 875
Úvěry a pohledávky za úvěrovými institucemi (Poznámka: 19)	1 262	2 873
Finanční závazky v naběhlé hodnotě k úvěrovým institucím – Běžné účty a jednodenní vklady (Poznámka: 28)	-19 262	-31 989
Finanční závazky v naběhlé hodnotě k úvěrovým institucím – Termínové vklady (Poznámka: 28)	-3 098	-1 019
Finanční závazky v naběhlé hodnotě k úvěrovým institucím – Repo operace (Poznámka: 28)	-226 335	-41
Finanční závazky v naběhlé hodnotě k vládním institucím – Repo operace (Poznámka: 28)	-44 643	0
Finanční závazky v naběhlé hodnotě – depozitní směnky vydané úvěrovým institucím (Poznámka: 28)	-16 135	-259 768
Hotovost a hotovostní ekvivalenty	250 252	233 052

Změny v provozních aktivech

(mil. Kč)	2023	2022
Čistá změna finančních aktiv k obchodování (včetně aktiv zastavených za účelem zajištění)	32 811	-27 659
Čistá změna finančních aktiv jiných než k obchodování povinně vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	-8	88
Čistá změna finančních aktiv FVOCI (včetně aktiv zastavených za účelem zajištění)	785	2 368
Čistá změna finančních aktiv v naběhlé hodnotě (vyjma položek zahrnutých v peněžních ekvivalentech)	-69 285	-83 259
Čistá změna zajišťovacích derivátů s kladnou reálnou hodnotou	22 832	-18 689
Čistá změna v ostatních aktivech	438	-1 902
	-12 427	-129 053

Změny v provozních závazcích

(mil. Kč)	2023	2022
Čistá změna finančních závazků k obchodování	-32 631	28 820
Čistá změna finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	1 418	-705
Čistá změna finančních závazků v naběhlé hodnotě (vyjma položek zahrnutých v peněžních ekvivalentech)	61 508	76 077
Čistá změna zajišťovacích derivátů se zápornou reálnou hodnotou	-17 585	13 693
Čistá změna v ostatních závazcích	-1 039	1 986
	11 671	119 871

Nepeněžní položky zahrnuté v zisku před zdaněním

(mil. Kč)	2023	2022
Odpisy a amortizace	2 766	2 661
Čistá změna přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	1 843	-1 745
Ztráty ze znehodnocení (Poznámka: 13)	1 376	1 497
Odpisy majetku pronajatého v rámci operativního leasingu (Poznámka: 23)	186	223
Podíly na výnosech a zisku přidružených společností a společných podniků	21	30
Rezervy	-3 630	3 654
Ostatní	-38	7
	2 524	6 327

V následující tabulce jsou vykázány pohyby dluhových cenných papírů vydaných Skupinou a závazků z leasingu v roce 2022 a 2023. Jde o položky, které jsou vykázány v konsolidovaném výkazu o peněžních tocích v rámci čistých peněžních toků z finanční činnosti:

	Dluhové cenné papíry (Poznámka: 28)	Podřízený dluh (Poznámka: 28)	Závazky z leasingu
1. leden 2022	2 739	19 439	2 269
Peněžní toky z titulu vydání, splacení a placených úroků z dluhopisů	2 408	21 153	0
Peněžní toky z plateb jistin závazků z leasingu	0	0	-421
Peněžní toky z plateb úroků závazků z leasingu	0	0	-46
Nepeněžní úpravy	0	0	239
31. prosinec 2022	5 147	40 592	2 041
Peněžní toky z titulu vydání, splacení a placených úroků z dluhopisů	3 011	5 251	0
Peněžní toky z plateb jistin závazků z leasingu	0	0	-418
Peněžní toky z plateb úroků závazků z leasingu	0	0	-65
Nepeněžní úpravy	0	0	479
31. prosinec 2023	8 158	45 843	2 037

35. ANALÝZA SPLATNOSTI AKTIV A ZÁVAZKŮ

Následující tabulka uvádí analýzu finančních aktiv a závazků Skupiny podle jejich očekávané zbytkové splatnosti k 31. prosinci 2023:

(mil. Kč)	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Nespecifi- kováno	Celkem
AKTIVA					
Hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání (Poznámka: 16)	24 243	0	0	0	24 243
Finanční aktiva k obchodování					
Finanční deriváty	14 230	19 371	5 312	0	38 913
Ostatní nástroje	22	0	0	0	22
Finanční aktiva jiná než k obchodování povinně vykázaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	1 330	0	0	0	1 330
Finanční aktiva FVOCI	761	8 959	761	415	10 896
Finanční aktiva FVOCI zastavená za účelem zajištění	3 990	242	94	0	4 326
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	692 468	279 739	521 566	0	1 493 773
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě zastavená za účelem zajištění	6 508	32 419	198 727	0	237 654
Pohledávky z finančního leasingu	2 869	6 536	1 021	0	10 426
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	-3 363	-6 798	-276	0	-10 437
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	8 772	14 741	5 702	0	29 215
Ostatní aktiva (Poznámka: 26)	2 193	0	0	0	2 193
Účetní hodnota celkem	754 023	355 209	732 907	415	1 842 554
ZÁVAZKY					
Finanční závazky k obchodování					
Finanční deriváty	13 303	19 081	5 489	0	37 873
Ostatní nástroje	3 002	0	0	0	3 002
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	6 542	15 401	3 314	0	25 257
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	829 285	431 687	406 469	0	1 667 441
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	-4 532	-9 003	-1 861	0	-15 396
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	7 239	13 924	3 291	0	24 454
Závazky z leasingu	348	1 222	467	0	2 037
Ostatní závazky (Poznámka: 29)	6 833	0	0	0	6 833
Účetní hodnota celkem	862 020	472 312	417 169	0	1 751 501

V případě finančních derivátů jsou vykázány hodnoty spočtené na základě předpokladu, že reálná hodnota derivátů bude rovnoměrně vypořádána každý rok až do jejich splatnosti.

Následující tabulka uvádí analýzu finančních aktiv a závazků Skupiny podle jejich očekávané zbytkové splatnosti k 31. prosinci 2022:

(mil. Kč)	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Nespecifikováno	Celkem
AKTIVA					
Hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání (Poznámka: 16)	62 121	0	0	0	62 121
Finanční aktiva k obchodování					
Finanční deriváty	23 376	36 330	11 239	0	70 945
Ostatní nástroje	801	0	0	0	801
Finanční aktiva jiná než k obchodování povinně vykázaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	1 322	0	0	0	1 322
Finanční aktiva FVOCI	1 567	8 882	4 718	418	15 585
Finanční aktiva FVOCI zastavená za účelem zajištění	1	0	71	0	72
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	620 492	261 028	682 759	0	1 564 279
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě zastavená za účelem zajištění	583	10 083	14 055	0	24 721
Pohledávky z finančního leasingu	2 537	6 920	1 025	0	10 482
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	-5 688	-16 834	-3 117	0	-25 639
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	13 722	26 261	8 442	0	48 425
Ostatní aktiva (Poznámka: 26)	1 961	0	0	0	1 961
Účetní hodnota celkem	722 795	332 670	719 192	418	1 775 075
ZÁVAZKY					
Finanční závazky k obchodování					
Finanční deriváty	23 008	37 044	11 279	0	71 331
Ostatní nástroje	2 175	0	0	0	2 175
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	7 564	12 559	3 716	0	23 839
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	754 006	420 344	406 665	0	1 581 015
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	-8 846	-17 972	-5 623	0	-32 441
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	12 305	23 210	6 524	0	42 039
Závazky z leasingu	450	1 145	446	0	2 041
Ostatní závazky (Poznámka: 29)	7 972	0	0	0	7 972
Účetní hodnota celkem	798 634	476 330	423 007	0	1 697 971

36. PODMÍNĚNÁ AKTIVA, ZÁVAZKY A ÚVĚROVÉ PŘÍSLIBY

Podmíněné závazky a úvěrové přísliby

Podmíněné závazky a úvěrové přísliby k 31. prosinci 2023 a 2022 byly následující:

(mil. Kč)	2023	2022
Úvěrové přísliby – neodvolatelné (Poznámka: 41.2)	155 094	170 963
Úvěrové přísliby – odvolatelné	58 312	55 319
Finanční záruky (Poznámka: 41.2)	48 302	45 548
Ostatní podmíněné závazky (Poznámka: 41.2)	1 307	2 074
	263 015	273 904
Rezervy na úvěrové přísliby a záruky (Poznámky: 30, 41.2)	508	711

Odvolatelné úvěrové přísliby jsou takové přísliby, kdy čerpání úvěru může být ze strany Skupiny kdykoli omezeno. Dále může Skupina bez udání důvodu, bez předchozího upozornění a bez stanovení lhůty neposkytnout či zcela zastavit čerpání úvěru požadované klientem. I odvolatelné přísliby jsou ve scope pro ECL výpočet. Pro Skupinu jde o limity, pro jejichž čerpání jsou již předem na určité časové období interně schválené podmínky. Pokud klient tyto interní podmínky v době žádosti o čerpání splňuje, budou mu prostředky poskytnuty. Navíc Skupina v odůvodněných případech čerpání neodvolá, i když dojde ke zhoršení úvěrového ratingu klienta nebo SICR. Úvěrové přísliby, které nesplňují výše uvedené charakteristiky, jsou považovány za neodvolatelné.

Smluvní hodnoty představují maximální úvěrové riziko, které by Skupina podstoupila v případě, že dojde k úplnému čerpání podrozvahového závazku, klient závazek nesplatí a hodnota případného zajištění by byla nulová. Řada úvěrových příslibů je zajištěna a u většiny z nich se neočekává, že budou čerpány do doby své splatnosti. Celkové smluvní hodnoty úvěrových příslibů proto nemusejí představovat riziko ztráty nebo budoucí nároky na peněžní prostředky (Poznámka: 41.3).

Na základě reformy penzijního systému v České republice v roce 2013 byla čistá aktiva penzijních fondů rozdělena na skupinu čistých aktiv náležejících akcionářům penzijních fondů a převedena do nově vzniklé správcovské společnosti ČSOB Penzijní společnost a na skupinu čistých aktiv náležejících účastníkům penzijního připojištění převedených do nově vzniklého Transformovaného fondu (založeného jako součást tzv. 3. Pilíře penzijní reformy), který je uzavřen pro vstup nových klientů. Za správu Transformovaného fondu odpovídá ČSOB PS. Za správu Transformovaného fondu náleží ČSOB PS odměna do výše 15 % ze zisku Transformovaného fondu a pravidelný poplatek za správu aktiv. Současně ČSOB PS ručí za nezápornou hodnotu čistého zisku a vlastního kapitálu Transformovaného fondu. Aktivity a rozhodovací pravomoci Transformovaného fondu jsou přísně omezeny zákonem a konzervativní investiční politikou definovanou Statutem fondu. Poplatky přijaté ČSOB PS za správu fondu jsou v souladu v porovnání s ostatními fondy na trhu a se zohledněním poskytnutých záruk. Variabilita očekávaných zisků ČSOB PS je nízká a je v souladu s očekávanými zisky ostatních společností podnikajících v oblasti správy aktiv na trhu. S ohledem na tyto charakteristiky má ČSOB PS status agenta ve vztahu k Transformovanému fondu. V důsledku toho Skupina neuplatňuje kontrolní vliv ve společnosti a Transformovaný fond vyloučila z konsolidačního celku Skupiny.

V důsledku zvýšení tržních úrokových sazeb v roce 2021 a 2022 Transformovaný fond rozeznal nerealizované ztráty z přecenění finančních aktiv na reálnou hodnotu do ostatního úplného výsledku. Na základě k této skutečnosti byla využita záruka a Skupina navýšila vlastní kapitál Transformovaného fondu o 2 720 mil. Kč v roce 2022. V konsolidovaném výkazu o finanční situaci Skupina vykázala toto navýšení jako pohledávku za Transformovaným fondem. V roce 2023 byla část této pohledávky ve výši 1 185 mil. Kč splacena.

Soudní spory

Kromě soudních sporů, na které již byly vytvořeny rezervy (Poznámka: 30), čelí Skupina řadě právních žalob v různých jurisdikcích, které vyplývají z běžné obchodní činnosti. Skupina neočekává, že výsledek těchto soudních jednání bude mít významný vliv na její finanční pozici.

Skupina je vystavena několika sporům v souvislosti s koupí podniku IPB v řádu desítek miliard korun. Zásadní část tohoto objemu představuje spor vedený se společností ICEC-HOLDING, a.s. V rozhodčím řízení je ČSOB žalována jako právní nástupce IPB, jejíž aktivity převzala ČSOB v roce 2000. Žalující strana, společnost ICEC-HOLDING, a.s., tvrdí, že IPB v roce 1999 porušila své smluvní povinnosti, a ICEC-HOLDING, a.s. tak má nárok na náhradu škody a smluvní pokutu. Samotná pohledávka tedy nijak nesouvisí s podnikatelskou činností ČSOB a představuje „dědictví“ po převzaté IPB.

V rámci tohoto rozhodčího řízení ČSOB v únoru 2023 obdržela rozhodčí nález, v němž byla ČSOB uložena povinnost zaplatit společnosti ICEC-HOLDING, a.s. částku 3 663 mil. Kč, včetně nákladů řízení ve výši 5 mil. Kč. ČSOB částku uhradila. Ve zbytku svého nároku žalující strana neuspěla a rozhodčí senát jí uložil povinnost zaplatit ČSOB náklady řízení ve výši 17 mil. Kč. Závazek z titulu výsledku rozhodčího nálezu Skupina uhradila v březnu 2023 a použila související rezervu 3 663 mil. Kč (Poznámka: 30). Rozhodčí nález je právně závazný a vykonatelný. V květnu 2023 žalobce podal návrh na zrušení rozhodčího nálezu. V únoru 2024 byl návrh na zrušení zamítnut soudem první instance. V červnu 2024 bylo rozhodnutí soudu prvního stupně potvrzeno odvolacím soudem. Po doručení účastníkům řízení by bylo rozhodnutí právně závazné, přesto by však žalobce měl právo podat mimořádné dovolání k Nejvyššímu soudu.

Skupina dále podnikla množství právních kroků na ochranu svých aktiv.

Zdanění

Česká daňová legislativa a její interpretace a metodika se stále vyvíjejí. V současném prostředí daňových předpisů proto existuje nejistota ve výkladu a v postupu příslušných finančních úřadů v řadě oblastí. V důsledku toho Skupina při tvorbě plánu a účetních zásad uplatnila svoji interpretaci daňové legislativy. Vliv této nejistoty nelze vyčíslit.

Pohledávky z operativního nájmu (Skupina je pronajímatelem)

Budoucí minimální platby nájemného (včetně sub-leasingu) z titulu operativních pronájmů pozemků, budov a movitého majetku jsou následující:

(mil. Kč)	2023	2022
Méně než 1 rok	225	219
Více než 1 rok a ne více než 5 let	343	247
Více než 5 let	3	6
	571	472

Výše uvedené závazky z operativního pronájmu lze technicky zrušit v souladu s českou legislativou, avšak nájemci jsou obchodně vázáni pokračovat v pronájmu po uvedené období.

37. REPO OPERACE A ZAJIŠTĚNÍ

Následující tabulka podává analýzu úvěrů poskytnutých v rámci reverzních repo operací a úvěrů, u kterých Skupina smí prodat zástavu při neexistenci neplnění ze strany majitele zástavy, podle položek výkazu o finanční situaci, v nichž jsou vykázány:

(mil. Kč)	2023	2022
Finanční aktiva		
Finanční aktiva k obchodování	8	790
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	536 881	463 655
	536 889	464 445

Zajištění přijaté na základě reverzních repo obchodů získala Skupina do svého vlastnictví, a je tak oprávněna s tímto zajištěním volně nakládat. Je však nicméně povinna vrátit toto zajištění protistraně ke dni splatnosti.

Zajištění přijaté k úvěrům, u kterých Skupina smí prodat zástavu při neexistenci neplnění ze strany majitele zástavy (zástavy k faktoringovým úvěrům), získala Skupina do svého vlastnictví a je oprávněna s tímto zajištěním volně nakládat. Není povinna vrátit toto zajištění protistraně ke dni splatnosti.

Reálná hodnota finančních aktiv přijatých jako zajištění k 31. prosinci 2023 činila 614 623 mil. Kč a z této hodnoty byla aktiva v hodnotě 103 470 mil. Kč buď prodána, nebo dále poskytnuta jako zajištění (31. prosince 2022: 512 522 mil. Kč a 37 999 mil. Kč).

Následující tabulka podává analýzu úvěrů přijatých v rámci repo operací podle položek výkazu o finanční situaci, v nichž jsou vykázány:

(mil. Kč)	2023	2022
Finanční závazky		
Finanční závazky k obchodování	983	1 104
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	276 170	11 766
	277 153	12 870

Skupina uzavírá repo operace za standardních tržních podmínek. Hodnoty finančních aktiv zastavených za účelem zajištění repo operací a výpůjček cenných papírů jsou uvedeny v poznámkách Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty (Poznámka: 17), Finanční aktiva v reálné hodnotě do OCI (Poznámka: 18) a Finanční aktiva v naběhlé hodnotě (Poznámka: 19).

38. KOMPENZACE FINANČNÍCH AKTIV A FINANČNÍCH ZÁVAZKŮ

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Skupiny, které byly vzájemně započteny a těch, které nebyly vzájemně započteny k 31. prosinci 2023:

(mil. Kč)	Hrubá hodnota finančních nástrojů	Hrubá hodnota kompenzací těchto finančních nástrojů	Čistá hodnota finančních nástrojů
FINANČNÍ AKTIVA			
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	65 839	0	65 839
Nekompenzované deriváty, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	2 289	0	2 289
Celkové obchodní a zajišťovací deriváty	68 128	0	68 128
Kompenzované repo operace	25 909	25 902	7
Nekompenzované repo operace, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	536 888	0	536 888
Celkové repo operace (Poznámka: 37)	562 797	25 902	536 895
FINANČNÍ ZÁVAZKY			
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	55 933	0	55 933
Nekompenzované deriváty, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	6 394	0	6 394
Celkové obchodní a zajišťovací deriváty	62 327	0	62 327
Kompenzované repo operace	25 902	25 902	0
Nekompenzované repo operace, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	277 153	0	277 153
Celkové repo operace (Poznámka: 37)	303 055	25 902	277 153

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Skupiny, které nebyly vzájemně započteny k 31. prosinci 2022:

(mil. Kč)	Hrubá hodnota finančních nástrojů	Hrubá hodnota kompenzací těchto finančních nástrojů	Čistá hodnota finančních nástrojů
FINANČNÍ AKTIVA			
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	116 970	0	116 970
Nekompenzované deriváty, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	2 400	0	2 400
Celkové obchodní a zajišťovací deriváty	119 370	0	119 370
Kompenzované repo operace	15 027	15 027	0
Nekompenzované repo operace, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	464 445	0	464 445
Celkové repo operace (Poznámka: 37)	479 472	15 027	464 445
FINANČNÍ ZÁVAZKY			
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	93 064	0	93 064
Nekompenzované deriváty, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	20 306	0	20 306
Celkové obchodní a zajišťovací deriváty	113 370	0	113 370
Kompenzované repo operace	15 971	15 027	944
Nekompenzované repo operace, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	11 926	0	11 926
Celkové repo operace (Poznámka: 37)	27 897	15 027	12 870

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Skupiny, které nebyly, ale mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2023:

(mil. Kč)	Hrubá hodnota finančních aktiv a závazků	Nekompenzovaná hodnota			Celková čistá hodnota
		Finanční nástroje	Peněžní zajištění	Zajištění cennými papíry	
FINANČNÍ AKTIVA					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	65 839	51 721	13 603	0	515
Nekompenzované dluhové cenné papíry zastavené za účelem zajištění repo operací	0	0	0	0	0
Celková účetní hodnota	65 839	51 721	13 603	0	515
FINANČNÍ ZÁVAZKY					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	55 933	51 721	1 624	0	2 588
Nekompenzované repo operace	0	0	0	0	0
Celková účetní hodnota	55 933	51 721	1 624	0	2 588

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Skupiny, které nebyly, ale mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2022:

(mil. Kč)	Hrubá hodnota finančních aktiv a závazků	Nekompenzovaná hodnota			Celková čistá hodnota
		Finanční nástroje	Peněžní zajištění	Zajištění cennými papíry	
FINANČNÍ AKTIVA					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	116 970	89 078	27 625	0	267
Nekompenzované dluhové cenné papíry zastavené za účelem zajištění repo operací	944	944	0	0	0
Celková účetní hodnota	117 914	90 022	27 625	0	267
FINANČNÍ ZÁVAZKY					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	93 064	89 078	2 633	0	1 353
Nekompenzované repo operace	944	0	0	944	0
Celková účetní hodnota	94 008	89 078	2 633	944	1 353

Částky v obou tabulkách mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci v souladu s International Swaps and Derivatives Association (ISDA), ačkoli Skupina nemá v úmyslu vypořádat je na čisté bázi.

Skupina má s bankovními protistranami uzavřené rámcové dohody o započtení, které jsou vymahatelné v případě selhání. Kromě toho platná legislativa umožňuje účetní jednotce jednostranně započítat obchodní pohledávky a závazky, které jsou splatné, denominované ve stejné měně a uzavřené se stejnou protistranou. Tato aktiva a závazky vstupují do zveřejnění o kompenzaci, neboť byly vzájemně započteny ve výkazu o finanční situaci.

Protistrany si na denní bázi vyměňují informace o aktuální expozici (MTM) derivátové pozice a následně si v souladu s dohodnutými parametry v Credit Support Annex (CSA - příloha o udržování finančního zajištění) zasílají kolaterál (variační marži) pro vykrytí této expozice a jejich každodenních výkyvů.

39. SPŘÍZNĚNÉ STRANY

Se spřízněnými stranami běžně probíhá celá řada transakcí.

Významné zůstatky aktiv z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. prosinci 2023 následující:

(mil. Kč)	Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	Finanční aktiva k obchodování	Finanční aktiva jiná než k obchodování povinně vykázaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	Ostatní Aktiva
KBC Bank	3 370	24 845	1 330	241	28 841	0
Podniky pod společnou kontrolou						
ČSOB SR	1	0	0	0	0	1
Ostatní	181	9	0	90	0	257
Přidružené společnosti						
ČSOB Pojišťovna	0	0	0	0	0	39

Významné zůstatky závazků z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. prosinci 2023 následující:

	Finanční závazky k obchodování	Finanční závazky v naběhlé hodnotě	Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	Ostatní závazky
<i>(mil. Kč)</i>				
Vrcholný management	0	40	0	72
KBC Bank	20 725	284 533	23 330	0
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB AM	0	972	0	0
ČSOB SR	1	59	0	0
K&H Bank Zrt.	13	19	0	1
Ostatní	27	409	0	99
Přidružené společnosti				
ČSOB Pojišťovna	511	2 841	0	66

Významné zůstatky aktiv z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. prosinci 2022 následující:

	Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	Finanční aktiva k obchodování	Finanční aktiva jiná než k obchodování povinně vykázaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	Ostatní aktiva
<i>(mil. Kč)</i>						
KBC Bank	7 811	50 272	1 322	212	46 651	0
Podniky pod společnou kontrolou						
ČSOB SR	9	0	0	0	0	18
Ostatní	32	0	0	77	0	190
Přidružené společnosti						
ČSOB Pojišťovna	0	0	0	0	0	34

Významné zůstatky závazků z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. prosinci 2022 následující:

	Finanční závazky k obchodování	Finanční závazky v naběhlé hodnotě	Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	Ostatní závazky
<i>(mil. Kč)</i>				
Vrcholný management	0	22	0	69
KBC Bank	36 096	309 022	39 892	1
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB AM	0	770	0	0
ČSOB SR	2	53	0	0
K&H Bank Zrt.	1	375	0	0
Ostatní	100	274	0	3
Přidružené společnosti				
ČSOB Pojišťovna	881	943	0	9

Zůstatky finančních aktiv a závazků držených k obchodování zahrnují kladné a záporné reálné hodnoty derivátových finančních nástrojů (zejména úrokových swapů a měnových úrokových swapů). Většina těchto transakcí je zajištěna vkladem hotovosti nebo cennými papíry. Finanční aktiva v naběhlé hodnotě za spřízněnými stranami představují zůstatky na běžných účtech. Finanční závazky vůči spřízněným stranám vykazované v naběhlé hodnotě zahrnují zůstatky netermínovaných vkladů. Závazky vůči KBC Bank NV představují zůstatky na produktech peněžního trhu, konkrétně směnky se splatností do jednoho roku vydané Bankou, repo operace, podřízený dluh (Poznámky: 28, 42) a krátkodobé vklady.

Skupina poskytuje bankovní služby svým přidruženým společnostem a společným podnikům. Poskytované bankovní služby zahrnují úvěry, kontokorentní úvěry, úročené vklady, běžné účty a další služby.

Výše uvedené pohledávky a závazky vznikly z běžných transakcí a podléhají stejným podmínkám, včetně úrokových sazeb a zajištění, jako srovnatelné transakce s třetími stranami.

Úrokové výnosy a náklady z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. prosincem jsou následující:

(mil. Kč)	2023		2022	
	Úrokové výnosy	Úrokové náklady	Úrokové výnosy	Úrokové náklady
KBC Bank	20 602	35 863	12 406	26 057
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB AM	0	52	0	33
ČSOB SR	1	118	1	118
K&H Bank Zrt.	1	5	0	120
Ostatní	12	20	6	7
Přidružené společnosti				
ČSOB Pojišťovna	0	309	0	272

Výnosy z poplatků a provizí a nákladů na poplatky a provize z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. prosincem jsou následující:

(mil. Kč)	2023		2022	
	Výnosy z poplatků a provizí	Náklady na poplatky a provize	Výnosy z poplatků a provizí	Náklady na poplatky a provize
KBC Bank NV	54	44	74	43
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB AM	908	61	703	57
ČSOB SR	20	0	20	0
KBC Asset Management	257	0	515	0
Ostatní	297	11	14	39
Přidružené společnosti				
ČSOB Pojišťovna	629	10	1 106	4

V roce 2023 získala Skupina 245 mil. Kč (2022: 237 mil. Kč) za poskytnuté administrativní služby a zaplatila za IT služby 716 mil. Kč (2022: 601 mil. Kč), které zahrnují nájemné za informační technologie.

V roce 2023 Skupina získala 625 mil. Kč (2022: 659 mil. Kč) od ČSOB SR a ČSOB Pojišťovny za poskytnutí služeb a podpory v těchto oblastech: informační a komunikační služby, elektronické bankovníctví, karty, zpracování plateb, finanční řízení a řízení rizik.

Smluvní zůstatky podmíněných aktiv a závazků vůči spřízněným stranám k 31. prosinci jsou následující:

(mil. Kč)	2023		2022	
	Záruky přijaté	Záruky vydané	Záruky přijaté	Záruky vydané
KBC Bank NV	2 189	87	2 189	99
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB SR	930	236	1 250	230
K&H Bank Zrt.	317	0	280	600

Zůstatky přijatých záruk od KBC Bank a společností pod společnou kontrolou tvoří především subparticipační dohody a ostatní kompenzační závazky.

40. UDÁLOSTI PO SKONČENÍ ÚČETNÍHO OBDOBÍ

S účinností od 19. února 2024 změnila Hypoteční banka, a. s., zkráceně HB, svůj název na ČSOB Hypoteční banka, a. s., zkráceně ČSOB HB.

Kromě událostí uvedených výše a jinde v příloze účetní závěrky nedošlo k žádným dalším významným událostem po skončení účetního období.

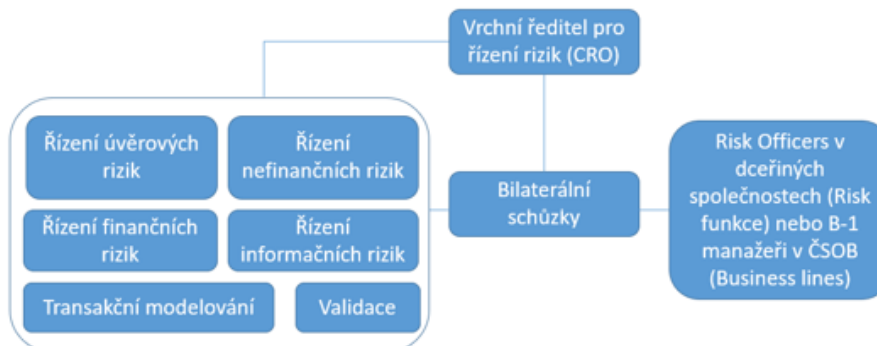
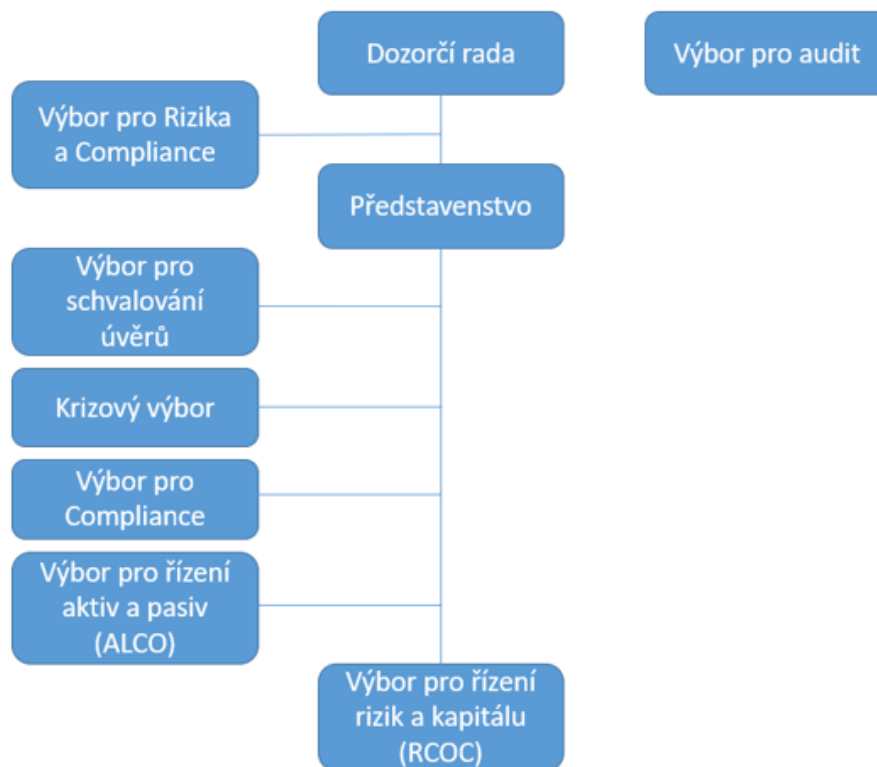
41. ŘÍZENÍ RIZIK

41.1 Úvod

Riziko je přirozenou součástí aktivit Skupiny a jeho řízení společně s řízením kapitálu je zásadní pro výsledky a finanční zdraví Skupiny. Skupina je vystavena riziku úvěrovému, riziku likvidity, tržnímu riziku, operačnímu a jiným nefinančním rizikům. Tato kapitola popisuje organizaci řízení rizik a nejvýznamnější rizika, kterým Skupina čelí.

Správa řízení rizik a kapitálu

Schéma níže zobrazuje základní organizační uspořádání v oblasti řízení rizik a kapitálu ve Skupině.

Ve Skupině fungují tři na sobě nezávislé úrovně řízení rizik (LoD). První úroveň provádí obchodní útvary v rámci řízení rizik, druhá úroveň je zajišťována útvarem řízení rizik a Compliance a třetí úroveň je zajišťována auditorem. Tento model se vyznačuje zejména:

- Představenstvem, které je podporováno Výborem pro audit, dozorčí radou a jejími výbory,
- Výborem pro řízení rizik a kapitálu a Výborem pro Compliance a Výborem pro řízení aktiv a pasiv,
- nezávislým Vrchním ředitelem pro řízení rizik, který je podporován nezávislou Risk funkcí a
- lidmi z obchodních útvarů s rizikovým povědomím, fungujícími jako první úroveň ochrany a kteří jsou odpovědní za to, že rizika a jejich řízení je součástí jejich každodenních činností.

Dozorčí rada

Hlavním úkolem dozorčí rady je dohlížet, zda řízení Skupiny je efektivní, komplexní a přiměřené a pravidelně vyhodnocuje poznatky z této činnosti. Dohledová role spočívá v konstruktivních námitkách při tvorbě strategie Skupiny, sledování výkonnosti managementu a plnění dohodnutých cílů a záměrů, obchodních a rizikových strategií a zajištění jednotnosti finančních informací, efektivního řízení rizik a vnitřní kontroly (včetně vhodného rozdělení povinností v rámci Skupiny).

Výbor pro Rizika a Compliance

Dozorčí rada ustanovila Výbor pro Rizika a Compliance s cílem poskytovat Dozorčí radě poradenství v oblasti současného a budoucího Skupinového rizikového apetitu a strategie a dohledem nad zavedením této strategie.

Výbor pro audit

Výbor pro audit mimo jiné sleduje efektivitu skupinových vnitřních kontrol, vnitřního auditu, systému řízení rizik, vytváření účetních pravidel a postupů při přípravě finančních výkazů a konsolidovaných finančních výkazů Skupiny.

Představenstvo

Představenstvo obecně zajišťuje, že komplexní a adekvátní systém vnitřní kontroly a systém řízení rizik je zaveden, dobře fungující a efektivní jak v celku, tak i ve svých jednotlivých částech.

Výbor pro řízení rizik a kapitálu (RCOC)

RCOC spolupracuje s Představenstvem při vyhodnocování vývoje rizik a kapitálu Skupiny. RCOC je zodpovědné za celou Skupinu. V případě dceřiných společností nebo subjektů, které mají samostatnou právní subjektivitu je třeba rozhodnutí RCOC považovat pouze za radu/doporučení správním orgánům těchto subjektů.

Výbor pro Compliance

Výbor pro Compliance spolupracuje s Představenstvem při vyhodnocování vývoje rizik souvisejících s oblastí compliance v rámci Skupiny. Výbor pro Compliance je zodpovědný za celou ČSOB skupinu. V případě dceřiných společností nebo subjektů, které mají samostatnou právní subjektivitu je třeba rozhodnutí Výboru pro Compliance považovat pouze za radu/doporučení správním orgánům těchto subjektů.

Výbor pro řízení aktiv a pasiv (ALCO)

Výbor pro řízení aktiv a pasiv spolupracuje s Představenstvem při řízení aktiv a pasiv a při řízení tržních a likviditních rizik celé Skupiny včetně ČSOB Pojišťovny s hlavním zaměřením na ČSOB banku, ČSOB Hypoteční banku a ČSOB Stavební spořitelnu.

Vrchní ředitel pro řízení rizik (CRO)

Vrchní ředitel pro řízení rizik (CRO), který je členem Představenstva, je obecně odpovědný za identifikaci, vyhodnocení a podávání zpráv o všech rizicích plynoucích z provozování veškerých obchodních aktivit, a má přímou odpovědnost za řízení všech funkcí/oddělení v rámci řízení rizik.

Risk officer

Role Risk officera je klíčová pro efektivní chod druhé linie obrany jednotlivých entit v rámci Skupiny. Risk officer působí jako CRO konkrétní entity na základě delegace ze strany ČSOB CRO.

Risk funkce

Risk funkce je organizována v rámci následujících oddělení řízení rizik: Řízení finančních rizik, Řízení úvěrových rizik, Řízení informačních rizik a Řízení nefinančních rizik, týmu zodpovědného za transakční modelování a týmu, který provádí validaci těchto modelů. Společné aktivity a sdílené procesy jsou koordinovány samostatným týmem Integrované řízení rizik v rámci Řízení finančních rizik.

Oddělení řízení rizik na skupinové úrovni slouží jako specializovaná podpora CRO ČSOB Skupiny a zároveň jako „sparring partner“ pro obchodní linie v rámci bilaterálních schůzek. Podpora spočívá zejména ve formulaci návrhů týkajících se definice rizikového apetitu a poskytování zpráv a doporučení v oblasti řízení rizik a kapitálu.

Ostatní oddělení a výbory účastníci se řízení rizik a kapitálu

Vedle Představenstva, Výboru pro audit, Dozorčí rady, RCOC, CRO a Risk funkce se na každodenním řízení rizik a kapitálu na úrovni Skupiny podílí následující oddělení:

Úvěrová oddělení

Úvěrová oddělení jsou zodpovědná za implementaci a udržování individuálních úvěrových procesů v rámci stanovených Risk funkcí a v rámci limitů odvozených z rizikového apetitu a alokace kapitálu schválené Představenstvem.

Klíčové odpovědnosti úvěrových oddělení jsou:

- (i) schvalování individuálních úvěrových žádostí,
- (ii) schvalování smluv týkajících se individuálních úvěrů,
- (iii) monitoring individuálních úvěrů v průběhu jejich života a
- (iv) řízení pracovních činností týkajících se individuálních úvěrů.

Oddělení pro řízení aktiv a pasiv (ALM oddělení)

ALM oddělení je odpovědné za řízení aktiv a pasiv v investičním portfoliu Skupiny v rámci stanovených Risk funkcí a rizikového apetitu a alokace kapitálu schváleného Představenstvem. ALM oddělení je také primárně zodpovědné za řízení financování a likviditní pozice Skupiny. ALM oddělení je odpovědné CFO.

Interní audit

Oddělení interního auditu pravidelně kontroluje a vyhodnocuje procesy řízení rizik a kapitálu v rámci Skupiny, přičemž se zaměřuje jak na přiměřenost nastavených procesů, tak na jejich dodržování. Oddělení interního auditu konzultuje svá hodnocení s managementem Skupiny a podává zprávu o svých zjištěních Představenstvu a Výboru pro audit. Oddělení interního auditu je odpovědné CEO.

Výbor pro schvalování úvěrů (CSC)

Výbor pro schvalování úvěrů je pověřený širokou škálou odpovědností a pravomocí ve Skupině rozhodovat ohledně jednotlivých úvěrových žádostí v rámci rozhodovacích pravomocí svěřených CSC. Vystupuje jako nejvyšší rozhodovací výbor pro Skupinu s ohledem na úvěrové riziko. Členy CSC jsou člen Představenstva zodpovědný za Úvěrová oddělení jako předseda a ředitel oddělení Úvěry, ředitel oddělení Úvěry pro korporátní klientelu a banky, ředitel oddělení Posuzování a schvalování korporátních úvěrů, ředitel oddělení korporátního a institucionálního bankovníctví, výkonný ředitel SME a jmenovaný Risk manager. CSC je odpovědné Představenstvu.

Úvěrový výbor pro maloobchodní úvěry (CCRC)

Úvěrový výbor je poradním orgánem v oblasti řízení úvěrových rizik retailových úvěrů (ČSOB HB/ČSOBS/ČSOB skupiny). Rozhodnutí k projednávaným tématům za celou agendu retailových úvěrů přijímá skupinový CRO. Předsedou výboru je B-1 manažer retailových úvěrů, účast členů představenstva dceřiných společností na principu stálé pozvánky. Výbor nese zodpovědnost za (i) dohled nad transparentním a jednotným řízením úvěrových rizik, (ii) implementaci principů, rámců, politik a limitů pro řízení těchto rizik.

Business-Risk Meeting (BRM)

Business-Risk Meeting slouží jako diskusní a informační platforma pro různé útvary (Korporátní a institucionální bankovníctví, Firemní bankovníctví, ČSOB Leasing, Úvěry, Transakční modelování, Centrální validace měření úvěrových rizik a ztrát, Risk funkce je zastoupena oddělením Řízení úvěrových rizik). Rozhodnutí přijatá na BRM jsou výhradně rozhodnutími CRO jako předsedy BRM. Funkce CRO a Risk se angažují tak, aby do všech rozhodnutí vhodně zapojily obchodní oddělení a pracovaly v konsensu.

Výbory pro stávající a nové produkty a procesy (NAPP)

Výbory NAPP jsou zřízeny za účelem schvalování produktů, služeb a procesů, které spadají do působnosti NAPP. Ve výboru NAPP jsou zastoupeny funkce první i druhé linie. Před uvedením produktu/služby nebo procesu na trh pro klienty výbor NAPP projedná a rozhodne, zda jsou splněny cíle NAPP (tj. férové zacházení s klientem, strategická vhodnost produktů/služeb, identifikace a mitigace rizik, soulad s regulatorikou a předpisy).

Bilaterální schůzky

Bilaterální schůzky jsou stanoveny pro každou obchodní linii Skupiny (včetně dceřiných společností a ČSOB Pojišťovny), kde jsou pravidelně řešeny specifické otázky ohledně rizik. Aktuálně neprobíhají Bilaterální schůzky s ČSOB Hypoteční bankou a s ČSOBS, ve kterých působí stejný CRO jako v ČSOB.

CRO má výhradní rozhodovací právo v rámci delegované pravomoci. Může být využito eskalace na Představenstvo na žádost člena Představenstva odpovědného za příslušnou oblast.

Zatímco RCOOC schvaluje většinu limitů, CRO zpravidla rozhoduje (v rámci Bilaterálních schůzek) o metodice pro rizikové ukazatele.

Hlavní principy organizace řízení rizik a kapitálu

Řízením rizik se rozumí koordinovaný soubor činností k proaktivní identifikaci a řízení rizik, která mohou ovlivnit Skupinu ve schopnosti dosahovat svých cílů a za účelem podpory realizace skupinové strategie.

KBC Risk Enterprise Management Framework (ERMF) stanovuje jasná pravidla a postupy pro řízení rizik v rámci celé Skupiny. Zahrnuje také soubor minimálních standardů a metod, procesů a nástrojů, které musí dodržovat všechny subjekty v rámci Skupiny a ze kterých vychází metodika pro jednotlivé specifické typy rizika, za které je Řízení rizik Skupiny zodpovědné.

Identifikace rizik

Identifikace rizik je proces systematického a proaktivního odhalování, rozpoznávání, hodnocení a popisu rizik, v rámci skupiny KBC i mimo ni, která by mohla negativně ovlivnit strategické cíle skupiny v přítomnosti či v budoucnu. Kromě možných zdrojů rizik jsou identifikovány také jejich potenciální důsledky a významnost pro skupinu. Identifikace rizik zajišťuje, že řízení rizik pokrývá všechna významná rizika, kterým je společnost vystavena. Za tímto účelem byly zavedeny robustní procesy, které zahrnují identifikaci rizik z různých hledisek. Jedná se zejména o Risk Scan, Mapu dopadu klimatických rizik, "New and Active Products Process" (NAPP) a Risk Signals.

Risk Scan je strategický proces v rámci celé Skupiny, jehož cílem je identifikovat a vyhodnotit finanční a nefinanční top rizika, která mohou významně ovlivnit obchodní model skupiny. Identifikovaná top rizika slouží jako vstupní údaje pro roční proces finančního plánování a pro několik procesů v oblasti řízení rizik, včetně stanovení rizikového apetitu a zátěžového testování.

Mapa dopadu klimatických rizik je každoroční proces identifikace rizik, jehož cílem je identifikovat pro různé časové horizonty a různé klimatické scénáře nejvýznamnější faktory klimatických rizik, které mají dopad na podnikání a portfolia Skupiny.

NAPP je vysoce formalizovaný proces pro celou skupinu, jehož cílem je včas identifikovat a zmírnit všechna podstatná rizika související s novými i stávajícími produkty a službami, která mohou mít negativní dopad na klienta a/nebo Skupinu. V rámci Skupiny nelze vytvářet, nakupovat, měnit nebo prodávat žádné produkty, procesy a/nebo služby zaměřené na klienta bez schválení v souladu s řízením NAPP. Oddělení rizik rovněž provádí pravidelné hodnocení rizikového profilu NAPP.

Vnitřní a vnější prostředí je průběžně monitorováno s využitím všech možných zdrojů informací s cílem odhalit události nebo změny, které mohou nebo budou mít přímý či nepřímý dopad na Skupinu. Rizikové signály jsou shromažďovány na všech úrovních organizace a poskytují souhrn zjištěných rizik a jejich možného dopadu na Skupinu, a pokud je to možné, jsou jejich součástí i návrhy nápravných opatření.

Měření rizik

Měření rizik má za cíl kvantifikovat různá rizika, kterým je Skupina vystavena. Jakmile jsou rizika identifikována, lze posoudit určité atributy, jako je dopad, pravděpodobnost výskytu, velikost expozice atd. za pomoci měření rizik. Rámec rizik Skupiny poskytuje přehled rizikových opatření používaných v rámci Skupiny, a to jak regulačních, tak interně definovaných, pro svůj specifický rozsah.

Nastavení a kaskádování rizikového apetitu

Tolerance Skupiny vůči riziku a míra ochoty Skupiny podstupovat riziko je definována pod pojmem „Rizikový apetit“. „Rizikový apetit“ vyjadřuje – jak kvalitativně, tak kvantitativně – kolik a jaký druh rizika chceme podstoupit a jaké tomu odpovídají prahové hodnoty.

Schopnost akceptovat riziko (schopnost podstupovat riziko) je vymezena finančními faktory (dostupný kapitál, profil likvidity, výpůjční kapacita, schopnost generovat zisk atd.), nefinančními faktory (strategické schopnosti, dovednosti, právní omezení atd.) a regulatorními omezeními (požadavky na kapitálové a likviditní ukazatele). Ochota akceptovat riziko závisí na zájmech různých zúčastněných stran (stakeholderů). Klíčovou složkou při definování rizikového apetitu je proto pochopení očekávání klíčových zainteresovaných stran organizace a jejich očekávání.

Ochota podstupovat rizika v rámci skupiny je zachycena v dokumentu „Risk appetite statement“ (RAS), který se vytváří na skupinové i lokální úrovni. RAS odráží pohled představenstva a vrcholového vedení na podstupování rizik obecně a na přijatelnou úroveň a skladbu rizik, které zajišťují soulad s požadovaným výnosem. RAS je postaven na cílech ochoty podstupovat riziko, které jsou přímo spojeny s podnikovou strategií, a poskytuje kvalitativní popis „herního pole“ Skupiny. Tyto cíle rizikového apetitu jsou dále kvalitativně a kvantitativně specifikovány pro každý z materiálních typů rizik. Dlouhodobý rizikový apetit je pro hlavní typy rizik specifikován jako vysoký, střední nebo nízký na základě nastavených metrik a prahových hodnot. Rizikový apetit se převádí do skupinových limitů/cílů pro jednotlivé typy rizika, které jsou dále kaskádovitě propisovány k entitám níže.

Analýza rizik, reportování a nápravná opatření

Cílem analýzy rizik a reportingu je poskytnout managementu transparentnost podstupovaných rizik zajištěním komplexního pohledu (výhledově i zpětně) na měnící se rizikový profil a kontext, ve kterém Skupina působí. Kromě interního reportingu se pro různé zainteresované strany připravují externí reporty. Vzhledem k tomu, že se od managementu očekává, že přijme příslušná opatření na základě analýzy rizik a vykazování rizik, je nezbytné, aby navrhovaná opatření byla přizpůsobena příslušným zúčastněným stranám.

Zátěžové testování

Zátěžové testování je důležitý nástroj, který podporuje rozhodovací proces a zahrnuje různé techniky používané k posouzení potenciálního negativního dopadu na (finanční) stav Skupiny, způsobeného konkrétními událostmi a/nebo pohyby rizikových faktorů od věrohodných po výjimečné nebo dokonce extrémní. Kromě všech zátěžových testů nařízených regulatorními orgány Skupina aktivně využívá interní zátěžové testování jako klíčový nástroj řízení rizik.

41.2 Úvěrové riziko

Úvěrové riziko představuje riziko možné ztráty plynoucí z neplnění smluvních závazků protistrany (tj. dlužníka, ručitele, smluvního partnera v obchodních vztazích nebo emitenta dluhového cenného papíru) v důsledku platební neschopnosti nebo nedostatku vůle splácet nebo v důsledku událostí způsobených politickým rozhodnutím. Naposledy zmíněné riziko je také popisováno jako „riziko země“.

Skupina řídí úvěrové riziko pomocí hranic stanovených pro výši rizika, které je ochotna přijmout u jednotlivých protistran a v jednotlivých geografických regionech a odvětvích, přičemž monitoruje objemy úvěrového portfolia v těchto kategoriích ve vztahu k takto stanoveným limitům. Skupina zavedla proces kontroly úvěrové kvality s cílem včas identifikovat možné změny úvěrové bonity protistran, a to včetně pravidelných kontrol zajištění.

Od září 2012, na základě schválení belgickým a českým bankovním regulátorem, může Skupina používat přístup IRB Advanced pro výpočet kapitálového požadavku jak pro neretailové subjekty (korporátní klienti, neretailové SME klienti, banky, ostatní finanční instituce), tak i pro retailové expozice. Výsledkem je, že úvěrové riziko je měřeno, sledováno a řízeno na základě principů tohoto přístupu.

Riziko protistrany u neretailových subjektů (korporátní klienti, neretailové SME klienti, banky, ostatní finanční instituce) je řízeno na základě statistických modelů predikce selhání (PD – pravděpodobnost selhání), hodnoty Loss Given Default (LGD) a Exposure at Default (EAD).

Pro retailové angažovanosti byly pro PD, LGD a EAD vyvinuty statistické modely. Na rozdíl od neretailových angažovaností, u kterých jsou rizikové faktory určeny na individuální bázi, u retailu jsou rizikové faktory založeny na skupinách angažovaností se stejným sklonem k riziku (tzv. pooly).

Výsledky modelů Skupina využívá pro výpočet kapitálových požadavků a současně pro účely rozhodování ve schvalovacím procesu.

Skupina implementovala od března 2020 novou definici selhání. Tato implementace proběhla plně v souladu s evropskou i lokální regulací. Dopady této implementace jsou mimo jiné ve způsobu výpočtu dnů po splatnosti. Dny po splatnosti jsou nově definovány jako počet po sobě jdoucích dnů, kdy se dluh na facilitě nachází kontinuálně a současně nad absolutním a relativním „prahem významnosti“.

Selhání je definováno jako situace, při které nastane nejméně jedna z následujících podmínek:

- (i) Předpokládá se, že zákazník nebude plnit svůj závazek řádně a včas, aniž by Skupina přistoupila k plnění ze zajištění.
- (ii) Alespoň jedna splátka jistiny nebo příslušenství vůči Skupině je po splatnosti déle jak 90 dnů.

V rámci Skupiny může také nastat selhání, když je poskytnuta úleva označená jako forbearance: tato opatření sestávají z úlev pro klienty čelící buď nyní, nebo pravděpodobně v blízké budoucnosti finančním obtížím, které jim znemožňují dodržet původní podmínky úvěru. Obě podmínky musí být splněny. Více informací v části „Úvěrové expozice s úlevou“.

Angažovanost vůči neretailovým subjektům

Ratingový model: PD (pravděpodobnost selhání)

Skupina řídí svou angažovanost vůči neretailovým subjektům stanovením limitů protistran, které jsou založeny na interním ratingu, který je dané protistraně individuálně přiřazen. Ratingy vycházejí ze statistických ratingových modelů, které vyhovují požadavkům na IRB Advanced modely a které berou v úvahu jak finanční, tak nefinanční údaje. Ratingová stupnice je odstupňována v souladu s jednotným číselníkem PD platným pro KBC, který má 12 stupňů od stupně PD 1, který představuje nejlepší rating, po stupeň PD 12, který je nejhorší.

PD 1 až 9 představují splácené úvěrové expozice.

PD 10 zahrnuje klienty, jejichž úvěry posoudila příslušná skupinová úvěrová schvalovací úroveň jako „pravděpodobně nesplacitelné“, žádný závazek není po splatnosti déle než 90 dní a žádná skupinová úvěrová schvalovací úroveň neposoudila úvěry jako „částečně nebo plně ztrátové“ bez zohlednění zajištění.

PD 11 je přiděleno klientům, jejichž úvěry jsou po splatnosti více jak 90 dní, ale nebylo na ně zatím vyhlášeno insolvenční řízení.

PD12 představuje klienty, jejichž úvěry posoudila příslušná úvěrová schvalovací úroveň Skupiny jako „částečně či plně ztrátové“ bez zohlednění zajištění.

PD ratingy jsou využívány nejen pro měření, sledování a řízení úvěrového rizika, ale mimo jiné i pro určení úrovně schvalování, zajištění a stanovení cen.

Následující tabulka ukazuje rozdělení neretailových expozic Skupiny podle interního a externího hodnocení:

ČSOB hodnocení neretailových expozic							
Kategorie	PD hodnocení	PD %	S&P hodnocení	Stage	Výkonnost	Metoda znehodnocení	Selhání
Standardní	1-7	0,0-6,4	AAA - B	Stage 1/ Stage 2	Výkonné	Založené na modelu	Bez selhání
Sledované	8-9	6,4-100	(B-) - C	Stage 1/ Stage 2	Výkonné	Založené na modelu	Bez selhání
Nejisté	10	100	D	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu / Individuální	V selhání
Pochybné	11	100	D	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu / Individuální	V selhání
Nedobytné	12	100	D	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu / Individuální	V selhání

Individuální zpracování úvěrů

Individuální proces schvalování, monitoringu a zpracování úvěrů je předmětem rámce řízení rizik a kapitálu připravovaného a obstarávaného Úvěrovými odděleními Skupiny a schvalovaného Vedením skupiny řízení rizik (GRM) a/nebo CRO. Úvěrová oddělení jsou rovněž zodpovědná za implementaci těchto rámců v každodenních činnostech a zajištění jejich shody s rizikovými limity a přístupem k riziku.

Schvalovací proces

Schvalovací proces u neretailových úvěrových expozic je rozložen do tří fází. Nejprve klientský pracovník, který příslušného klienta spravuje, zpracuje písemný úvěrový návrh, který obsahuje úvěrovou žádost, motivaci a analýzu relevantních rizik (včetně finanční analýzy). Následně návrh prostuduje úvěrový poradce nezávislý na obchodních útvarcích (tj. spadá do Úvěrového oddělení) a zpracuje nezávazné písemné stanovisko. Nakonec je o úvěrovém případě rozhodnuto na Výboru pro schvalování úvěrů, nejvyšším orgánem s rozhodovací pravomocí, nebo na jednom z jeho z podvýborů, jehož členy jsou zkušení zástupci jak obchodního útvaru, tak i Úvěrového oddělení. Úvěrové výbory rozhodují o úvěrových případech formou konsenzu nad návrhem jeho předsedy nebo místopředsedy.

Pravomoci jsou přidělovány vždy konkrétní fyzické osobě. Úvěrové pravomoci se řídí podstupovaným rizikem a berou v úvahu celkovou expozici Skupiny vůči danému klientovi nebo jeho ekonomicky spjaté skupině

Všechna úvěrová rozhodnutí musí být přijata v souladu s „principem čtyř očí“, tj. na každém rozhodnutí se musí podílet alespoň dvě osoby s příslušnou pravomocí.

Proces individuálního monitoringu

Proces individuálního monitoringu je využíván pro všechny neretailové úvěrové expozice (korporátní klienty, velké neretailové SME klienty). Pro malé neretailové SME klienty je používán automatizovaný proces monitorování. Úvěry s hodnocením PD 1 – 8 (neretailové malé a střední podniky) / 1-9 (korporátní klienti) jsou monitorovány Obchodním oddělením za podpory monitorovacích aplikací, úvěry s hodnocením PD 9 – 12 (neretailové malé a střední podniky) / 10 - 12 (korporátní klienti) jsou monitorovány Oddělením pro klasifikované úvěry, které je organizačně řazeno pod Úvěrové oddělení.

Nezávisle na hodnocení PD se minimálně jednou za rok předkládá k přezkoumání příslušné schvalovací úrovni plný úvěrový návrh, plně v souladu se schvalovacím procesem pro nové úvěry. Vývoj některých ukazatelů je ovšem důvodem pro častější přezkoumání příslušných úvěrových expozic. Mezi tyto ukazatele patří nejen porušení smluvních podmínek (např. nedodržení finančních či nefinančních kovenantů nebo neplacení poplatků, úroku nebo jistiny), ale také události, které nepředstavují přímé porušení smlouvy, jako například neočekávaná změna managementu, která by mohla vést ke zhoršení finanční situace klientů.

Oblast realitního segmentu, akvizičních financí a projektového financování jsou vedle ročního monitoringu podrobovány také čtvrtletnímu přezkoumávání od CSC, během kterého jsou u nejvýznamnějších úvěrových expozic prověřeny základní aspekty úvěrového rizika. Na základě výstupu těchto krátkodobých přezkoumání může CSC okamžitě vyžádat kompletní přezkoumání úvěru.

Proces kolektivního monitoringu

Vedle ročního monitoringu je na neretailové SME klienty aplikován proces kolektivního monitoringu. Toto monitorování plnění limitů a kovenantů je založeno na informacích poskytnutých klienty ve zprávách o dodržování kovenantů a ve finančních výkazech. Jejich porušení je impulsem k výše popsanému procesu individuálního přezkoumání.

Zacházení s klasifikovanými úvěry

Pro korporátní i neretailové SME klienty je řízení klasifikovaných úvěrů odpovědností Oddělení pro klasifikované úvěry. Správa úvěrové expozice je převedena do Oddělení pro klasifikované úvěry v okamžiku, kdy její hodnocení dosáhne hodnoty PD 9 u neretailových SME klientů a PD 10 u korporátních klientů.

Angažovanost vůči retailovým subjektům (podnikatelé, retailoví SME klienti a fyzické osoby)

Rizikové kategorie

Následující tabulka ukazuje hodnocení retailových úvěrových pozic Skupiny.

ČSOB hodnocení retailových expozic					
Kategorie	PD hodnocení	Stage	Výkonnost	Metoda znehodnocení	Selhání
Standardní	Nedefinováno	Stage 1/ Stage 2	Výkonné	Založené na modelu	Bez selhání
Sledované	Nedefinováno	Stage 1/ Stage 2	Výkonné	Založené na modelu	Bez selhání
Nejisté	10	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu	V selhání
Pochybné	11	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu	V selhání
Nedobytné	12	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu	V selhání

Schvalovací proces

Schvalovací proces v segmentu retailových úvěrů je u nových klientů založen na použití aplikačních skórovacích karet. U stávajících zákazníků Skupina rovněž využívá behaviorálních skórovacích karet. Zatímco rozhodování u spotřebitelských úvěrových produktů (osobní nezajištěné úvěry, kontokorentní úvěry a kreditní karty) je ve velké většině plně automatizované na základě skórovacích karet, rozhodnutí o hypotečních produktech je sice podpořeno skórovacími kartami, ale konečné rozhodování je v zásadě manuální.

Při schvalovacím procesu je využíván přístup k externím zdrojům dat registrů úvěrů, které poskytují jak pozitivní, tak i negativní informace.

Proces monitoringu

Proces monitoringu retailových úvěrů je v kompetenci Úvěrových oddělení. Je založen na agregovaných datech. Neprovádí se individuální přezkoumání a sleduje vývoj defaultů a pravděpodobnost defaultu v různých podskupinách úvěrů a vývoj nákladových úvěrových ukazatelů v různých podskupinách. Vývoj portfolia hypotečních úvěrů je sledován rovněž na základě tzv. pool migration (tj. přesuny mezi různými rizikovými skupinami – pooly).

Proces vymáhání

Proces vymáhání dluhů v retailovém segmentu se skládá ze dvou hlavních fází: prvotní a druhotné vymáhání pohledávek. Prvotní vymáhání pohledávek je všeobecně založeno na úspěchu upomínek (přes call centrum nebo automatické písemné upomínky), které jsou odesílány od několika dní po splatnosti a mohou ovlivnit restrukturalizaci úvěru. Druhotné vymáhání pohledávek se zaměřuje na právní cesty vymáhání a realizaci zajištění pohledávek. Vymáhání v případě hypotečních úvěrů navíc zahrnuje vymáhání v terénu u klientů, jejichž splátky jsou méně než 180 dní po splatnosti a které předchází procesu druhotného vymáhání.

Finanční deriváty

Úvěrové riziko selhání protistrany vyplývající z finančních derivátů, jako jsou měnové deriváty a úrokové swapy, je vymezeno součtem (kladných) současných reprodukčních nákladů (tržní hodnoty) derivátového kontraktu a potenciální budoucí expozice (addon). K mitigaci úvěrového rizika selhání protistrany je používán close-out netting a kolateralizace

Riziko spojené s úvěrovým závazkem

Skupina poskytuje za své klienty záruky a akreditivy třetím stranám, které mohou vyžadovat, aby Skupina za tyto klienty prováděla úhrady plateb. Od zákazníků se následně takovéto platby inkasují na základě podmínek stanovených příslušnou úvěrovou dokumentací. Tyto záruky vystavují Skupinu podobným rizikům jako půjčky a k jejich zmírnění slouží tytéž řídicí procesy a politiky.

V rámci podrozvahové úvěrové expozice Skupina čelí následujícím dvěma rizikům souvisejícím s podmíněnými závazky:

- (i) *Nenačerpané přísliby.* Tyto expozice vyplývají z právně účinného závazku poskytnout úvěr na požádání klienta, přičemž klient příslibený úvěr doposud nezačal čerpat. Tyto typy expozic zahrnují velký objem krátkodobých expozic s durací nepřesahující jeden rok.
- (ii) *Podrozvahové produkty.* Tyto expozice se skládají z bankovních záruk a/nebo akreditivů. Podrozvahové produkty jsou záležitostí především korporátního sektoru a často se skládají výkonnostních a zálohových plateb pro lokální stavební společnosti.

Riziko vyplývající z příslibů je Skupinou vnímáno podobně jako riziko vyplývající z poskytování úvěrů, a proto je monitorováno a řízeno za využití stejných procesů a politik jako úvěrové riziko.

Skupina řídí úvěrové riziko ve třech hlavních portfoliích: Úvěrovém portfoliu, Investičním portfoliu a Obchodním portfoliu. Mimo tyto tři hlavní skupiny se úvěrové riziko váže rovněž na vypořádací aktivity (korespondenční bankovníctví, započtení pohledávek generované systémem elektronického mýtného, které ČSOB spravuje pro českou vládu, E-Toll), kde je ovšem riziko omezené, jelikož protistranami jsou buď dobře hodnocené Skupiny, vládní instituce nebo společnosti se zárukami dobře hodnocených bank.

V následující tabulce je uvedena maximální míra expozice vůči úvěrovému riziku po položkách výkazu o finanční situaci k 31. prosinci 2023 a 2022. Jde o nejvyšší expozici v čisté účetní hodnotě, kdy se nebere v úvahu žádný druh zajištění ani jiné snížení úvěrového rizika.

(mil. Kč)	2023				Celkem
	Úvěrové portfolio	Investiční portfolio	Obchodní portfolio	Ostatní aktiva	
Aktiva					
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání (Poznámka: 16)	4 360	11 847	0	0	16 207
Finanční aktiva k obchodování (Poznámka: 17)	0	8 715	30 206	0	38 921
Finanční aktiva jiná než k obchodování povinně vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0	1 330	0	0	1 330
Finanční aktiva FVOCI (Poznámka: 18)	961	9 520	0	0	10 481
Finanční aktiva FVOCI zastavená za účelem zajištění	0	4 326	0	0	4 326
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	894 797	595 794	0	3 182	1 493 773
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě zastavená za účelem zajištění	0	237 654	0	0	237 654
Pohledávky z finančního leasingu	10 426	0	0	0	10 426
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	-10 437	0	0	-10 437
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	29 215	0	0	29 215
Ostatní aktiva (Poznámka: 26)	0	0	0	2 193	2 193
Celkem	910 544	887 964	30 206	5 375	1 834 089
Podmíněné závazky (Poznámka: 36)	49 044	0	0	0	49 044
Úvěrové přísliby (Poznámka: 36)	154 823	0	0	0	154 823
Celkem	203 867	0	0	0	203 867
Celková expozice vůči kreditnímu riziku	1 114 411	887 964	30 206	5 375	2 037 956

(mil. Kč)	2022				Celkem
	Úvěrové portfolio	Investiční portfolio	Obchodní portfolio	Ostatní aktiva	
Aktiva					
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání (Poznámka: 16)	9 929	43 755	0	0	53 684
Finanční aktiva k obchodování (Poznámka: 17)	0	13 708	58 028	0	71 736
Finanční aktiva jiná než k obchodování povinně vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0	1 322	0	0	1 322
Finanční aktiva FVOCI (Poznámka: 18)	1 664	13 503	0	0	15 167
Finanční aktiva FVOCI zastavená za účelem zajištění	0	72	0	0	72
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	850 687	711 162	0	2 430	1 564 279
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě zastavená za účelem zajištění	0	24 721	0	0	24 721
Pohledávky z finančního leasingu	10 482	0	0	0	10 482
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	-25 639	0	0	-25 639
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	48 425	0	0	48 425
Ostatní aktiva (Poznámka: 26)	0	0	0	1 961	1 961
Celkem	872 762	831 029	58 028	4 391	1 766 210
Podmíněné závazky (Poznámka: 36)	46 975	0	0	329	47 304
Úvěrové přísliby (Poznámka: 36)	170 574	0	0	0	170 574
Celkem	217 549	0	0	329	217 878
Celková expozice vůči kreditnímu riziku	1 090 311	831 029	58 028	4 720	1 984 088

U finančních nástrojů účtovaných v reálné hodnotě představují uváděné částky aktuální výši úvěrového rizika a nikoli maximální možnou expozici, která může v budoucnu nastat v důsledku změny hodnoty finančních nástrojů.

V následující tabulce je uvedena maximální míra expozice Skupiny vůči úvěrovému riziku před a po zohlednění zajištění:

(mil. Kč)	2023			2022		
	Maximální hrubá míra expozice	Finanční efekt zajištění	Maximální čistá míra expozice	Maximální hrubá míra expozice	Finanční efekt zajištění	Maximální čistá míra expozice
Aktiva						
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání (Poznámka: 16)	16 207	0	16 207	53 684	0	53 684
Finanční aktiva k obchodování (včetně zastavených za účelem zajištění)	38 921	13 056	25 865	71 736	28 098	43 638
Finanční deriváty	38 913	13 049	25 864	70 945	27 308	43 637
Finanční aktiva jiná než deriváty	8	7	1	791	790	1
Finanční aktiva jiná než k obchodování povinně vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	1 330	0	1 330	1 322	0	1 322
Finanční aktiva FVOCI (včetně zastavených za účelem zajištění) (Poznámka: 18)	14 807	0	14 807	15 239	0	15 239
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě (včetně zastavených za účelem zajištění)	1 731 427	1 211 873	519 554	1 589 000	1 108 717	480 283
<i>z toho nevykonná aktiva</i>	7 337	5 946	1 391	8 485	5 994	2 491
Pohledávky z finančního leasingu	10 426	8 804	1 622	10 482	8 815	1 667
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	-10 437	0	-10 437	-25 639	0	-25 639
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	29 215	987	28 228	48 425	380	48 045
Ostatní aktiva (Poznámka: 26)	2 193	0	2 193	1 961	0	1 961
Celkem	1 834 089	1 234 720	599 369	1 766 210	1 146 010	620 200
Podmíněné závazky a úvěrové přísliby (Poznámka: 36)	203 867	62 849	141 018	217 878	63 299	154 579
<i>z toho nevykonné expozice</i>	990	551	439	589	386	203
Celková expozice vůči kreditnímu riziku	2 037 956	1 297 569	740 387	1 984 088	1 209 309	774 779

V následující tabulce je uvedena expozice Skupiny vůči úvěrovému riziku v nevykonných aktivech před a po zohlednění zajištění podle typu podnikání, do kterého Skupina vstupuje:

(mil. Kč)	2023			2022		
	Maximální hrubá míra expozice	Finanční efekt zajištění	Maximální čistá míra expozice	Maximální hrubá míra expozice	Finanční efekt zajištění	Maximální čistá míra expozice
Nevykonné expozice						
Hypoteční úvěry	2 042	1 993	49	1 679	1 679	0
Úvěry ze stavebního spoření	1 105	743	362	1 061	688	373
Spotřebitelské úvěry	695	2	693	600	6	594
SME	1 986	1 731	255	1 955	1 634	321
Leasing	164	139	25	182	114	68
Korporátní bankovníctví	2 299	1 889	410	3 549	2 260	1 289
Factoring	21	0	21	31	0	31
Ostatní	15	0	15	18	0	18
Nevykonné expozice celkem	8 327	6 497	1 830	9 075	6 381	2 694

Finanční efekt zajištění představuje reálnou hodnotu zajištění, které Skupina přijala proti úvěrové expozici, sniženou do výše zůstatkové hodnoty expozice.

Úvěrové portfolio je strukturováno podle typu podnikání, do kterého Skupina vstupuje:

2023 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Hrubá expozi	Opravné položky	Rezervy	Čistá expozi
Hypoteční úvěry	397 126	0	16 891	414 017	-795	-51	413 171
Úvěry ze stavebního spoření	122 692	0	2 648	125 340	-1 598	-8	123 734
Spotřebitelské úvěry	40 643	0	13 995	54 638	-1 698	-70	52 870
SME	99 715	5 541	53 694	158 950	-2 562	-21	156 367
Leasing	47 601	0	0	47 601	-667	0	46 934
Korporátní bankovníctví	202 600	43 728	67 810	314 138	-2 510	-357	311 271
Factoring	5 912	0	0	5 912	-393	0	5 519
Ostatní	4 479	12	56	4 547	-1	-1	4 545
Celkem	920 768	49 281	155 094	1 125 143	-10 224	-508	1 114 411

2022 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Hrubá expozi	Opravné položky	Rezervy	Čistá expozi
Hypoteční úvěry	381 665	0	29 782	411 447	-767	-26	410 654
Úvěry ze stavebního spoření	125 681	0	6 307	131 988	-1 662	-16	130 310
Spotřebitelské úvěry	37 207	0	13 102	50 309	-1 569	-18	48 722
SME	97 114	5 159	51 823	154 096	-3 096	-124	150 876
Leasing	41 723	0	0	41 723	-988	0	40 735
Korporátní bankovníctví	184 936	42 113	69 822	296 871	-3 409	-523	292 939
Factoring	5 773	0	0	5 773	-386	0	5 387
Ostatní	10 541	22	127	10 690	-1	-1	10 688
Celkem	884 640	47 294	170 963	1 102 897	-11 878	-708	1 090 311

Následující tabulky uvádí přehled změn v opravných položkách na ztráty ze znehodnocení, včetně management overlay jako součást Stage 2, pro expozice v úvěrovém portfoliu za roky 2022 a 2023 v členění podle tříd finančních nástrojů:

(mil. Kč)	Hypoteční úvěry	Úvěry ze stavebního spoření	Spotřebitel- ské úvěry	SME	Leasing	Korporátní bankov- nictví	Factoring	Ostatní	Celkem
STAGE 1									
1. leden 2022	7	89	156	194	97	200	5	0	748
Nově poskytnuté expozice	7	8	55	53	25	164	0	0	312
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	12	-10	-40	-10	-19	-19	0	0	-86
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	0	-15	-34	-87	-40	-19	-1	0	-196
Změny z důvodu modifikace bez odúčtování	0	0	-2	0	0	0	0	0	-2
Odúčtování	0	-8	-21	-23	-6	0	0	0	-58
Odpisy	0	-1	0	0	0	0	0	0	-1
Kurzový rozdíl	0	0	0	0	0	1	0	0	1
31. prosinec 2022	26	63	114	127	57	327	4	0	718
Nově poskytnuté expozice	6	6	72	92	49	162	0	0	387
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	-8	-3	-25	-7	-15	-138	1	0	-195
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	-1	0	-7	27	5	-46	0	0	-22
Změny z důvodu modifikace bez odúčtování	0	0	-2	0	0	0	0	0	-2
Odúčtování	-1	-5	-19	-18	-4	0	0	0	-47
Odpisy	0	-2	0	0	0	0	0	0	-2
Kurzový rozdíl	0	0	0	0	0	1	0	0	1
31. prosinec 2023	22	59	133	221	92	306	5	0	838

(mil. Kč)	Hypoteční úvěry	Úvěry ze stavebního spoření	Spotřebitel- ské úvěry	SME	Leasing	Korporátní bankov- nictví	Factoring	Ostatní	Celkem
STAGE 2									
1. leden 2022	57	492	569	869	237	614	247	1	3 086
Nově poskytnuté expozice	20	43	0	0	225	0	0	0	288
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	78	35	-171	8	-81	-29	-56	0	-216
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	39	169	222	398	138	350	92	0	1 408
Změny z důvodu modifikace bez odúčtování	0	0	2	-9	0	0	0	0	-7
Odúčtování	-4	-34	-21	-44	-17	0	0	0	-120
Odpisy	0	-1	0	0	0	0	0	0	-1
Kurzový rozdíl	0	0	0	0	0	-40	0	0	-40
31. prosinec 2022	190	704	601	1 222	502	895	283	1	4 398
Nově poskytnuté expozice	16	33	0	0	77	0	0	0	126
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	-25	-39	-97	-480	-274	-331	74	0	-1,172
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	6	12	110	46	-100	146	-46	0	174
Změny z důvodu modifikace bez odúčtování	0	-1	1	-12	0	0	0	0	-12
Odúčtování	-6	-40	-29	-49	-16	0	0	0	-140
Odpisy	0	-2	0	0	0	0	0	0	-2
Kurzový rozdíl	0	0	0	-2	0	33	0	0	31
31. prosinec 2023	181	667	586	725	189	743	311	1	3,403

	Hypoteční úvěry	Úvěry ze stavebního spoření	Spotřebitel- ské úvěry	SME	Leasing	Korporátní bankov- nictví	Factoring	Ostatní	Celkem
(mil. Kč)									
STAGE 3									
1. leden 2022	725	1 226	817	2 066	486	2 306	122	0	7 748
Nově poskytnuté expozice	1	15	0	0	2	0	0	0	18
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	-71	-87	16	-190	67	-841	-22	0	-1 128
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	6	93	254	224	29	1 014	0	0	1 620
Změny z důvodu modifikace bez odúčtování	26	16	70	23	0	0	0	0	135
Odúčtování	-93	-168	-49	-152	-92	0	0	0	-554
Odpisy	-43	-200	-261	-249	-67	-300	-1	0	-1 121
Kurzový rozdíl	0	0	0	-2	0	8	0	0	6
31. prosinec 2022	551	895	847	1 720	425	2 187	99	0	6 724
Nově poskytnuté expozice	12	5	0	0	2	0	0	0	19
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	29	16	46	-123	3	-934	-10	-3	-976
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	47	150	335	226	74	212	-4	0	1 040
Změny z důvodu modifikace bez odúčtování	63	20	83	31	0	0	0	0	197
Odúčtování	-65	-62	-56	-151	-65	0	0	0	-399
Odpisy	-45	-152	-280	-122	-56	-7	-8	0	-670
Kurzový rozdíl	0	0	0	-2	0	6	0	3	7
31. prosinec 2023	592	872	975	1 579	383	1 464	77	0	5 942
(mil. Kč)									
POCI									
1. leden 2022	0	0	4	26	7	0	0	0	37
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	0	0	6	7	-3	2	0	0	12
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	0	0	-1	-1	0	0	0	0	-2
Odúčtování	0	0	-1	-2	0	0	0	0	-3
Odpisy	0	0	-1	-3	0	-2	0	0	-6
31. prosinec 2022	0	0	7	27	4	0	0	0	38
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	0	0	2	13	0	0	0	0	15
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	0	0	-4	-1	0	0	0	0	-5
Odúčtování	0	0	-1	0	-1	0	0	0	-2
Odpisy	0	0	0	-2	0	0	0	0	-2
31. prosinec 2023	0	0	4	37	3	0	0	0	44
ZA VŠECHNY STAGE									
1. leden 2022	789	1 807	1 546	3 155	827	3 120	374	1	11 619
31. prosinec 2022	767	1 662	1 569	3 096	988	3 409	386	1	11 878
31. prosinec 2023	795	1 598	1 698	2 562	667	2 510	393	1	10 224

Nejvýznamnější změny v hrubých účetních hodnotách, které měly v letech 2023 a 2022 největší dopad na opravné položky na očekávané úvěrové ztráty, zahrnují: nově poskytnuté expozice, změny v úvěrovém riziku, které vedly k přesunu mezi stage (Poznámka: 19), odúčtování a odpisy.

Následující tabulka ukazuje konzistenci mezi pohyby opravných položek a ztrátami ze znehodnocení vykazovanými v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty:

(mil. Kč)	2023	2022
Zůstatek opravných položek na úvěrové ztráty k 1. lednu	11 878	11 619
Zůstatek opravných položek na úvěrové ztráty k 31. prosinci	10 224	11 878
Čistá změna opravných položek na úvěrové ztráty za rok	-1 654	259
<i>Oprava o:</i>		
Odpisy	676	1 129
Výnosy z odepsaných pohledávek	-449	-619
Postoupení úvěrů	-2	-21
Kurzové rozdíly	-37	39
Čisté zisky (-) / ztráty ze znehodnocení vykazované ve výkazu zisku a ztráty	-1 466	787

Sektorová analýza úvěrového portfolia Skupiny, kde se nebere v úvahu žádný druh zajištění ani jiné snížení úvěrového rizika, je v následující tabulce:

Sektor	2023		2022	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
Podnikatelé	591 620	52,6	591 407	53,6
Distribuce	90 702	8,1	90 656	8,2
Realitní trh	83 494	7,4	67 936	6,2
Služby	62 215	5,5	61 685	5,6
Stavebnictví	57 077	5,1	53 098	4,8
Automobilový trh	48 159	4,3	48 917	4,4
Těžební průmysl	22 146	2,0	21 808	2,0
Finance a pojištění	21 401	1,9	20 631	1,9
Těžké strojírenství	19 268	1,7	19 932	1,8
Kovovýroba	18 404	1,6	18 673	1,7
Zemědělství, farmáři a rybolov	17 943	1,6	16 335	1,5
Státní správa	13 769	1,2	15 751	1,4
Ostatní	78 945	7,0	76 068	6,9
Celkem	1 125 143	100,0	1 102 897	100,0

Struktura investičního portfolia podle druhu investičního nástroje je následující:

2023 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Kumulativní částka znehodnocení	Čistá expozice
Dluhové cenné papíry	307 555	0	0	-8	307 547
Úvěry a pohledávky v investičním portfoliu	530 640	0	0	0	530 640
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	29 215	0	0	0	29 215
Deriváty určené pro ekonomické zajištění (Poznámka: 17)	8 715	0	0	0	8 715
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	11 847	0	0	0	11 847
Celkem	887 972	0	0	-8	887 964

2022 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Kumulativní částka znehodnocení	Čistá expozice
Dluhové cenné papíry	279 920	0	0	-11	279 909
Úvěry a pohledávky v investičním portfoliu	445 232	0	0	0	445 232
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	48 425	0	0	0	48 425
Deriváty určené pro ekonomické zajištění (Poznámka: 17)	13 708	0	0	0	13 708
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	43 755	0	0	0	43 755
Celkem	831 040	0	0	-11	831 029

Investiční portfolio je rovněž sledováno z pohledu protistran:

(mil. Kč)	2023		2022	
	Čistá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Čistá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
Centrální banky	540 868	60,9	469 180	56,4
Vládní instituce	306 338	34,5	278 579	33,5
Úvěrové instituce	40 758	4,6	83 107	10,0
Korporátní bankovníctví	0	0	163	0,1
Celkem	887 964	100,0	831 029	100,0

Portfolio určené k obchodování v členění podle druhu obchodního nástroje:

2023 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Čistá expozice
Úvěry a pohledávky	7	0	0	7
Obchodní deriváty (Poznámka: 17)	30 199	0	0	30 199
Celkem	30 206	0	0	30 206

2022 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Čistá expozice
Úvěry a pohledávky	790	0	0	790
Obchodní deriváty (Poznámka: 17)	57 238	0	0	57 238
Celkem	58 028	0	0	58 028

Portfolio určené k obchodování je rovněž sledováno z pohledu protistran:

Sektor	2023		2022	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
Úvěrové instituce	26 692	88,4	55 536	95,7
Korporátní bankovníctví	3 514	11,6	2 492	4,3
Celkem	30 206	100,0	58 028	100,0

Koncentrace rizik u maximální expozice vůči úvěrovému riziku

Koncentrace rizik se řídí geografickým regionem, průmyslovým sektorem a klientem/protistranou. Finanční aktiva Skupiny bez veškerých zajištění či jiných typů snížení úvěrového rizika lze analyzovat po jednotlivých geografických regionech:

(mil. Kč)	2023		2022	
	Celková expozice	z toho Vládní instituce	Celková expozice	z toho Vládní instituce
Česká republika	1 909 131	308 275	1 810 233	282 854
Belgie	57 474	0	105 102	0
Slovenská republika	20 240	4 511	18 866	3 386
Španělsko	1 329	0	1 557	0
Maďarsko	1 292	0	1 890	0
Bělorusko	361	0	756	0
Rusko	223	0	356	0
Ukrajina	255	0	384	0
Itálie	188	0	170	0
Řecko	33	0	32	0
Ostatní Evropa	36 104	2 839	35 085	2 972
Ostatní	11 326	594	9 657	0
Celkem	2 037 956	316 219	1 984 088	289 212

Úvěrové expozice Skupiny vůči jednotlivým zemím jsou vykázány před zohledněním zajištění. Hrubá úvěrová expozice na Bělorusko, Rusko a Ukrajinu je k 31. prosinci 2023 ve výši 839 mil. Kč (31. prosince 2022: 1 496 mil. Kč). V případě zohlednění přijatých zástav, záruk a dalších druhů zajištění kreditního rizika klesne čistá nezajištěná expozice vůči Bělorusku, Rusku a Ukrajině na 218 mil. Kč k 31. prosinci 2023 (31. prosince 2022: 304 mil. Kč).

Koncentrace klientů je sledována na úrovni jednotlivých portfolií. V úvěrovém portfoliu je expozice vůči ekonomicky spjatým skupinám klientů následující:

Klient	2023		2022	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
1 největší klient	13 069	1,2	10 479	1,0
10 největších klientů	75 976	6,8	71 439	6,5
25 největších klientů	129 161	11,5	119 768	10,9

Největší expozice vůči jednotlivým klientům v investičním a obchodním portfoliu k 31. prosinci 2023 a k 31. prosinci 2022 byly:

Klient	2023		2022	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
Investiční portfolio				
Ministerstvo financí ČR (Rating AA dle S&P)	298 337	33,6	272 685	32,8
ČNB	545 777	61,5	504 324	60,7
Obchodní portfolio				
KBC Bank	18 294	60,6	37 649	64,9

Expozice vůči protistranám podle stupňů ratingu v investičním a obchodním portfoliu k 31. prosinci 2023 a 31. prosinci 2022 byly:

Rating (S&P)	2023		2022	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
Investiční portfolio				
AAA až A- (včetně)	886 014	99,8	826 295	99,4
BBB+ až BB- (včetně)	1 247	0,1	2 543	0,3
Bez ratingu	703	0,1	2 191	0,3
Celkem	887 964	100,0	831 029	100,0
Obchodní portfolio				
AAA až A- (včetně)	24 076	79,7	49 145	84,7
BBB+ až BB- (včetně)	4 355	14,4	7 643	13,2
Bez ratingu	1 775	5,9	1 240	2,1
Celkem	30 206	100,0	58 028	100,0

Zajištění a další typy úvěrového posílení

Výše a druh požadovaného zajištění závisí na posouzení úvěrového rizika protistrany. Byla zavedena pravidla stanovující přijatelnost jednotlivých typů zajištění a hodnotící parametry.

Hlavní typy přijatých zajištění:

- u půjček cenných papírů a reverzních repo obchodů: hotovost či cenné papíry,
- u komerčních půjček: zástavní právo k nemovitému majetku, pohledávkám z obchodního styku a inventáři,
- u retailových půjček: zástavní právo k obytným nemovitostem financovanými hypotékou.

Skupina se řídí doporučeními ČNB v souvislosti s poskytováním financování retailovým subjektům, které jsou zajištěné rezidenční nemovitostí. Skupina průběžně monitoruje tržní hodnotu všech zajištění, monitoruje tržní hodnotu zajištění získaného při kontrole adekvátnosti opravných položek na ztráty ze snížení hodnoty a v případě nutnosti požaduje dodatečné zajištění v souladu s příslušnou smlouvou. Výše zajištění vykazovaného k jednotlivým pohledávkám nepřevyšuje jejich účetní hodnotu.

Při uzavírání derivátových transakcí Skupina také využívá rámcové smlouvy o kompenzaci a dodatky pro kolateralizaci s cílem zajistit riziko nesplnění závazku protistrany (např. CSA či jejich ekvivalenty).

Posuzování snížení hodnoty

Skupina se řídí účetním standardem IFRS 9 a používá tedy pro vyčíslení snížení hodnoty pohledávek koncept očekávané úvěrové ztráty.

Portfolio se člení do tří stage, přičemž při rozřazování úvěrů do jednotlivých stage je zohledněno významné zvýšení úvěrového rizika od počátečního zaúčtování úvěru, zda jsou splátky jistiny či úroků v prodlení déle než 90 dní nebo jsou známy problémy s likviditou dané protistrany, zhoršení úvěruschopnosti, která je promítnuta ve vyšším stupni PD (pravděpodobnost selhání) ratingu klienta nebo porušení původních podmínek smlouvy.

Za účelem vyhodnocení, zda došlo k výraznému zvýšení úvěrového rizika od počátečního poskytnutí úvěru, vedoucí k přesunu úvěru do stage 2, byl vyvinut symetrický víceúrovňový přístup. Pro úvěrová portfolia využívá Skupina pětistupňový přístup s těmito stupni:

1. Zhoršení interního PD ratingu klienta (odvozeno od PD použitého pro výpočet kapitálového požadavku) o dva a více stupňů od počátečního zaúčtování úvěru, pro retailové expozice se jedná o navýšení pravděpodobnosti výskytu selhání o 400 %, což je ekvivalentní ke zhoršení PD ratingu o dva stupně;
2. Expozici je poskytnuta úleva (Forbearance);
3. Expozice je v prodlení více než 30 dní;
4. Interní PD rating je roven stupni 9 nebo jeho ekvivalentu pro retailové expozice;
5. Kolektivní vyhodnocení – manuální přesun založený na expertním posouzení informací o budoucím sociálním, politickém, regionálním a ekonomickém vývoji, které nejsou zohledněny v PD modelech.

V případě, že se pohledávka stane nevýkonnou, je přesunuta přímo do stage 3.

Skupina využívá možnosti výjimky nízkého úvěrového rizika pro dluhové cenné papíry zařazené do portfolia ALM. Tzn. všechny expozice, které mají interní rating PD 1 – PD 3 zůstávají ve Stage 1.

Tento účetní standard také zavedl pravidla pro zařazení do stage pro takzvaná POCI aktiva. Jedná se o aktiva, která jsou již při počátečním zaúčtování v selhání. Tato aktiva se v případě uzdravení přesouvají ze stage 3 do stage 2, ale za žádných okolností není možný jejich přesun do Stage 1. Daná metodika se týká také modifikovaných finančních aktiv, u nichž vlivem modifikace podmínek došlo k zániku původního aktiva a vzniku nového aktiva s úlevou.

Očekávaná úvěrová ztráta (opravná položka) je vypočítána na 12-ti měsíční bázi pro stage 1 a na celoživotní bázi pro stage 2 a stage 3.

Skupina vyvinula několik různých IFRS 9 modelů pro různé kombinace produktu a typu protistrany, jejichž účelem je dosáhnout správného výpočtu opravných položek. Ty jsou spočteny jako součet diskontovaných součinů IFRS 9 pravděpodobnosti selhání (PD), velikosti expozice v selhání (EAD) a ztráty plynoucí ze selhání (LGD) upravených o předpokládané splacení, a to v horizontu 12 měsíců nebo celé životnosti pohledávky v závislosti na přidělené stage. Konečná hodnota opravné položky je vypočítána jako vážený součet opravných položek ze tří různých makroekonomických scénářů.

Citlivost kolektivně spočtených ECL (tj. bez ECL na individuálně posuzované úvěry ve výši 2 658 mil. Kč k ultimu 2023 a 3 610 mil. Kč v roce 2022) na makroekonomické scénáře ukazuje ECL dle základního scénáře v celkové výši 7 343 mil. Kč (2022: 7 932 mil. Kč). Tento výpočet je nižší o 900 mil. Kč (2022: nižší o 1 061 mil. Kč) dle pesimistického scénáře a vyšší o 159 mil. Kč (2022: vyšší o 144 mil. Kč) v porovnání s optimistickým scénářem. Zaúčtované kolektivně spočtené ECL ve výši 7 650 mil. Kč (2022: 8 296 mil. Kč) jsou váženým průměrem výsledků jednotlivých scénářů. Výsledný objem kolektivně spočtených ECL zahrnuje management overlay (pro každý ze scénářů) (Poznámka: 2.2).

Při hodnocení kreditního rizika Skupina používá tři scénáře zohledňující různé makroekonomické faktory, jejichž výsledkem je rozpětí výsledné ECL. Mezi uvažované makroekonomické ukazatele se řadí růst HDP, míra nezaměstnanosti, úroková míra, směnný kurz, výnos státních dluhopisů, ceny nemovitostí a inflace.

Ve výjimečných případech, kdy opravná položka spočtená pomocí modelu spolehlivě nereflakuje odhad očekávané ztráty vzhledem k dostupným informacím o budoucím vývoji, má management možnost opravnou položku na základě expertního názoru upravit.

Finanční záruky, akreditivy a nečerpané úvěry jsou z pohledu úvěrového rizika hodnoceny, a rezervy k těmto produktům jsou tvořeny stejným způsobem jako opravné položky pro úvěry a jiné pohledávky.

Kvalita úvěrového portfolia

Pro účely finančního výkaznictví Skupina vytvořila pět kategorií, které používá pro řízení úvěrového rizika. V následující tabulce je přehled úvěrové kvality podle jednotlivých tříd aktiv uvedených ve výkazu o finanční situaci na řádcích výkazů vztahujících se k půjčkám (v hrubých hodnotách), a to na základě systému stanovování úvěrového ratingu Skupiny k 31. prosinci 2023 a 2022:

Úvěrové portfolio

(mil. Kč)	2023					Celkem
	Aktiva bez selhání		Aktiva v selhání			
	Standardní	Sledované	Nejisté	Pochybné	Nedobytné	
Hypoteční úvěry	367 962	26 608	1 565	469	522	397 126
Úvěry ze stavebního spoření	103 612	17 102	757	239	982	122 692
Spotřebitelské úvěry	32 932	6 039	592	193	887	40 643
SME	74 363	27 286	1 887	242	1 478	105 256
Leasing	32 539	14 459	217	87	299	47 601
Korporátní bankovníctví	189 282	53 765	1 134	1 154	993	246 328
Factoring	4 257	1 556	30	6	63	5 912
Ostatní	4 479	0	0	0	12	4 491
Celkem	809 426	146 815	6 182	2 390	5 236	970 049

(mil. Kč)	2022					Celkem
	Aktiva bez selhání		Aktiva v selhání			
	Standardní	Sledované	Nejisté	Pochybné	Nedobytné	
Hypoteční úvěry	347 240	32 195	1 214	443	573	381 665
Úvěry ze stavebního spoření	106 750	16 979	733	187	1 032	125 681
Spotřebitelské úvěry	30 465	5 292	520	161	769	37 207
SME	69 442	29 119	2 208	211	1 293	102 273
Leasing	25 956	15 074	0	219	474	41 723
Korporátní bankovníctví	165 936	55 513	3 453	1 240	907	227 049
Factoring	3 771	1 872	0	31	99	5 773
Ostatní	10 528	16	7	0	12	10 563
Celkem	760 088	156 060	8 135	2 492	5 159	931 934

Členění úvěrového portfolia podle rizikové třídy (v hrubých hodnotách), na základě interní ratingové stupnice:

(mil. Kč)	2023			2022		
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 1	Stage 2	Stage 3
Aktiva bez selhání						
PD 1 (pravděpodobnost selhání 0,00 % - 0,10 %)	59 882	17	0	27 110	655	0
PD 2 (0,10 % - 0,20 %)	33 161	1 403	0	100 047	4 850	0
PD 3 (0,20 % - 0,40 %)	99 218	3 029	0	58 035	4 068	0
PD 4 (0,40 % - 0,80 %)	366 426	7 316	0	348 445	13 328	0
PD 5 (0,80 % - 1,60 %)	157 815	41 546	0	158 324	47 417	0
PD 6 (1,60 % - 3,20 %)	68 788	37 897	0	59 823	20 614	0
PD 7 (3,20 % - 6,40 %)	20 708	28 199	0	7 252	35 906	0
PD 8 (6,40 % - 12,80 %)	3 260	9 302	0	892	11 505	0
PD 9 (> 12,80 %)	165	17 951	0	132	17 707	0
Bez ratingu	3	155	0	28	10	0
Aktiva v selhání						
PD 10	0	0	6 182	0	0	8 135
PD 11	0	0	2 389	0	0	2 492
PD 12	0	0	5 237	0	0	5 159
Celkem	809 426	146 815	13 808	760 088	156 060	15 786

Investiční portfolio

(mil. Kč)	2023			Celkem
	Aktiva bez selhání		Aktiva v selhání	
	Standardní	Sledované	Nedobytné	
Dluhové cenné papíry	307 547	0	0	307 547
Úvěry a pohledávky v investičním portfoliu	530 640	0	0	530 640
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	29 215	0	0	29 215
Deriváty určené pro ekonomické zajištění	8 715	0	0	8 715
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	11 847	0	0	11 847
Celkem	887 964	0	0	887 964

(mil. Kč)	2022			Celkem
	Aktiva bez selhání		Aktiva v selhání	
	Standardní	Sledované	Nedobytné	
Dluhové cenné papíry	277 892	2 017	0	279 909
Úvěry a pohledávky v investičním portfoliu	445 232	0	0	445 232
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	48 425	0	0	48 425
Deriváty určené pro ekonomické zajištění	13 708	0	0	13 708
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	43 755	0	0	43 755
Celkem	829 012	2 017	0	831 029

Portfolio k obchodování

(mil. Kč)	2023		Celkem
	Aktiva bez selhání	Aktiva v selhání	
	Standardní	Nedobytné	
Úvěry a pohledávky	7	0	7
Obchodní deriváty	30 199	0	30 199
Celkem	30 206	0	30 206

(mil. Kč)	2022		Celkem
	Aktiva bez selhání	Aktiva v selhání	
	Standardní	Nedobytné	
Úvěry a pohledávky	790	0	790
Obchodní deriváty	57 238	0	57 238
Celkem	58 028	0	58 028

V následující tabulce je uvedena analýza kvality výkonných úvěrů a pohledávek v úvěrovém portfoliu:

(mil. Kč)	2023			2022		
	Bez selhání a do splatnosti	Bez selhání (< 30 dní po splatnosti)	Bez selhání (> 30 dní po splatnosti)	Bez selhání a do splatnosti	Bez selhání (< 30 dní po splatnosti)	Bez selhání (> 30 dní po splatnosti)
Hypoteční úvěry	393 914	480	173	378 996	322	117
Úvěry ze stavebního spoření	119 888	639	187			
Spotřebitelské úvěry	38 378	503	91	123 155	444	130
SME	101 136	476	38	35 262	391	104
Leasing	45 322	1 573	106	98 178	313	70
Korporátní bankovnictví	242 887	158	0	40 122	775	133
Factoring	5 813	0	0	221 441	7	0
Ostatní	4 479	0	0	5 643	0	0
Celkem	951 817	3 829	595	913 342	2 252	554

V rámci výkonných úvěrů a pohledávek vykazovaných v položce Bez selhání a do splatnosti jsou zahrnuté standardní expozice s interním hodnocením rizika Normální.

V investičním portfoliu a portfoliu k obchodování nebyla žádná aktiva po splatnosti, avšak jednotlivě znehodnocená.

Hrubé hodnoty nevýkonných aktiv zahrnutých v úvěrovém portfoliu a související hodnota znehodnocení jsou uvedeny v následující tabulce:

(mil. Kč)	2023		2022	
	Hrubá hodnota	Znehodnocení	Hrubá hodnota	Znehodnocení
Hypoteční úvěry	2 557	-593	2 230	-551
Úvěry ze stavebního spoření	1 977	-872	1 952	-895
Spotřebitelské úvěry	1 671	-973	1 450	-849
SME	3 607	-1 621	3 712	-1 757
Leasing	603	-385	694	-427
Korporátní bankovnictví	3 282	-1 660	5 600	-2 467
Factoring	99	-78	130	-99
Ostatní	12	-1	18	-1
Celkem	13 808	-6 183	15 786	-7 046

V investičním portfoliu nejsou žádná individuálně znehodnocená aktiva.

Úvěrové expozice s úlevou

Opatření forbearance sestávají z úlev pro klienty čelící buď nyní, nebo pravděpodobně v blízké budoucnosti finančním obtížím. Obě podmínky musí být splněny. Smlouvy, u kterých byla přijata opatření forbearance, a u kterých nebyla dosud splněna kritéria pro vystoupení ze stavu „forborne“, jsou označovány za forborne úvěry. Tento přístup umožňuje Skupině řídit a omezit potenciální budoucí ztráty plynoucí z problémových úvěrů.

V kontextu IFRS9, je forbearance opatření považováno za významné zvýšení kreditního rizika. Z tohoto důvodu, vede příznak forbearance k reklasifikaci úvěrové expozice do Stage 2 (v případě úvěru, který není v selhání) nebo do Stage 3 (v případě selhání). V důsledku označení expozice jako forborne, jsou opravné položky měřeny na základě celoživotních („lifetime“) očekávaných úvěrových ztrát, namísto 12měsíčních ztrát.

Minimální období, kdy je expozice označena jako „forborne“, jsou 2 roky od doby, kdy byla expozice označena jako výkonná. Nicméně, podle definice selhání, zůstává klient/expozice v selhání alespoň 1 rok, což v tomto případě znamená celkové prodloužení na dobu 3 let

Úlevy související s covid-19 poskytované v rámci programů veřejného a privátního moratoria (např. vyhlášených vládou České republiky ve formě zákona) nebyly považovány za úvěrové expozice s úlevou v souladu s očekávanými České národní banky a v souladu s pokyny Evropského orgánu pro bankovnictví.

Hrubé částky expozic a hrubé částky expozic s úlevou v úvěrovém portfoliu a související objemy znehodnocení, zajištění a finančních záruk jsou k 31. prosinci 2023 a 2022 následující:

(mil. Kč)	2023				
	Hrubá expozice	Expozice s úlevou			
		Expozice celkem	Podíl na hrubé expozici (v %)	Snížení hodnoty celkem	Zajištění a finanční záruky
Hypoteční úvěry	397 126	2 541	0,6	169	2 371
Úvěry ze stavebního spoření	122 692	584	0,5	134	379
SME	99 715	1 682	1,7	655	826
Leasing	47 601	132	0,3	55	55
Korporátní bankovníctví	202 600	1 523	0,8	568	872
Ostatní	51 034	1 212	2,4	332	0
Celkem	920 768	7 674	0,8	1 913	4 503

(mil. Kč)	2022				
	Hrubá expozice	Expozice s úlevou			
		Expozice celkem	Podíl na hrubé expozici (v %)	Snížení hodnoty celkem	Zajištění a finanční záruky
Hypoteční úvěry	381 665	2 062	0,5	80	1 981
Úvěry ze stavebního spoření	125 681	580	0,5	165	344
SME	97 114	1 824	1,9	789	823
Leasing	41 723	284	0,7	103	113
Korporátní bankovníctví	184 936	2 963	1,6	1 180	1 643
Ostatní	53 521	1 104	2,1	300	2
Celkem	884 640	8 817	1,0	2 617	4 906

Detailní analýza expozic s úlevou v úvěrovém portfoliu a související znehodnocení k 31. prosinci 2023 a 2022 je následující:

(mil. Kč)	2023				
	Expozice bez selhání	Z toho aktiva po splatnosti	Expozice v selhání	Snížení hodnoty expozic v selhání	Snížení hodnoty expozic bez selhání
Hypoteční úvěry	1 319	0	1 222	163	6
Úvěry ze stavebního spoření	307	0	277	128	6
SME	232	0	1 450	647	8
Leasing	49	0	83	55	0
Korporátní bankovníctví	575	0	948	562	6
Ostatní	593	0	619	304	28
Celkem	3 075	0	4 599	1 859	54

2022

(mil. Kč)	Expozice Bez selhání	Z toho aktiva po splatnosti	Expozice v selhání	Snížení hodnoty expozič v selhání	Snížení hodnoty expozič bez selhání
Hypoteční úvěry	1 234	18	828	76	4
Úvěry ze stavebního spoření	241	0	339	159	6
SME	146	4	1 678	775	14
Leasing	127	5	157	102	1
Korporátní bankovníctví	468	0	2 495	1 175	5
Ostatní	576	13	528	262	38
Celkem	2 792	40	6 025	2 549	68

Následující tabulka uvádí přehled změn hrubých expozič s úlevou za rok 2023 a 2022 v členění podle tříd finančních nástrojů:

(mil. Kč)	Korporátní bankovníctví	SME	Hypoteční úvěry	Úvěry ze stavebního spoření	Leasing	Ostatní	Celkem
1. leden 2022	5 441	5 193	2 212	650	157	1 128	14 781
Úvěry nově zařazené do kategorie expozič s úlevou	1 079	266	707	281	251	501	3 085
Úvěry vyřazené z kategorie expozič s úlevou	-2 883	-3 394	-482	-188	-99	-452	-7 498
Zvýšení objemu expozič	37	8	1	0	0	3	49
Snížení objemu expozič	-711	-249	-376	-163	-25	-76	-1 600
31. prosinec 2022	2 963	1 824	2 062	580	284	1 104	8 817
Úvěry nově zařazené do kategorie expozič s úlevou	582	322	1 104	245	29	568	2 850
Úvěry vyřazené z kategorie expozič s úlevou	-2 124	-325	-333	-136	-99	-371	-3 388
Zvýšení objemu expozič	197	12	3	0	0	3	215
Snížení objemu expozič	-95	-151	-295	-105	-82	-92	-820
31. prosinec 2023	1 523	1 682	2 541	584	132	1 212	7 674

Následující tabulka uvádí přehled změn znehodnocení expozič s úlevou za rok 2023 a 2022 v členění podle tříd finančních nástrojů:

(mil. Kč)	Korporátní bankovníctví	SME	Hypoteční úvěry	Úvěry ze stavebního spoření	Leasing	Ostatní	Celkem
1. leden 2022	1 571	1 080	96	279	46	264	3 336
Úvěry nově zařazené do kategorie expozič s úlevou	577	86	29	4	98	100	894
Úvěry vyřazené z kategorie expozič s úlevou	-814	-232	-1	-21	-35	-53	-1 156
Zvýšení objemu expozič	36	42	7	34	0	45	164
Snížení objemu expozič	-190	-187	-51	-131	-6	-56	-621
31. prosinec 2022	1 180	789	80	165	103	300	2 617
Úvěry nově zařazené do kategorie expozič s úlevou	222	102	78	5	1	114	522
Úvěry vyřazené z kategorie expozič s úlevou	-1 016	-150	-1	-14	-9	-66	-1 256
Zvýšení objemu expozič	195	24	41	33	5	50	348
Snížení objemu expozič	-13	-110	-29	-55	-45	-66	-318
31. prosinec 2023	568	655	169	134	55	332	1 913

41.3 Likviditní riziko a řízení financování

Likviditní riziko je riziko, že Skupina nebude schopna efektivně dostat svým současným i budoucím očekávaným i neočekávaným peněžním tokům a požadavkům na zajištění, aniž by negativně ovlivnila svůj běžný provoz. Likviditní riziko a financování jsou řízeny centrálně na úrovni Skupiny. S cílem sesouladit interní přístup k řízení s regulačními požadavky a v návaznosti na schválení ze strany ČNB, Skupina vytvořila likviditní podskupinu. Likviditní podskupina, jak je definovaná v Regulaci pro kapitálovou přiměřenost (CRR), se skládá ze společností ČSOB a ČSOB Hypoteční banka, od června 2021 včetně ČSOB Stavební spořitelny. K omezení tohoto rizika Skupina používá nástroje operativního a strategického řízení likvidity.

Operativní řízení likvidity

Cílem operativního řízení likvidity je zajistit hladké zpracování aktuálních platebních povinností Skupiny v českých korunách stejně jako v ostatních měnách a zároveň minimalizovat přidružené náklady. Operativní likvidita je založena na projekci peněžních toků s výhledem až na deset pracovních dní pro českou korunu a na jeden den pro ostatní měny.

Řízení financování

Aktuální vývoj likvidity se může lišit od prognózy ALM likvidity. Skupina může řešit nepříznivý vývoj likvidity několika způsoby. Obvykle Skupina mění svou investiční politiku např. snížením podílu reinvestovaných závazků v hotovosti a využitím likvidity ze splatných bondů pro jiné účely. V případě náhlého poklesu likvidity si Skupina může půjčit na trhu prostřednictvím repo operací nebo využít regulační repo nástroje (od ČNB nebo ECB). Schopnost vyrovnat se s nepříznivým vývojem likvidity je pravidelně ověřována pomocí zátěžových scénářů.

Od října 2015 Skupina vykazuje hodnotu ukazatele LCR (Liquidity Coverage Ratio), jenž poměruje objem likvidních aktiv vůči očekávanému čistému peněžnímu odtoku během následujících 30 dnů za vážných krizových podmínek.

Ukazatel LCR se v letech 2023 a 2022 vyvíjel následovně:

(%)	2023	2022
31. březen	152,4	133,6
30. červen	148,5	136,7
30. září	145,3	149,4
31. prosinec	201,4	156,2

Ukazatel LCR je pravidelně sledován a reportován regulátorovi a vrcholovému managementu Skupiny.

Strategické řízení likvidity

Cílem strategického řízení likvidity je zajistit dostatečné finanční zdroje pro aktivity Skupiny ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. Nástrojem pro strategické řízení likvidity Skupiny je 'E-NSFR', KBC skupinou upravený ukazatel čistého stabilního financování (NSFR), který je definován jako podíl disponibilního stabilního financování (čítatel) a požadovaného stabilního financování (jmenovatel). Jedná se o metriku vyvinutou skupinou KBC, která je přizpůsobena specifikám obchodního modelu Skupiny a penalizuje koncentraci financování pro věrnější obraz stability celkového financování. Strategii Skupiny je udržovat ukazatel E-NSFR výrazně nad hodnotou 1. To znamená, že Skupina si klade za cíl udržovat vyrovnané financování, např. zajistit, aby dlouhodobá aktiva byla financována stabilními závazky (smluvně nebo statisticky), zatímco krátkodobé závazky jsou použity pro financování krátkodobých a/nebo likvidních aktiv.

E-NSFR a NSFR jsou monitorovány na měsíční bázi a pravidelně reportovány vrcholovému managementu Skupiny. NSFR je také čtvrtletně reportován regulátorovi.

Ukazatele NSFR / E-NSFR se v letech 2023 a 2022 vyvíjely následovně:

(%)	NSFR		E-NSFR	
	2023	2022	2023	2022
31. březen	177,1	184,7	142,0	138,2
30. červen	184,5	184,1	141,4	138,7
30. září	183,2	175,9	139,9	137,3
31. prosinec	170,4	171,8	138,5	139,9

Kromě interně definovaných limitů musí Skupina rovněž splňovat regulatorní limity na bázi povinných minimálních rezerv uložených u ČNB. V současnosti se limit rovná výši 2 % klientských vkladů.

Analýza finančních závazků podle zbývajících smluvní splatnosti

V níže uvedených tabulkách je shrnutí zbývajících smluvní splatnosti finančních závazků Skupiny na základě smluvních nediskontovaných platebních toků (odchozí / příchozí platby jsou zobrazeny jako záporné / kladné hodnoty).

Následující tabulka poskytuje přehled finančních závazků Skupiny podle zbývajících smluvní splatnosti k 31. prosinci 2023:

(mil. Kč)	Na požádání	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Celkem
Finanční závazky					
Finanční závazky k obchodování jiné než finanční deriváty	0	-3 165	0	0	-3 165
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0	-6 898	-17 304	-4 229	-28 431
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	-847 570	-742 109	-102 976	-30 957	-1 723 612
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	15 396	0	0	0	15 396
Závazky z leasingu	0	-358	-1 368	-641	-2 367
Ostatní závazky (Poznámka: 29)	0	-7 034	0	0	-7 034
Smluvní peněžní toky vyjma derivátů	-832 174	-759 564	-121 648	-35 827	-1 749 213
Deriváty vypořádané v čisté hodnotě	0	-23 833	-25 661	-7 930	-57 424
Deriváty k obchodování	0	-14 261	-11 376	-4 617	-30 254
Zajišťovací deriváty	0	-9 572	-14 285	-3 313	-27 170
Deriváty vypořádané v hrubé hodnotě	0	-6 036	-3 154	-596	-9 786
Deriváty k obchodování	0	-6 036	-3 154	-596	-9 786
Příchozí platby	0	261 628	39 684	5 309	306 621
Odchozí platby	0	-267 664	-42 838	-5 905	-316 407
Zajišťovací deriváty	0	0	0	0	0
Příchozí platby	0	0	0	0	0
Odchozí platby	0	0	0	0	0
Smluvní peněžní toky z derivátů	0	-29 869	-28 815	-8 526	-67 210
Smluvní peněžní toky z finančních závazků	-832 174	-789 433	-150 463	-44 353	-1 816 423
Úvěrové přísliby – neodvolatelné (Poznámka: 36)	-155 094	0	0	0	-155 094
Úvěrové přísliby – odvolatelné (Poznámka: 36)	-58 312	0	0	0	-58 312
Finanční záruky (Poznámka: 36)	-48 302	0	0	0	-48 302
Ostatní podmíněné závazky (Poznámka: 36)	-1 307	0	0	0	-1 307
Smluvní peněžní toky z podmíněných závazků	-263 015	0	0	0	-263 015

Následující tabulka poskytuje přehled finančních závazků Skupiny podle zbývajících smluvní splatnosti k 31. prosinci 2022:

(mil. Kč)	Na požádání	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Celkem
Finanční závazky					
Finanční závazky k obchodování jiné než finanční deriváty	0	-2 262	0	0	-2 262
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0	-7 864	-14 620	-4 964	-27 448
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	-871 380	-633 131	-89 257	-39 923	-1 633 691
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	32 441	0	0	0	32 441
Závazky z leasingu	0	-465	-1 351	-682	-2 498
Ostatní závazky (Poznámka: 29)	0	-8 233	0	0	-8 233
Smluvní peněžní toky vyjma derivátů	-838 939	-651 955	-105 228	-45 569	-1 641 691
Deriváty vypořádané v čisté hodnotě	0	-40 586	-54 349	-12 650	-107 585
Deriváty k obchodování	0	-20 787	-29 441	-8 739	-58 967
Zajišťovací deriváty	0	-19 799	-24 908	-3 911	-48 618
Deriváty vypořádané v hrubé hodnotě	0	-13 171	-8 500	-867	-22 538
Deriváty k obchodování	0	-13 171	-8 500	-867	-22 538
Příchozí platby	0	306 160	67 948	6 374	380 482
Odchozí platby	0	-319 331	-76 448	-7 241	-403 020
Zajišťovací deriváty	0	0	0	0	0
Příchozí platby	0	0	0	0	0
Odchozí platby	0	0	0	0	0
Smluvní peněžní toky z derivátů	0	-53 757	-62 849	-13 517	-130 123
Smluvní peněžní toky z finančních závazků	-838 939	-705 712	-168 077	-59 086	-1 771 814
Úvěrové přísliby – neodvolatelné (Poznámka: 36)	-170 963	0	0	0	-170 963
Úvěrové přísliby – odvolatelné (Poznámka: 36)	-55 319	0	0	0	-55 319
Finanční záruky (Poznámka: 36)	-45 548	0	0	0	-45 548
Ostatní podmíněné závazky (Poznámka: 36)	-2 074	0	0	0	-2 074
Smluvní peněžní toky z podmíněných závazků	-273 904	0	0	0	-273 904

Splatnost podmíněných závazků a úvěrových příslibů je na požádání. Analýza splatnosti nediskontovaných peněžních toků podmíněných závazků a úvěrových příslibů, poskytnutých Skupinou, byla vytvořena na základě jejich nejbližší možné smluvní splatnosti. Každý nečerpaný úvěrový příslib je zahrnut v časovém pásmu obsahujícím nejbližší datum, kdy může být čerpán. Pro vydané smluvní finanční záruky je maximální částka záruky alokována k nejbližšímu období, ve kterém může být záruka vyžádána.

Likviditní riziko Skupiny není řízeno na základě zbývajících smluvní splatnosti finančních nástrojů, protože Skupinou očekávané peněžní toky těchto nástrojů se výrazně liší od této analýzy (Poznámka: 35). Například u nečerpaných úvěrových příslibů není očekáváno okamžité čerpání.

41.4 Tržní riziko

Tržní riziko je riziko, že reálná hodnota nebo budoucí peněžní toky z finančních nástrojů budou kolísat v důsledku změn tržních proměnných, jako jsou úrokové míry, měnové kurzy a ceny akcií. Skupina analyzuje tržní riziko zvláště v obchodním a investičním (neobchodním) portfoliu. Tržní riziko obchodního portfolia je monitorováno za použití ukazatele úrokové citlivosti Basis Point Value (BPV). Od září 2019, po dokončení implementace projektu centralizace obchodního portfolia na úrovni KBC skupiny, zůstává v obchodním portfoliu Skupiny pouze zbytková technická pozice. Nově vzniklé pozice v obchodním portfoliu jsou neprodleně uzavírány proti pozicemi do útvaru KBC Central European Financial Markets (tzv. back-to-back přístup). Obchodní portfolio Skupiny není od tohoto okamžiku vystaveno tržnímu riziku. Pozice v investičním (neobchodním) portfoliu jsou řízeny a monitorovány za použití BPV citlivosti.

Tržní riziko – obchodní portfolio

Představenstvo stanovilo limity pro úroveň rizika, které může být akceptováno. Skupina nemá žádnou čistou pozici v měnových opcích, komoditních derivátech ani v kapitálových nástrojích. Pro ostatní produkty, zejména pro úrokové opce a strukturované dluhopisy je stanoven nominální technický limit. Pro tyto produkty Skupina nepovoluje významné otevřené pozice, a proto pro otevřenou pozici je vždy vyžadováno uzavření proti pozice (tzv. back-to-back přístup).

Po převodu pozic obchodní knihy do KBC jsou od ledna 2020 k omezení úrokového rizika používány pouze minimální BPV limity pro jednotlivé produkty a portfolia.

Kapitálové požadavky pro úrokové a měnové riziko jsou od ledna 2020 počítány s použitím standardizované metody.

Tržní riziko – Investiční portfolio

Úrokové riziko

Úrokové riziko vyplývá z možnosti, že změny úrokových měr ovlivní budoucí peněžní toky nebo reálnou hodnotu finančních nástrojů. Představenstvo nastavilo limity BPV citlivosti a pro zátěžové testování ekonomické hodnoty kapitálu v souladu s regulatorními požadavky. Dále Představenstvo nastavilo i sekundární gap limity pro dceřiné společnosti. Pozice jsou sledovány na týdenní bázi a zajišťovací strategie jsou používány k řízení pozic v rámci stanovených limitů.

V následujících tabulkách je zobrazena citlivost výkazu zisku a ztráty a vlastního kapitálu Skupiny vůči možným změnám úrokových sazeb za jinak stejných podmínek.

Citlivost výkazu zisku a ztráty je kalkulována přeceněním finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty z dopadu předpokládaných změn v úrokových sazbách. Citlivost výkazu zisku a ztráty je analyzována dle splatnosti aktiva. Celková citlivost výkazu zisku a ztráty je založena na předpokladu shodných posunů výnosové křivky, zatímco analýza pásem splatnosti zobrazuje citlivost k nesouběžným změnám.

Citlivost vlastního kapitálu je kalkulována přeceněním finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku včetně dopadu souvisejícího zajištění a swapů vykazovaných jako zajištění peněžní toků, pro zjištění dopadu předpokládaných změn v úrokových sazbách. Citlivost vlastního kapitálu je analyzována dle splatnosti aktiva nebo swapu. Celková citlivost vlastního kapitálu je založena na předpokladu shodných posunů výnosové křivky, zatímco analýza pásem splatnosti zobrazuje citlivost k nesouběžným změnám.

Skupinové investiční portfolio je složeno převážně z produktů, které mají lineární citlivost na změnu úrokové sazby.

Následující tabulka udává citlivost výkazu zisku a ztráty a ostatního úplného výsledku (před zdaněním) vyplývající z pravidelného přečeňování aktiv a závazků oceňovaných reálnou hodnotou k 31. prosinci 2023:

(mil. Kč)	Změna v bazických bodech	Citlivost ostatního úplného výsledku				Celkem
		Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	
Kč	+10	-1,8	0,1	-39,0	-250,3	-291,0
EUR	+10	0,0	0,0	-6,9	-4,0	-10,9
USD	+10	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kč	-10	1,8	-0,1	39,0	250,3	291,0
EUR	-10	0,0	0,0	6,9	4,0	10,9
USD	-10	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

(mil. Kč)	Změna v bazických bodech	Citlivost výkazu zisku a ztráty				Celkem
		Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku Do 5 let	Nad 5 let	
Kč	+10	-1,7	0,2	34,9	2,0	35,4
EUR	+10	0,0	0,0	2,6	0,0	2,6
USD	+10	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kč	-10	1,7	-0,2	-34,9	-2,0	-35,4
EUR	-10	0,0	0,0	-2,6	0,0	-2,6
USD	-10	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Následující tabulka udává citlivost výkazu zisku a ztráty a ostatního úplného výsledku (před zdaněním) vyplývající z pravidelného přečeňování aktiv a závazků oceňovaných reálnou hodnotou k 31. prosinci 2022:

(mil. Kč)	Změna v bazických bodech	Citlivost ostatního úplného výsledku				Celkem
		Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	
Kč	+10	0,1	0,5	-34,8	-103,5	-137,7
EUR	+10	-0,1	-0,6	-6,7	-3,8	-11,2
USD	+10	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kč	-10	-0,1	-0,5	34,8	103,5	137,7
EUR	-10	0,1	0,6	6,7	3,8	11,2
USD	-10	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

(mil. Kč)	Změna v bazických bodech	Citlivost výkazu zisku a ztráty				Celkem
		Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	
Kč	+10	-0,4	-2,9	21,5	28,1	46,3
EUR	+10	-0,2	0,2	1,7	0,0	1,7
USD	+10	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4
Kč	-10	0,4	2,9	-21,5	-28,1	-46,3
EUR	-10	0,2	-0,2	-1,7	0,0	-1,7
USD	-10	0,0	0,0	0,0	-0,4	-0,4

Měnové riziko

Měnové riziko je riziko, že hodnota finančního nástroje bude kolísat v důsledku změn měnových kurzů. Skupina přijala strategii, že na bankovní knize nemá otevřenou pozici v cizích měnách. Pozice jsou sledovány na denní bázi a pro jejich uzavírání jsou využívány zajišťovací strategie. Minimální technické zbytkové otevřené pozice v cizích měnách jsou přípustné, Skupina stanovuje technické limity pro tyto pozice. Technická měnová pozice je přidána k měnové pozici v obchodní knize a je vykázána dohromady.

Následující tabulka udává citlivost výkazu zisku a ztráty (před zdaněním) na měnové riziko k 31. prosinci 2023 a 2022:

(mil. Kč)	2023			2022		
	Čistá pozice v cizí měně	Nárůst měnového kurzu o 1 Kč/EUR	Pokles měnového kurzu o 1 Kč/EUR	Čistá pozice v cizí měně	Nárůst měnového kurzu o 1 Kč/EUR	Pokles měnového kurzu o 1 Kč/EUR
EUR	0	0	0	12	1	-1

Citlivost výkazu zisku a ztráty na cizí měny jiné než EUR není významná.

Riziko změny cen akcií

Riziko změny ceny akcií je riziko, že dojde k poklesu tržní hodnoty akcií v důsledku změny akciových indexů a změny tržní hodnoty jednotlivých akcií. U investičních akcií toto riziko vychází z rizika investičního portfolia celé Skupiny.

Citlivost vlastního kapitálu (jakožto výsledek změny v tržní hodnotě akciových cenných papírů držených jako Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku) v důsledku významných změn v akciových indexech (před zdaněním) za jinak neměnných okolností jsou následující:

(mil. Kč)	Změna ceny akcií (%)	Citlivost vlastního kapitálu	
		2023	2022
Kotace Visa Inc.	- 10	-25	-26
	+ 10	25	26

Riziko předčasného splacení

Riziko předčasného splacení je riziko, že klienti či protistrany Skupiny splatí své závazky nebo si vyžádají splacení svých vkladů dříve, než se očekávalo, což Skupině způsobí finanční ztrátu (například předčasné splacení hypotéky s fixní sazbou při poklesu úrokových měr).

Riziko předčasného splacení bankovních produktů je pravidelně sledováno a vyhodnocováno v rámci řízení úrokového rizika Skupiny. Jsou aplikovány nástroje vedoucí k jeho omezení, a to především v oblasti hypotečních úvěrů.

41.5 Operační riziko

Operační riziko je ve Skupině definováno v souladu s Basel III jako riziko ztrát vyplývajících z neadekvátnosti nebo selhání interních procesů, lidí a systémů nebo externích událostí.

Operační rizika jsou přítomná v každé části společnosti, protože jsou nedílnou součástí vedení businessu a řízení společnosti. Řízení rizik nám umožňuje podnikat, poskytovat nepřetržité služby, a tedy chránit ČSOB, její klienty a protistrany před ztrátami, výpadky apod. Tato provozní rizika řídíme budováním a udržováním silného kontrolního prostředí v měnícím se vnitřním/vnějších prostředí a zabezpečením naší provozní odolnosti.

Rámec řízení operačních rizik

Rámec řízení operačních rizik stanovuje standardy pro budování a udržování tohoto silného kontrolního prostředí v celé skupině KBC. Definiuje požadované řízení, organizaci a základní procesy řízení rizik, které mají podpořit:

- Strategické cíle ČSOB, vyjádřené v apetitu k operačnímu riziku, spočívající v orientaci na klienta a udržitelném růstu v rostoucím digitalizovaném a rychle se vyvíjejícím prostředí (v běžném provozu a při řešení krizových situací);
- ČSOB dodržovat platné předpisy a očekávání dohledu.

Proces řízení operačního rizika se skládá z:

1. Identifikace rizika
2. Měření rizika
3. Nastavení a kaskádování rizikového apetitu
4. Riziková analýza, reporting a následná opatření

Proces řízení operačního rizika začíná identifikací rizik, která vznikají v rámci Skupiny, a hodnocením její zranitelnosti ve vztahu k potenciálním rizikům, která ještě nenastala. Řízení operačních rizik se primárně zaměřuje na klíčová rizika a nejvýznamnější rizikové oblasti z hlediska potenciálních ztrát obchodního a reputačního dopadu. Hodnocení zahrnuje rozdělení rizik a událostí operačního rizika z hlediska jejich pravděpodobnosti (tj. šance, že se riziko materializuje) a dopadu (tj. míry dopadu, který může mít událost operačního rizika v případě, že nastane - může být finanční nebo nefinanční). Hodnocení rizika je doprovázeno rozhodnutím odpovědného manažera, např. vyhnutím se riziku, akceptováním rizika nebo jeho zmírnění zavedením vhodných kontrolních opatření a/nebo převedením rizika na třetí strany a/nebo pojištěním rizik. Události operačního rizika, kterým nelze zabránit, mohou být také ošetřeny procesem řízení kontinuity podnikání.

Odpovědnost za řízení operačních rizik

Základním cílem je zakomponovat řízení operačních rizik jako nedílnou součást rozhodování obchodních útvarů. Řízení operačních rizik je podporováno Vrchním ředitelem pro řízení rizik a Risk funkcí.

Útvar pro řízení nefinančního rizika (NFR)

NFR provádí řídicí a monitorovací činnost v oblasti nefinančního rizika. To zahrnuje koordinaci, implementaci metodiky, zajištění nezávislých kontrol, asistenci obchodním útvarům a školení. Ostatní rizika týkající se operačních rizik jsou koordinována speciálními útvary, jako jsou Compliance, Právní služby, Daně a Oddělení datové kvality.

Útvar pro řízení informačních rizik (IRM)

IRM provádí řídicí a monitorovací činnost a je odpovědné za reporting v oblasti informačních rizik a řízení kontinuity podnikání.

Manažeři pro řízení lokálních operačních rizik („LORMové“)

LORMové přímo asistují liniovému managementu v obchodních útvarech v oblasti nefinančních rizik. Úlohou LORMů je monitoring a analýza výskytu, včetně prevence událostí operačních rizik, informačních rizik a kontinuity podnikání. Vedle častého vzájemného kontaktu jsou prostřednictvím NFR pořádána pravidelná čtvrtletní setkání LORMů za účelem zvyšování odbornosti a výměny zkušeností.

Základní nástroje identifikace a řízení operačních rizik

Sběr událostí operačního rizika

Sběr událostí operačního rizika je metoda sledování a analýzy utrpěných/potenciálních ztrát a tzv. near misses, které banka zaznamenala/utrpěla v důsledku výskytu operačního rizika. Tato metoda je důležitá pro odhad očekávaných ztrát v budoucnu.

Skupina sbírá data jak o přímých a nepřímých ztrátách, tak o událostech, které mohly mít potenciálně dopad do zisku či ztráty, ale z nějakého důvodu k němu nedošlo – tyto události jsou označovány jako near miss. K registraci dat o událostech operačního rizika slouží aplikace GLORY.

Data o událostech operačního rizika slouží k reportingu vůči regulátorovi a managementu. Zároveň jsou důležitým zdrojem informací o nedostatcích v kontrolním prostředí.

Deep Dive

Deep Dive je metoda k identifikaci a k ohodnocení operačních rizik, která jsou součástí produktů, činností, procesů a systémů. Zpravidla se využívá v případě, že ve vybraném procesu či jeho části nebyla dosud identifikována rizika, případně jsou jiné důvody vedoucí k přehodnocení rizik. DD je doporučenou metodou v případech, kdy došlo například k neočekávanému nárůstu událostí operačních rizik, překročení rizikového apetitu nebo opakovanému porušení Key Risk Indikátorů.

NAPP a proces změnového řízení

NAPP (New and Active Product Process) zajišťuje, aby všechny produkty a služby nabízené klientům prošly nejprve důkladným posouzením operačních rizik. Působnost NAPP se vztahuje na všechny subjekty ČSOB působící ve finančním sektoru nebo jednající jako zprostředkovatelé finančních služeb a všechny jejich produkty, služby a procesy s dopadem na externího klienta.

Kromě NAPP je také využíván proces změnového řízení pokrývající ostatní změny nesouvisející se zaváděním nových produktů. Každá materiální změna musí být analyzována z pohledu identifikace rizik a dále řízena podle platných pravidel.

Outsourcing

Specifickou oblastí operačních rizik jsou rizika outsourcingu, která podléhají zvláštní regulaci. Outsourcingem se obecně označuje jakékoli smluvní ujednání mezi ČSOB a poskytovatelem služeb (bez ohledu na to, zda se jedná o společnost Skupiny nebo externí firmu), na základě kterého poskytovatel služby průběžně provádí proces, službu nebo aktivitu, kterou by jinak ČSOB vykonávala nebo mohla vykonávat sama.

Outsourcing se dělí na kritický/významný a nevýznamný, přičemž o záměru využívat kritický outsourcing je třeba s předstihem informovat regulátora. Konečnou zodpovědnost za rizika spojená s outsourcovanou činností nelze přenést na třetí stranu.

Řízení kontinuity činností

Zajištění kontinuity činností je postaveno na dvou hlavních pilířích.

- Proaktivní přístup (prevence): v rámci proaktivního přístupu jsou nastavovány strategie, taktiky a procesy k řešení možných nestandardních situací. Základem je analýza rizik jednotlivých činností, jejímž cílem je definování hrozeb, pravděpodobnost jejich uskutečnění a dopadů. Na základě této analýzy se definují plány na zajištění kontinuity činností pro případ vzniku nestandardních situací (vždy pro 4 hlavní scénáře).
- Reaktivní přístup (krizové řízení): v rámci reaktivního přístupu jsou řešeny vzniklé krizové situace. Pro krizové řízení je vydefinovaný 3 stupňový systém - podle závažnosti dopadů nestandardních a krizových situací se volí daná úroveň krizového řízení.

Rizikové scénáře

Před tím, než je identifikován rizikový apetit, jsou každoročně vyhotoveny tzv. rizikové scénáře, a to v souladu s metodikou KBC Group (tzv. KBC Group Risk Scan Guidance). Do úvahy jsou brány všechny typy rizik, nicméně do finálního výsledku jsou vzaty do úvahy pouze nejzávažnější scénáře, bez ohledu na typ rizika.

Výsledek rizikových scénářů, tj. zda případnou hrozbu akceptovat, neakceptovat, odvrátit ji, může vést ke změně obchodních plánů. Mimo jiné tento výsledek slouží pro určování rizikového apetitu v rámci strategického plánování.

Group Key Controls, Zero Tolerances a Local Risk and Control Assessment (LRCA)

LRCA je proces používaný k identifikaci a ohodnocení lokálních klíčových rizik jednotlivých procesů a k nim definovaných kontrol, které snižují potenciální inherentní dopad identifikovaného rizika. K tomu na skupinové úrovni slouží tzv. Group Key Controls a Zero Tolerances (GKC/ZT) představují obecnou sadu základních kontrolních principů, sloužících k omezení klíčových nefinančních rizik. Tato rizika jsou přirozenou součástí procesů vykonávaných obchodními útvary. Každá GKC/ZT obsahuje rámcový popis těchto klíčových rizik a kontrolních mechanismů. Výsledky LRCA se registrují do skupinové aplikace B Wise.

Kromě Group Key Control a Zero Tolerances Skupina aplikuje lokální přístup s cílem identifikace nových lokálních klíčových rizik a kontrol a/nebo přehodnocuje GKC rizika a kontroly tak, aby existoval jednotný přístup k rizikovým expozicím.

Inventáře rizik a kontrol (RCI)

GKC jsou postupně nahrazovány RCI, které obsahují přehled činností podle jednotlivých subjektů a obchodních linií, úplný přehled významných operačních rizik v každé činnosti a konkrétní kontroly zmírňující příslušná rizika a reakce na rizika.

Měření operačního rizika

Základním cílem měření rizik je kvantifikace jeho dopadu. Dopady jednotlivých rizik jsou promítnuty do celkové rizikové expozice Skupiny. Ta je měřena pomocí tzv. rizikových indikátorů.

Stupnice dopadu rizik

Pro stanovování úrovně dopadu operačního rizika se používá uniformní čtyř-úrovňová stupnice (low-medium-high-critical risk). Celkový dopad rizika se posuzuje dle finančního i nefinančního vyjádření a je posuzován z hlediska pravděpodobnosti jeho výskytu.

Klíčové rizikové indikátory (KRI)

Klíčové rizikové indikátory jsou metriky, které informují o stavu kontrolního prostředí v rámci vybraného procesu. Indikátor se váže na konkrétní klíčové riziko a musí min. obsahovat: vlastníka, limit překročení, frekvenci měření, způsob měření, na koho je překročení eskalováno, na jaké riziko se indikátor váže.

Měření rizikové expozice – GORA měření

Způsob stanovení rizikové expozice oproti definovanému Rizikovému apetitu na celobankovní úrovni a úrovni jednotlivých obchodních útvarů banky (segmenty) stanovuje tzv. GORA měření, které je výstupem celo-skupinového KBC projektu. GORA měření zahrnuje měření rizikové expozice pro dané kategorie operačního rizika (Kontinuita podnikání, Podvody, Právní, Informační bezpečnost, Informační technologie, Proces, Personální a fyzická bezpečnost, Modelování a Outsourcing a rizika třetích stran) pomocí kombinace kvantitativního a kvalitativního přístupu.

Schvalování a reakce na operační rizika

Konečnou odpovědnost za řízení operačního rizika má liniový management, který v jím řízených útvarech zajišťuje dodržování stanovených pracovních postupů a implementaci jednotlivých prvků řízení operačního rizika popsanych dále. Rizika jsou schvalována liniovým managementem podle míry jeho dopadu.

Odpovědi zodpovědného manažera na identifikované riziko může být akceptování rizika, jeho zmírnění zavedením vhodných kontrolních opatření (nastavením akčního plánu), a/nebo převedením rizika na třetí strany a/nebo pojištěním rizik.

Akční plány

Cílem akčního plánu je odstranit zjištěné kontrolní nedostatky a tím zmírnit vystavení se riziku. Akční plán musí obsahovat popis přijatých opatření, jejich vlastníků a termínů. Tato opatření by měla být měřitelná a dosažitelná ve stanoveném časovém rámci. Pro evidenci a sledování akčních plánů se používá celoskupinová aplikace BWISE.

Reporting

Cílem reportingu o operačním riziku je poskytnout manažerům informaci o podstupovaném riziku v takové formě, aby tuto informaci mohli využít při svém rozhodování. Útvar NFR reportuje zejm. informace o porušených platných ZT, největších utrpených/ potenciálních ztrátách způsobených operačním rizikem, překročení rizikového apetitu, aj. V rámci ročního Internal Control Statement reportu dochází k hodnocení vnitřního kontrolního prostředí banky v jednotlivých GKC procesech, které jsou nezávisle posuzovány z pohledu všech tří linií obrany.

42. KAPITÁL

Kapitálová přiměřenost

Kapitálová přiměřenost stanovuje finanční sílu a stabilitu instituce. Porovnává množství kapitálu finanční instituce s rizikem možného poklesu hodnoty aktiv v jejím výkazu o finanční situaci.

Jedním z rizik, které jsou spojené s kapitálovou přiměřeností (neboli také solventností) je riziko, že by kapitálová základna Skupiny mohla klesnout pod přijatelnou úroveň. V praxi to znamená ověřování úrovně kapitálové přiměřenosti oproti příslušným minimálním regulatorním a interním požadavkům a její aktivní řízení

Struktura a minimální úroveň kapitálu

Struktura a minimální úroveň kapitálu Skupiny je dána politikou KBC (KBC Group Capital Adequacy Policy), která stanoví, že stoprocentní dceřiné společnosti ve Skupině drží kapitál alespoň na úrovni regulatorního požadavku. Kapitálové přebytky jsou drženy až na úrovni skupiny KBC.

Pro účel procesu ICAAP se ve Skupině dostupný kapitál pod pilířem II shoduje s kapitálem CET 1 pod pilířem 1.

Řízení kapitálu

Kapitálová přiměřenost Skupiny je kalkulována a vykazována na základě údajů podle IFRS účetních standardů a všech platných regulatorních požadavků. Regulatorní požadavky na minimální výši kapitálové přiměřenosti byly v průběhu celého roku 2023 a 2022 s dostatečnou rezervou splněny. Tato skutečnost potvrzuje velmi silnou kapitálovou pozici Skupiny.

Mezi hlavní cíle řízení kapitálu a kapitálové přiměřenosti Skupiny patří zajištění souladu s externě uloženými požadavky na kapitál, udržování vysokého ratingového hodnocení a solidních poměrových ukazatelů podporujících obchodní činnosti Skupiny a maximalizujících hodnotu pro akcionáře.

V souladu s požadavky legislativy na kapitálovou přiměřenost byl ve Skupině implementován systém vnitřně stanoveného kapitálu (ICAAP). ICAAP zohledňuje také rizika, kterým bude nebo by mohla být Skupina vystavena a pokrývá jak současnou, tak budoucí situaci v oblasti kapitálové přiměřenosti. K tomuto účelu slouží čtyřletá prognóza kapitálových požadavků a dostupného kapitálu ke krytí rizik, jak z pohledu regulatorního, tak i ekonomického. Prognóza pracuje jak se základním scénářem, který bere v úvahu předpokládaný vnitřní a vnější růst, tak i s dalšími alternativními scénáři. Skupina také používá ostatní nástroje požadované Pilířem 2, především v oblasti plánování kapitálu, zátěžového testování a strategie řízení rizika.

Podle evropské směrnice a nařízení (CRD/CRR) je zákonná minimální hodnota ukazatele vysoce kvalitního kapitálu Tier 1 stanovena na úroveň 6% rizikově vážených aktiv (včetně kmenového kapitálu na minimální úrovni 4,5%). Nad uvedené minimální požadavky udržuje instituce tyto kapitálové rezervy: bezpečnostní kapitálovou rezervu, kapitálovou rezervu pro jiné systémově významné instituce a proticyklickou rezervu. Skupina promítla tyto požadavky do pravidelného řízení rizik a kapitálu.

V souladu s pokyny European Banking Authority provádíme čtvrtletně zátěžový test specifických hodnot tím, že na bankovní knihu (významné měny) aplikujeme šest různých scénářů. Výsledek pesimistického scénáře je odečten od hodnoty kapitálu Tier-1. Z pohledu bankovních entit ČSOB Skupiny dosáhlo toto snížení ke konci roku 2022 na individuální bázi hodnoty -2,41% kapitálu Tier-1 pro ČSOB banku, -4,32% kapitálu Tier-1 pro ČSOB Hypoteční banku a -4,31% kapitálu Tier-1 pro ČSOBS. Všechny tyto dopady jsou hluboko pod hranicí -15% Tier-1, kterou sleduje ČNB.

Skupina řídí a upravuje kapitálovou strukturu s ohledem na změny ekonomických podmínek a rizikový profil svého podnikání. V zájmu udržení optimální kapitálové struktury může Skupina upravovat výši dividendy vyplácené akcionářům, výplatu kapitálu akcionářům či emitovat kapitálové nástroje.

V rámci implementace systému vnitřně stanoveného kapitálu (ICAAP) byl v KBC Bank ve spolupráci se Skupinou vyvinut interní kapitálový model (ICM – internal capital model). Model je více rizikově senzitivní a umožňuje dekompozici podstupovaného kreditního rizika do několika kategorií (jako jsou riziko selhání, migrační riziko, tzv. single-name risk, sektorová a regionální koncentrace a diverzifikační efekty). Model byl představen regulátorům a schválen. Skupina má v úmyslu rozšířit interní model také pro účely stanovování cen a různé obchodní analýzy za účelem podpory obchodních rozhodnutí.

Od 28. června 2021 musí Skupina splňovat požadavek na minimální hodnotu ukazatele pákový poměr ve výši 3%. Skupina tento požadavek splnila k 31. prosinci 2023 a 31. prosinci 2022 s dostatečnou rezervou.

Od 1. ledna 2022 musela Skupina splňovat Minimální požadavek na kapitál a způsobilé závazky (MREL) na mezitímní úrovni stanovené ČNB. Tento požadavek vzrostl na konečnou úroveň od 1. ledna 2024. Tento požadavek je stanoven pouze na úrovni Skupiny, nikoliv na úrovni samostatné pozice Banky. Skupina řídí svou pozici způsobilých závazků dle MREL regulace společně s řízením výše kapitálu a řízením expozice na základě ukazatele pákový poměr. Skupina tento požadavek splnila k 31. prosinci 2023 a 31. prosinci 2022 s dostatečnou rezervou.

Následující tabulka zobrazuje kapitál, kapitálové požadavky a kapitálovou přiměřenost Skupiny k 31. prosinci 2023 a k 31. prosinci 2022:

(mil. Kč)	2023 po opravě	2022 po opravě
Tier 1 kapitál	89 103	85 121
Tier 2 kapitál	237	1 646
Kapitál celkem	89 340	86 767
Kapitálové požadavky	36 663	34 631
Rizikově vážená aktiva	458 282	432 893
Kapitálová přiměřenost	19,49%	20,04%
Způsobilé závazky	41 437	40 592
Pákový poměr	4,52%	4,45%

Zpráva nezávislého auditora

akcionáři společnosti Československá obchodní banka, a. s.

Zpráva o auditu konsolidované účetní závěrky

Náš výrok

Podle našeho názoru konsolidovaná účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz konsolidované finanční pozice banky Československá obchodní banka, a. s., se sídlem Radlická 333/150, Praha 5 („Banka“) a jejích dceřiných společností (dohromady „Skupina“) k 31. prosinci 2023 a 31. prosinci 2022 a její konsolidované finanční výkonnosti a jejích konsolidovaných peněžních toků za rok končící 31. prosincem 2023 a 31. prosincem 2022 v souladu s IFRS účetními standardy ve znění přijatém Evropskou unií.

Předmět auditu

Konsolidovaná účetní závěrka Skupiny se skládá z:

- konsolidovaného výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. prosincem 2023 a 31. prosincem 2022,
- konsolidovaného výkazu o ostatním úplném výsledku za rok končící 31. prosincem 2023 a 31. prosincem 2022,
- konsolidovaného výkazu o finanční situaci k 31. prosinci 2023 a 31. prosinci 2022,
- konsolidovaného výkazu změn vlastního kapitálu za rok končící 31. prosincem 2023 a 31. prosincem 2022,
- konsolidovaného výkazu o peněžních tocích za rok končící 31. prosincem 2023 a 31. prosincem 2022,
- přílohy konsolidované účetní závěrky, která obsahuje významné informace o účetních metodách a další vysvětlující informace.

Tato konsolidovaná účetní závěrka byla připravena za účelem začlenění do základních prospektů investičních certifikátů a dluhopisového programu.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a auditorskými standardy Komory auditorů České republiky, kterými jsou Mezinárodní standardy auditu doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami (společně „auditorské předpisy“). Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit konsolidované účetní závěrky.

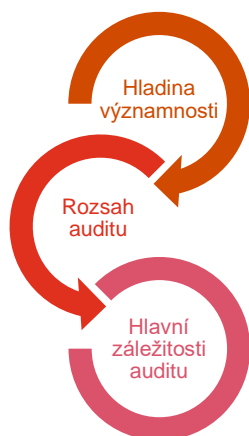
Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Nezávislost

V souladu s Mezinárodním etickým kodexem pro auditory a účetní odborníky (včetně Mezinárodních standardů nezávislosti) vydaným Radou pro mezinárodní etické standardy účetních („kodex IESBA“) a přijatým Komorou auditorů České republiky, se zákonem o auditorech a nařízením EU jsme na Skupině a Bance nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z kodexu IESBA a ze zákona o auditorech.

Přístup k auditu

Přehled

Celková hladina významnosti pro konsolidovanou účetní závěrku je stanovena na úrovni 5 % z tříletého průměru zisku Skupiny před zdaněním a jednorázovou transakcí a představuje 950 milionů Kč (2023) a 828 milionů Kč (2022).

Naše auditní postupy pokryly 97.9 % aktiv Skupiny (2022: 97.9 %) a 88.3% zisku Skupiny před zdaněním (2022: 90.9 %). Naše specifické postupy u dceřiných společností pokryly další 1.4% aktiv Skupiny (2022: 1.3 %) a 2.7% zisku Skupiny před zdaněním (2022: 4 %).

Riziko znehodnocení úvěrů a půjček, zahrnující dopad nových rizik.

Při plánování auditu jsme stanovili hladinu významnosti a vyhodnotili rizika výskytu významné nesprávnosti v konsolidované účetní závěrce. Konkrétně jsme určili oblasti, ve kterých vedení uplatnilo svůj úsudek, např. v případě významných účetních odhadů, které zahrnují stanovení předpokladů a posouzení budoucích skutečností, které jsou z podstaty nejisté. Tak jako v případě všech našich auditů jsme se zaměřili také na rizika obcházení vnitřních kontrol vedením, včetně vyhodnocení toho, zda nebyla zjištěna předpojatost, jež by vytvářela riziko výskytu významné nesprávnosti z důvodu podvodu.

Hladina významnosti

Rozsah našeho auditu byl ovlivněn použitou hladinou významnosti. Audit je plánován tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že konsolidovaná účetní závěrka neobsahuje významnou nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou. Nesprávnosti jsou považovány za významné, pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé konsolidované účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Na základě našeho odborného úsudku jsme stanovili určité kvantitativní hladiny významnosti, včetně celkových hladin významnosti vztahujících se ke konsolidované účetní závěrce jako celku (viz tabulku níže). Na jejich základě jsme, společně s kvalitativním posouzením, určili rozsah našeho auditu, včetně povahy, načasování a rozsahu auditních postupů, a vyhodnotili dopad zjištěných nesprávností individuálně i v souhrnu na konsolidovanou účetní závěrku jako celek.

Celková hladina významnosti pro Skupinu	2023: 950 milionů Kč 2022: 828 milionů Kč
Jak byla stanovena	Hladina významnosti pro Skupinu byla stanovena jako 5% z tříletého průměru zisku před zdaněním a jednorázovou transakcí Skupiny za roky 2021 – 2023 respektive 2020 – 2022.
Zdůvodnění použitého základu pro stanovení významnosti	Zvolili jsme tříletý průměr ze zisku před zdaněním jako základ pro výpočet hladiny významnosti z důvodu, že Skupina je ziskově orientovaná. Rozumíme, že zisk před zdaněním je jedním z několika klíčových ukazatelů výkonnosti pro různé skupiny zainteresované na činnosti Skupiny. Pandemie covid-19, válka mezi Ruskem a Ukrajinou a nová rizika významně ovlivnily ziskovost Skupiny zejména v předchozích letech, a proto jsme pomocí tříletého průměru eliminovali příliš vysoký výkyv hladiny významnosti. Základ pro výpočet hladiny významnosti jsme očistili o specifickou jednorázovou transakci. Jednalo se o zaúčtování rezervy na soudní spory ve výši 3 663 milionů Kč, s dopaden na konsolidovaný zisk před zdaněním za rok 2022. Pro účely stanovení hladiny významnosti jsme použili jako základ 5 %, což je v rozmezí používaném pro subjekty veřejného zájmu.

Hlavní záležitosti auditu

Hlavní záležitosti auditu jsou záležitosti, které byly podle našeho odborného úsudku při auditu konsolidované účetní závěrky za běžné období nejvýznamnější. Těmito záležitostmi jsme se zabývali v kontextu auditu konsolidované účetní závěrky a v souvislosti s utvářením názoru na tuto účetní závěrku. Samostatný výrok k těmto záležitostem nevyjadřujeme.

Hlavní záležitost auditu	Jak audit pracoval s hlavní záležitostí auditu
<p>Riziko znehodnocení úvěrů a půjček, zahrnující dopad nových rizik.</p> <p>Skupina vykázala Finanční aktiva v naběhlé hodnotě ve výši 1 493 773 milionů Kč v Konsolidovaném výkazu o finanční situaci k 31. prosinci 2023 (k 31. prosinci 2022: 1 564 279 milionů Kč) a v rámci těchto aktiv Úvěry a pohledávky ve výši 1 430 589 milionů Kč (2022: 1 315 168 milionů Kč).</p> <p>Riziko nesplacení poskytnutých úvěrů a pohledávek je nedílnou součástí bankovních činností. Opravné položky na očekávané úvěrové ztráty pak představují nejvýznamnější odhad a vysoce komplexní oblast, která přímo a zásadně ovlivňuje hospodářský výsledek.</p>	<p>Naše auditní postupy týkající se rizika znehodnocení úvěrů a pohledávek byly konkrétně zaměřeny na dopad nových rizik pro účely posouzení jejich vlivu na čistou účetní hodnotu úvěrů a pohledávek a odhad opravných položek na očekávané úvěrové ztráty.</p> <p>Náš přístup vycházel z ověření kontrolního systému, který má Skupina pro tuto oblast vybudován i z přímého ověření finančních částek, které Skupina vykazuje v účetní závěrce.</p>

Postup vedení při stanovení předpokladů, které mají nejvyšší vliv na řádný odhad opravných položek na očekávané úvěrové ztráty, je popsán v poznámce č. 2 konsolidované účetní závěrky, v poznámce č. 41 konsolidované účetní závěrky.

Opravné položky na očekávané úvěrové ztráty se vypočítávají pomocí modelů, které přibližují dopad současných ekonomických podmínek a kvality úvěrů a pohledávek, a také prospektivních informací a prognóz makroekonomických ukazatelů na úvěrové portfolio Skupiny.

Současná ekonomická a politická situace je charakterizována novými riziky vznikajícími v důsledku probíhající války na Ukrajině, vysokou inflací a vysokými úrokovými sazbami. Všechny tyto faktory s sebou přinášejí zvýšenou nejistotu ohledně budoucího stavu ekonomiky a vývoje úvěrového portfolia.

Ve světle současné ekonomické a politické situace je kritické, aby bylo významné zhoršení úvěrového rizika včas identifikováno a aby byla nová rizika odpovídajícím způsobem a včas zohledněna v opravných položkách na očekávané úvěrové ztráty.

Skupina udržuje dodatečnou částku opravných položek na očekávané úvěrové ztráty („management overlay“), která byla přidána k výsledkům standardních modelů ECL, protože nemohou zachytit nová rizika, která současná situace přináší. Overlay je založen na identifikaci klientů a skupin klientů se zvýšeným úvěrovým rizikem, u kterých je pak toto riziko zohledněno v jejich klasifikaci a výši opravné položky na očekávané úvěrové ztráty. Tato identifikace se provádí pomocí analýz přímých dopadů války na vybraná odvětví a analýz očekávaných dopadů významného nárůstu úrokových sazeb na úvěry v blízké budoucnosti.

Vzhledem k jedinečnosti stávající situace mělo letos zpětné testování úvěrových modelů omezený vliv.

Posoudili jsme existující zásady pro tvorbu opravných položek na očekávané úvěrové ztráty včetně systému ocenění zajištění, jejich soulad s požadavky standardu IFRS 9 a posuzovali jsme také dodržování stávajícího kontrolního systému.

Dále jsme využili práce našich expertů v oblasti modelování finančních rizik k ověření modelů (včetně modelu pro výpočet management overlay), které Skupina používá k vyčíslení opravných položek na očekávané úvěrové ztráty.

Posoudili jsme též, že přístup k identifikaci významného zhoršení úvěrového rizika, s přihlédnutím k regulatorním doporučením, je v souladu s požadavky standardu IFRS 9.

Vzhledem ke klíčové úloze bankovních systémů a systémů vnitřní kontroly k identifikaci významného zhoršení úvěrového rizika a vyčíslení opravných položek k úvěrům a pohledávkám, včetně přidělení interního ratingu nebo kreditního skóre a zařazení do poolu (skupina retailových expozic se stejnou úrovní rizika), jsme využili též naše specialisty na informační technologie, kteří ověřili přístupová oprávnění, zpracování dat a automatické kalkulace v klíčových systémech, včetně výpočtu opravných položek na očekávané úvěrové ztráty.

Na vybraném vzorku úvěrů jsme ověřili přiřazení úvěru do tří stupňů definovaných IFRS 9. Zkontrolovali jsme též identifikaci významného zhoršení úvěrového rizika, vyčíslení pravděpodobnosti selhání, výše úvěrové expozice, výše ztrát při selhání i zohlednění prospektivních informací, neboť tyto faktory mají zásadní vliv na vyčíslení opravných položek na úvěrové ztráty.

U vzorku úvěrů jsme testovali individuální výpočet opravné položky na očekávané úvěrové ztráty.

Prověřili jsme též přiměřenost zveřejněných informací, které vyžadují příslušné IFRS účetní standardy.

Jak jsme stanovili rozsah auditu Skupiny?

Rozsah auditu jsme stanovili tak, abychom získali dostatečné informace, které nám umožní vyjádřit výrok ke konsolidované účetní závěrce jako celku. Vzali jsme v úvahu strukturu Skupiny, její účetní procesy a kontroly, podíl jednotlivých společností na finanční pozici a výsledcích Skupiny a specifika odvětví, ve kterém Skupina působí.

Rozhodnutí ohledně rozsahu skupinového auditu vyžadují velkou míru profesionálního úsudku založeného na unikátních faktech a okolnostech každé entity. Zejména jsme posoudili podíl každé entity na celkových aktivech a zisku před zdaněním Skupiny.

Pro účel auditu konsolidované účetní závěrky Skupiny z rok 2023 jsme pokryli 97.9% celkových konsolidovaných aktiv (po eliminacích) auditem v plném rozsahu (2022: 97.9%) a další 1.4% bylo pokryto specifickými postupy u dceřiných společností Banky (2022: 1.3%). Zároveň jsme auditem v plném rozsahu pokryli více než 88.3% konsolidovaného zisku před zdaněním (2022: 90.9%) a 2.7% bylo pokryto specifickými postupy u dceřiných společností Banky (2022: 4%).

Odpovědnost představenstva, dozorčí rady a výboru pro audit Banky za konsolidovanou účetní závěrku

Představenstvo Banky odpovídá za sestavení konsolidované účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s účetními standardy IFRS ve znění přijatém Evropskou unií, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení konsolidované účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování konsolidované účetní závěrky je představenstvo Banky povinno posoudit, zda je Skupina schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze konsolidované účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení konsolidované účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy představenstvo plánuje zrušení Skupiny nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví odpovídá dozorčí rada Banky.

Za sledování postupu sestavování konsolidované účetní závěrky odpovídá výbor pro audit Banky.

Odpovědnost auditora za audit konsolidované účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že konsolidovaná účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s auditorskými předpisy ve všech případech v konsolidované účetní závěrce odhalí případnou existující významnou nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné, pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé konsolidované účetní závěrky na jejich základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s auditorskými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné nesprávnosti konsolidované účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřními kontrolními systémy Skupiny relevantními pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejich vnitřních kontrolních systémů.

- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti představenstvo Banky uvedlo v příloze konsolidované účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení konsolidované účetní závěrky představenstvem, a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Skupiny trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze konsolidované účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Skupiny trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Skupina ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah konsolidované účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda konsolidovaná účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.
- Shromáždit dostatečné a vhodné důkazní informace o finančních informacích týkajících se společností nebo podnikatelských činností v rámci Skupiny, abychom mohli vyjádřit výrok ke konsolidované účetní závěrce. Jsme odpovědní za řízení auditu Skupiny, za dohled nad ním a jeho provedení. Vyjádření výroku zůstává naší výhradní odpovědností.

Naší povinností je informovat představenstvo, dozorčí radu a výbor pro audit mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřních kontrolních systémech.

Naší povinností je rovněž poskytnout výboru pro audit prohlášení o tom, že jsme splnili příslušné etické požadavky týkající se nezávislosti, a informujeme jej o veškerých vztazích a dalších záležitostech, u nichž se lze reálně domnívat, že by mohly mít vliv na naši nezávislost, a o případných krocích eliminujících hrozby nebo o přijatých opatřeních.

Dále je naší povinností vybrat na základě záležitostí, o nichž jsme informovali dozorčí radu a výbor pro audit, ty, které jsou z hlediska auditu konsolidované účetní závěrky za běžný rok nejvýznamnější, a které tudíž představují hlavní záležitosti auditu, a tyto záležitosti popsat v této zprávě. Tato povinnost neplatí, když právní předpisy zakazují zveřejnění takové záležitosti nebo pokud ve zcela výjimečném případě usoudíme, že bychom o dané záležitosti neměli v naší zprávě informovat, protože lze reálně očekávat, že možné negativní dopady zveřejnění převáží nad přínosem z hlediska veřejného zájmu.

8. srpna 2024

PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o.
zastoupená partnerem

Ing. Tomáš Bašta
statutární auditor, evidenční č. 1966